

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, XXX
[...] (2021) XXX draft

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatások

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatások

Tartalom

<i>I. RÉSZ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK</i>	6
<i>1. fejezet Bevezetés</i>	6
<i>2. fejezet Hatály és fogalommeghatározások</i>	9
2.1. A KAP hatása az alkalmazási körre	9
2.2. Alkalmazási kör	9
2.3. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben alkalmazandó horizontális szabályok és támogatási eszközök	12
2.4. Fogalommeghatározások	14
<i>3. fejezet Közös értékelési elvek</i>	21
3.1. Első feltétel: a támogatás előmozdítja valamely gazdasági tevékenység fejlődését	22
3.1.1. Támogatott gazdasági tevékenység	22
3.1.2. Ösztönző hatás	23
3.1.3. Az uniós jog vonatkozó rendelkezéseinek és általános elveinek betartása ...	26
3.2. Második feltétel: a támogatás indokolatlanul nem érinti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben	27
3.2.1. Az állami beavatkozás szükségessége	27
3.2.2. A támogatás megfelelősége	28
3.2.3. A támogatás arányossága	29
3.2.4. Átláthatóság	33

3.2.5.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások ...	34
3.2.6.	A támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése (mérlegelési teszt) .	37
II. RÉSZ: TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK		39
<i>1. fejezet A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások részére nyújtott támogatások</i>		<i>39</i>
1.1.	Vidékfejlesztési jellegű intézkedések	39
1.1.1.	Beruházáshoz nyújtott támogatás	39
1.1.1.1.	Az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatás.....	40
1.1.1.2.	A mezőgazdasági üzemek területén található kulturális és természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	45
1.1.1.3.	A gazdasági épületek áthelyezésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	45
1.1.1.4.	A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás	46
1.1.2.	A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás	47
1.1.3.	A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás a mezőgazdasági ágazatban	48
1.1.4.	Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás	49
1.1.5.	Állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás	53
1.1.6.	Bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban nyújtott támogatás	54
1.1.7.	A hátrányos természeti adottságokkal és egyéb területspecifikus hátrányokkal rendelkező területeknek nyújtott támogatás	56
1.1.8.	Ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatás	56
1.1.9.	A mezőgazdasági termékek termelőinek a minőségrendszerekben való részvételéhez nyújtott támogatás.....	58
1.1.10.	A mezőgazdasági ágazatban megvalósuló technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás	60
1.1.10.1.	Az ismeretek cseréjéhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás	60
1.1.10.2.	Tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	61

1.1.10.3. A mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás.....	63
1.1.11. A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás.....	64
1.2. Kockázat- és válságkezelés	66
1.2.1. A mezőgazdasági termelésben vagy a mezőgazdasági termelés eszközeiben okozott kár ellentételezésére, valamint a károk megelőzésére irányuló támogatások...	66
1.2.1.1. Természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény okozta károk helyreállítására irányuló támogatás.....	66
1.2.1.2. A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás	69
1.2.1.3. Az állatbetegségek és a növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség megelőzésének, megfékezésének és felszámolásának költségeihez, továbbá az állatbetegségek és a növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség okozta károk helyreállításához nyújtott támogatás	71
1.2.1.4. Elhullott állatok kapcsán nyújtott támogatás.....	75
1.2.1.5. A védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás	76
1.2.1.6. Biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás	78
1.2.1.7. A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára nyújtott pénzügyi hozzájárulásokhoz nyújtott támogatás	79
1.2.2. A termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatások	80
1.2.2.1. A kapacitásnak az állatok, növények vagy emberek egészségével kapcsolatos, higiéniai, etikai, környezeti vagy éghajlati okokból történő megszüntetése	80
1.2.2.2. A kapacitás egyéb okokból történő megszüntetése	81
1.3. A támogatás egyéb típusai a mezőgazdasági ágazatban.....	82
1.3.1. Az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatás	82
1.3.2. A mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promóciós intézkedésekhez nyújtott támogatás.....	83
1.3.3. A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek részére nyújtott támogatás.....	86
1.3.4. A mezőgazdasági birtokrendezéshez nyújtott támogatás	87
1.3.5. A mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás.....	88
2. fejezet Az erdészeti ágazat részére nyújtott támogatások.....	89

2.1.	Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások	90
2.1.2.	Agrárerdészeti rendszerek létrehozásához, helyreállításához vagy megújításához nyújtott támogatás	92
2.1.3.	Az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények, éghajlatváltozással összefüggő események által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához, valamint az erdők egészségének fenntartására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	93
2.1.4.	Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás	94
2.1.5.	Az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	95
2.1.6.	Az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatás	95
2.2.	Az erdőterületeken bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban nyújtott támogatás	96
2.3.	Az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és az erdővédelemhez nyújtott támogatás	96
2.4.	Az erdészeti ágazatban megvalósuló ismeretcserehez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás	98
2.5.	Az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás	98
2.6.	Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás	99
2.7.	A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban	101
2.8.	Az erdészeti ágazatban nyújtott egyéb, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatás	102
2.8.1.	Az olyan egyedi erdészeti intézkedésekhez és beavatkozásokhoz nyújtott támogatás, amelyek elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és a biológiai sokféleség vagy a hagyományos táj fenntartása vagy helyreállítása	102
2.8.2.	A talaj minőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban	103
2.8.3.	A természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása az erdészeti ágazatban	103
2.8.4.	Az utak fenntartásához nyújtott támogatás az erdőtüzek megelőzése érdekében	103

2.8.5.	A védett állatok által az erdőkben okozott károk helyreállításához nyújtott támogatás	104
2.9.	Az erdészeti ágazatban nyújtott, mezőgazdasági támogatási intézkedésekkel párhuzamos támogatás.....	105
2.9.1.	Az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás	105
2.9.2.	Az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatás.....	106
3. fejezet	<i>Az EMVA-ból társfinanszírozott vagy az ilyen társfinanszírozott beavatkozásokhoz kiegészítő nemzeti finanszírozásként a vidéki térségekben nyújtott támogatások.....</i>	<i>106</i>
III.	RÉSZ ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK.....	108
1.	<i>A támogatási programok időtartama és értékelése</i>	<i>108</i>
2.	<i>Felülvizsgálati záradék.....</i>	<i>108</i>
3.	<i>Jelentéstétel és ellenőrzés</i>	<i>109</i>
4.	<i>Az iránymutatások alkalmazása</i>	<i>109</i>
5.	<i>Megfelelő intézkedésekre irányuló javaslatok</i>	<i>110</i>

I. RÉSZ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

1. fejezet Bevezetés

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) 107. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”. Bár a Szerződés az állami támogatás tilalmának elvét rögzíti, bizonyos esetekben a támogatás a Szerződés 107. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján összeegyeztethető lehet a belső piaccal.
- (2) A Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény okozta károk helyreállítására irányuló támogatás összeegyeztethető a belső piaccal.
- (3) A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintheti a mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott állami támogatást, feltéve, hogy az nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelem feltételeit.
- (4) A Szerződés 42. cikke értelmében a versenyszabályok csak az Európai Parlament és a Tanács által meghatározott mértékben alkalmazandók a mezőgazdasági termékek előállítására és forgalmazására.
- (5) Ezekben az iránymutatásokban a Bizottság a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdésében előírt feltételeknek megfelelő és a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető területek azonosítására szolgáló kritériumokat határozza meg. A 107. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatás tekintetében ezen iránymutatások meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény okozta károk helyreállításához nyújtott támogatásnak minősülő intézkedés összeegyeztethető a belső piaccal.
- (6) A mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott állami támogatások a szélesebb értelemben vett közös agrárpolitikába (a továbbiakban: KAP) épülnek be. A KAP keretében az Unió pénzügyi támogatást nyújt a mezőgazdasági és erdészeti ágazat, valamint a vidéki térségek részére. Mivel valamely állami támogatás gazdasági hatásai nem változnak attól függően, hogy azt (akár részben) az Unió vagy kizárólag egy tagállam finanszírozza-e, a Bizottság úgy véli, hogy az állami támogatások ellenőrzésére irányuló politikája, valamint az Unió saját közös agrárpolitikája alapján nyújtott támogatás között elvileg összhangnak és koherenciának kell lennie. Ebből következően amikor a Bizottság alkalmazza és értelmezi ezen iránymutatások szabályait egy-egy konkrét támogatási program kapcsán, figyelembe veszi a KAP-ra vonatkozó szabályokat is.
- (7) A következő uniós jogi aktusok különösen fontosak a KAP-hoz kapcsolódó állami támogatások megítélése szempontjából:

- a) az Európai Parlament és a Tanács 2014. október 22-i 1144/2014/EU rendelete a belső piacon és harmadik országokban megvalósított, mezőgazdasági termékekre vonatkozó tájékoztatásnyújtási és promóciós intézkedésekről, és a 3/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről¹;
 - b) az Európai Parlament és a Tanács 2013. március 13-i 228/2013/EU rendelete az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról és a 247/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről², valamint az Európai Parlament és a Tanács 2013. március 13-i 229/2013/EU rendelete egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb ékei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet³ hatályon kívül helyezéséről⁴;
 - c) az Európai Parlament és a Tanács [dátum]-i (EU) XXX rendelete a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁵ (a továbbiakban: SPR);
 - d) az Európai Parlament és a Tanács [dátum]-i (EU) XXX rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről⁶;
 - e) az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1308/2013/EU rendelete a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről⁷.
- (8) A KAP két pilléren alapul (EMGA és EMVA), amelyek együttesen biztosítják az uniós mezőgazdasági termelőknek nyújtott támogatások alaprétégét, megteremtve az alapot a fenntartható gazdálkodás fenntartásához az egész Unióban.
- (9) A Szerződés 39. cikkének (1) bekezdése szerint a KAP célkitűzései: a mezőgazdasági termelékenység növelése, a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítása, a piacok stabilizálása, valamint az ellátás hozzáférhetőségének biztosítása, a fogyasztók számára elfogadható ár ellenében. A Szerződés 39. cikkének (2) bekezdésével összhangban a közös agrárpolitika és az alkalmazásához szükséges különleges módszerek kidolgozása során figyelembe kell venni a következőket:
- a) a mezőgazdasági tevékenységnek a mezőgazdaság társadalmi szerkezetéből és a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségekből adódó sajátos természetét;

¹ HL L 317., 2014.11.4., 56. o.

² HL L 78., 2013.3.20., 23. o.

³ HL L 78., 2013.3.20., 41. o.

⁴ HL L 78., 2013.3.20., 41. o.

⁵ (HL-hivatkozás [elfogadás előtt]).

⁶ (HL-hivatkozás [elfogadás előtt]).

⁷ HL L 347., 2013.12.20., 671. o.

- b) a megfelelő kiigazítások fokozatos megvalósításának szükségességét;
 - c) azt a tényt, hogy a tagállamokban a mezőgazdaság a gazdaság egészéhez szorosan kapcsolódó ágazat.
- (10) A KAP 2020 utáni célkitűzései az intelligens, versenyképes, reziliens és diverzifikált, hosszú távú élelmezésbiztonságot nyújtó mezőgazdasági ágazat előmozdítására, a környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések támogatására és megerősítésére, az uniós környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekhez való hozzájárulásra, valamint a vidéki térségek társadalmi-gazdasági szerkezetének megerősítésére összpontosulnak abból a célból, hogy további előrelépéseket lehessen elérni a gazdálkodás, az élelmiszer-termelés és a vidéki térségek fenntartható fejlődése terén. Az említett általános célkitűzéseket az ágazat korszerűsítésére irányuló, az ismeretek gyarapításának és megosztásának, az innovációnak és a digitalizációnak a mezőgazdaságban és vidéki térségekben történő előmozdításán és ezek elterjedésének ösztönzésén keresztül megvalósítandó átfogó célkitűzés egészíti ki. A KAP általános célkitűzéseit a következő egyedi célkitűzések teljesítése révén kell megvalósítani:
- a) a gazdaságok fennmaradását biztosító jövedelemnek és a mezőgazdasági ágazat rezilienciájának a támogatása Uniós-szerte a hosszú távú élelmezésbiztonság és a mezőgazdasági diverzitás fokozása, valamint az uniós mezőgazdasági termelés gazdasági fenntarthatóságának biztosítása céljából;
 - b) a piacorientáltság fokozása és a gazdaságok versenyképességének növelése rövid és hosszú távon egyaránt, többek között oly módon, hogy nagyobb hangsúlyt kap a kutatás, a technológia és a digitalizáció;
 - c) a mezőgazdasági termelők helyzetének javítása az értékláncban;
 - d) többek között az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és a szénmegkötés fokozása révén hozzájárulás az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, valamint a fenntartható energia előmozdításához;
 - e) a fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás támogatása többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével;
 - f) hozzájárulás a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához, az ökoszisztéma-szolgáltatások gyarapítása, valamint az élőhelyek és a tájak megőrzése;
 - g) a mezőgazdasági pálya vonzóvá tétele a fiatal mezőgazdasági termelők és egyéb új mezőgazdasági termelők számára és e termelők ágazatban tartása, valamint a fenntartható vállalkozásfejlesztés előmozdítása a vidéki térségekben;
 - h) a foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdőgazdálkodást is beleértve;
 - i) az uniós mezőgazdaság által az élelmiszerekkel és az egészséggel kapcsolatos társadalmi igényekre adott válasz javítása, többek között a magas minőségű, biztonságos és tápláló, fenntartható módon termelt élelmiszerek, az élelmiszer-pazarlás mérséklése, az állatjóllét fokozása és az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem terén.

2. fejezet Hatály és fogalommeghatározások

2.1. A KAP hatása az alkalmazási körre

- (11) Amennyiben a Szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékekről van szó, a Szerződés 42. cikkének megfelelően a Szerződés 107–109. cikkében megállapított, állami támogatásokra vonatkozó szabályok csak olyan mértékben alkalmazandók, ahogyan azt az Európai Parlament és a Tanács meghatározza.
- (12) Az (EU) XXX rendelet [SPR] 131. cikke (1) bekezdésének, valamint az 1308/2013/EU rendelet 211. cikke (1) bekezdésének megfelelően az állami támogatási szabályokat alkalmazni kell a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére. Engedélyezhetők ugyanakkor különböző eltérések ettől az általános elvtől, ezeket többek között a 228/2013/EU rendelet 23. cikke, a 229/2013/EU rendelet 17. cikke, az (EU) XXX rendelet [SPR] rendelet 131. cikkének (2) bekezdése, az 1308/2013/EU rendelet 211. cikkének (2) bekezdése, valamint az 1144/2014/EU rendelet 27. cikke állapítja meg.
- (13) Az (EU) XXX rendelet [SPR] alapján nyújtott támogatásra vonatkozóan az említett rendelet 131. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy az állami támogatási szabályok nem alkalmazandók az említett alapján és azzal összhangban nyújtott támogatásra, valamint a Szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozó kiegészítő nemzeti finanszírozásra.
- (14) Ezért az állami támogatásokra vonatkozó szabályok nem alkalmazandók sem a vidékfejlesztés támogatásának társfinanszírozására (sem az EMVA-ból finanszírozott, sem a nemzeti részre), sem az ilyen támogatásokon felüli kiegészítő nemzeti finanszírozásra, amennyiben a szóban forgó beavatkozás a Szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozó mezőgazdasági tevékenységgel kapcsolatos, és KAP stratégiai terv részét képezi.
- (15) Az állami támogatási szabályok ugyanakkor teljes mértékben alkalmazandók minden, a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül eső, de az (EU) XXX rendelet [SPR] hatálya alá tartozó társfinanszírozott beavatkozásra (mind az EMVA-ból finanszírozott, mind a nemzeti részre), tehát a következő esetekben: a) a vidéki területeken végzett tevékenységeket támogató beavatkozások, valamint b) az erdészeti ágazatban végrehajtott beavatkozások.
- (16) Az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat alkalmazni kell, ha egy tagállam kizárólag nemzeti forrásokból (vagyis EMVA társfinanszírozás nélkül) kíván finanszírozni egy nagyrészt egy adott vidékfejlesztési intézkedés feltételeivel összhangban kialakított intézkedést („vidékfejlesztési jellegű intézkedés”), függetlenül attól, hogy az intézkedés a Szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozik-e.

2.2. Alkalmazási kör

- (17) A Bizottság ezen iránymutatásokat támogatási programokra és egyedi támogatásokra alkalmazza.
- (18) Ezek az iránymutatások az elsődleges mezőgazdasági termeléshez, a mezőgazdasági termékek másik mezőgazdasági terméket eredményező feldolgozásához, valamint a mezőgazdasági termékek forgalmazásához nyújtott állami támogatásokra alkalmazandók.
- (19) Az e rész 2.1. szakaszában kifejtett általános megfontolások alapján a vidékfejlesztési politikával való összhang biztosítása és az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak való megfelelés elősegítése érdekében az alkalmazás körét indokolt kiterjeszteni egyes, a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül eső,

- az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési beavatkozásokra, a kiegészítő nemzeti finanszírozási intézkedésekre vagy a tisztán nemzeti forrásokból finanszírozott vidékfejlesztési jellegű intézkedésekre is. Ezért ezen iránymutatások megállapítják a mezőgazdasági ágazat mellett az erdészeti ágazatnak és a vidéki térségekben működő vállalkozásoknak nyújtott olyan állami támogatásokra vonatkozó összeegyeztethetőségi kritériumokat is, amelyek egyébként a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül esnek.
- (20) Az állami támogatásoknak és azok állami támogatásokra vonatkozó általános elveknek való megfelelésének vizsgálatakor a Bizottság a lehetséges mértékben figyelembe fogja venni az (EU) XXX rendeletben [SPR], valamint annak felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusban foglalt feltételeket.
- (21) A következő támogatási kategóriák tartoznak ezen iránymutatások hatálya alá:
- a) kizárólag nemzeti forrásból finanszírozott intézkedések a mezőgazdasági ágazatban, amelyek a következőkből állnak:
 - i. a KAP stratégiai tervek hatályán kívül eső vidékfejlesztési jellegű intézkedések (II. rész, 1.1. szakasz);
 - ii. az i. alpontban említett intézkedésektől eltérő, az (EU) XXX rendelet [SPR] hatályán kívül eső egyéb intézkedések, mint például bizonyos kockázat- és válságkezelési intézkedések, az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatások és egyes promóciós intézkedések (II. rész, 1.2. és 1.3. szakasz);
 - b) az erdészeti ágazatnak nyújtott támogatások (II. rész, 2. fejezet), amelyek a következő formákban nyújthatók:
 - i. KAP stratégiai terv részeként vagy a vidékfejlesztési beavatkozást kiegészítő nemzeti finanszírozásként; vagy
 - ii. kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott formában;
 - c) a vidéki térségekben működő vállalkozások számára a következő formákban nyújtott támogatások:
 - i. KAP stratégiai terv keretébe tartozó, az (EU) XXX rendelettel [SPR] összhangban és annak megfelelően az EMVA-ból társfinanszírozott beavatkozás, ha a bejelentendő állami támogatási intézkedés megegyezik valamely KAP stratégiai tervben szereplő beavatkozással (II. rész, 3. fejezet); vagy
 - ii. KAP stratégiai terv keretébe tartozó beavatkozáshoz kapcsolódó kiegészítő nemzeti finanszírozás (II. rész, 3. fejezet).
- (22) Ezen iránymutatások a kkv-knak és elvben a nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatásokra is vonatkoznak. A nagyvállalkozásokat azonban általában kevésbé érintik a piaci hiányosságok, mint a kkv-kat. Emellett a nagyvállalkozások a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nagyobb valószínűséggel jelentős szereplők a piacon, és ezért a nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatás bizonyos esetekben különösen torzíthatja a versenyt és a kereskedelmet a belső piacon. Mivel a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben működő nagyvállalkozásoknak és egyéb nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatás a verseny hasonló torzulását idézheti elő, az ezen iránymutatásokban megállapított, a nagyvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra vonatkozó szabályok összhangba kerülnek az állami támogatásokra vonatkozó általános szabályokkal, és azokra alkalmazni kell az e rész 3. fejezetében meghatározott

- közös értékelési elveket. Az állattenyésztési ágazatot érintő, az (EU) XXX rendelet [SPR] hatályán kívül eső támogatási intézkedések tekintetében a Bizottság fenntartja korábbi politikáját, amely szerint a nagyvállalkozásoknak maguknak kell finanszírozniuk ezen intézkedések költségeit. Ezért az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatás továbbra is a kkv-kra korlátozódik.
- (23) Az ebben a pontban meghatározott kivételektől eltekintve a nehéz helyzetben lévő vállalkozások nem tartoznak ezen iránymutatások hatálya alá. A Bizottság megítélése szerint a nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozások – mivel pusztán létük van veszélyben – nem tekinthetők egyéb közérdekű célkitűzések elősegítésére alkalmas eszközöknek addig, ameddig életképességük nem biztosított. Ezért amennyiben a támogatás kedvezményezettje a (32) 63. pont értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül, a támogatást a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás⁸ szerint kell értékelni. A nehéz pénzügyi helyzetben lévő vállalkozásoknak az állami támogatásból való kizárásának elve azonban nem alkalmazandó a természeti katasztrófák és a rendkívüli események által okozott károk ellentételezésére nyújtott, a II. rész 1.2.1.1. és 2.1.3. szakaszában említett támogatás esetében, feltéve, hogy az a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében összeegyeztethető a belső piaccal. Ha egy a mezőgazdasági vagy erdészeti ágazatban működő vállalkozás nehéz pénzügyi helyzetét a II. rész 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.5., 2.1.3., 2.8.1. vagy 2.8.5. szakaszában említett kockázati esemény okozta, a megelőzéshez, valamint az ilyen kockázati események által okozott veszteségek vagy károk orvoslásához, illetve a növénykárosítók felszámolásához kapcsolódó költségek ellentételezésére támogatást lehet nyújtani ezen iránymutatásokkal összhangban, és a támogatás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősülhet. Ezenkívül a közegészség védelme érdekében és a vészhelyzetre tekintettel a II. rész 1.2.1.4. szakasza alapján az elhullott állatok megsemmisítéséhez és elszállításához nyújtott támogatás, továbbá a II. rész 1.2.1.3. szakaszának (371) és (372) pontja alapján állatbetegségek esetén végrehajtott megelőzési, megfékezési és felszámolási intézkedésekhez nyújtott támogatás esetében bizonyos feltételek mellett indokolt elkerülni a vállalkozások gazdasági helyzete alapján történő megkülönböztetést. Az említett elv alkalmazási köre nem terjed ki a II. rész 1.1.10.1. és 2.4. szakaszában említett tájékoztatási tevékenységekre, valamint a II. rész 1.3.2. szakasza szerinti, általános jellegű promóciós intézkedésekre.
- (24) A WTO mezőgazdasági megállapodásának 1. melléklete szerinti mezőgazdasági termékekre nyújtott támogatás, amely az említett megállapodás értelmében exporttámogatásnak minősül, nem tartozik ezen iránymutatások hatálya alá. Ugyanígy ezen iránymutatások alkalmazási köre nem terjed ki az ilyen termékekhez nyújtott, a WTO 2015. decemberi 19-i, exportversenyről szóló miniszteri határozata⁹ értelmében kormányzat vagy közjogi szerv által nyújtott exportfinanszírozási támogatásnak minősülő támogatásra, ha nem felel meg az

⁸ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.).

⁹ WT/MIN(15)/45 — WT/L/980.

említett határozat 15. bekezdésében a maximális törlesztési futamidőre és az önfinanszírozásra vonatkozóan előírt követelményeknek.

- (25) Az olyan vállalkozásnak nyújtott támogatás értékelésekor, amellyel szemben még nem teljesített, valamely támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító korábbi bizottsági határozaton alapuló visszafizetési felszólítás van érvényben, a Bizottság figyelembe veszi a még visszafizetendő támogatási összeget¹⁰. Ez nem vonatkozik a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti, természeti katasztrófák és rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatásokra.
- (26) A Bizottság felhívja a tagállamok figyelmét arra, hogy a – például adójellegű díjakon alapuló – finanszírozási rendszert be kell jelenteniük, amennyiben a rendszer a támogatási intézkedés szerves részét képezi¹¹.
- (27) A Bizottság az ezen iránymutatások vagy bármely más vonatkozó állami támogatási szabály hatálya alá nem tartozó támogatási intézkedéseket eseti alapon, közvetlenül a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja és (3) bekezdése alapján értékeli, figyelembe véve a Szerződés 107., 108. és 109. cikkében meghatározott szabályokat, a KAP-ot és analógia útján ezen iránymutatásokat, ha lehetséges. Az ezen iránymutatások hatálya alá nem tartozó állami támogatást bejelentő tagállamoknak be kell bizonyítaniuk, hogy a szóban forgó állami támogatás megfelel az e rész 3. fejezetében meghatározott közös értékelési elveknek. A Bizottság az ilyen intézkedéseket csak akkor hagyja jóvá, ha az ágazat fejlődéséhez történő pozitív hozzájárulás egyértelműen túlsúlyban van a belső piaci verseny torzulásának és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatásnak a kockázatával szemben.

2.3. *A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben alkalmazandó horizontális szabályok és támogatási eszközök*

- (28) Az állami támogatási szabályozás egyszerűsítése érdekében és a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben működő vállalkozások és más vállalkozások közötti hasonlóságok miatt a támogatások összeegyeztethetőségének kritériumait megállapító általános állami támogatási eszközöket alkalmazni kell az ezen iránymutatások hatálya alá tartozó ágazatokra. Ez különösen a következőket érinti: a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról szóló iránymutatás¹², a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszer¹³, az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatás¹⁴,

¹⁰ Ezzel kapcsolatban lásd az Elsőfokú Bíróság 1995. szeptember 13-i ítéletét, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH kontra Bizottság egyesített ügyek, T-244/93 és T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, 56. pont.

¹¹ Lásd többek között: a Törvényszék 2013. október 16-i ítélete, Télévision française 1 (TF1) kontra Európai Bizottság, T-275/11, ECLI:EU:T:2013:535, 41–44. pont; a Bíróság 2005. január 13-i ítélete, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, C-174/02, ECLI:EU:C:2005:10, 26. pont; a Törvényszék 2014. július 11-i ítélete, Distribuidora de Televisión Digital kontra Európai Bizottság, T-533/10, ECLI:EU:T:2014:629, 50–52. pont; a Bíróság 2008. július 17-i ítélete, Essent Netwerk Noord BV, C-200/06, ECLI:EU:C:2008:413, 90. pont.

¹² HL C 249., 2014.7.31., 1. o.

¹³ HL C 198., 2014.6.27., 1. o.

¹⁴ [HL-hivatkozás].

a széles sávú hálózatok kiépítésére vonatkozó állami támogatási szabályok¹⁵, a kockázatfinanszírozási célú befektetések előmozdítása érdekében nyújtott állami támogatási intézkedésekre vonatkozó iránymutatás¹⁶, a képzéshez nyújtott, egyedi bejelentéshez kötött állami támogatásra vonatkozó összeegyeztethetőségi elemzés kritériumairól szóló bizottsági közlemény¹⁷, a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő munkavállalók foglalkoztatásához nyújtott, egyedi bejelentéshez kötött állami támogatásra vonatkozó összeegyeztethetőségi elemzés kritériumairól szóló bizottsági közlemény¹⁸, valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz kapcsolódó jogi aktusok¹⁹.

- (29) A (28) pontban említett horizontális eszközök alkalmazandók a mezőgazdasági termékek termelésére, feldolgozására és forgalmazására is, kivéve, ha ezen iránymutatások különleges szabályokat írnak elő. Ezek az iránymutatások bizonyos környezetvédelmi célú állami támogatási intézkedésekről, többek között az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos, valamint az állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatásokról (II. rész, 1.1.4. és 1.1.5. szakasz), bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban nyújtott támogatásokról (II. rész, 1.1.6. szakasz), valamint ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatásokról (II. rész, 1.1.8. szakasz) rendelkeznek. Az elsődleges mezőgazdasági termelés területén a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához nyújtott beruházási támogatásokat a II. rész 1.1.1.1. szakaszában meghatározott szabályok alapján értékelik. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó vállalkozások részére nyújtott környezetvédelmi támogatás akkor tekinthető a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha megfelel az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatásban foglalt feltételeknek. Az energiamegtakarítással, bioüzemanyagokkal és megújuló forrásból származó energiával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatások nem tartoznak a II. része 2. és 3. fejezetének hatálya alá, mivel az ilyen támogatásoknak az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatásnak kell megfelelniük, hacsak nem élveznek mentességet a bejelentési kötelezettség alól. A megújuló forrásból származó energia előállításához, valamint a bioüzemanyagok mezőgazdasági üzemekben történő előállításához kapcsolódó elsődleges mezőgazdasági termelés terén történő beruházásokhoz nyújtott támogatások azonban ezen iránymutatás hatálya alá tartozhatnak, amennyiben az előállított mennyiség nem haladja meg a szóban forgó mezőgazdasági üzem átlagos éves üzemanyag- vagy energiafelhasználását (II. rész, 1.1.1.1. szakasz).

¹⁵ HL C 25., 2013.1.26., 1. o.

¹⁶ HL C 19., 2014.1.22., 4. o.

¹⁷ HL C 188., 2009.8.11., 1. o.

¹⁸ HL C 188., 2009.8.11., 6. o.

¹⁹ Lásd az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i bizottsági határozatot (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.) és a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabályt (HL C 8., 2012.1.11., 15. o.).

- (30) Az ágazat sajátosságai miatt a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatás²⁰ nem alkalmazandó az elsődleges mezőgazdasági termékek termeléséhez nyújtott támogatásra. Alkalmazandó azonban – az ezen iránymutatásokban meghatározott mértékben – a mezőgazdasági termékek feldolgozására és a mezőgazdasági termékek forgalmazására.
- (31) Az állami támogatásokra vonatkozó általános szabályok és ezen iránymutatások célzottabb rendelkezései egyaránt vonatkozhatnak az erdészeti ágazatban vagy vidéki térségekben működő vállalkozásokra. Az erdészeti ágazatban vagy vidéki térségekben működő vállalkozások számára nyújtott támogatások adott esetben az állami támogatásra vonatkozó általános uniós szabályok (különösen a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatás, a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszer, valamint az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatás) feltételei alapján és azoknak megfelelően is összeegyeztethetőnek minősíthetők.

2.4. Fogalommeghatározások

- (32) Ezen iránymutatások alkalmazásában:
1. „aktív mezőgazdasági termelő”: az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti mezőgazdasági termelő;
 2. „ad hoc támogatás”: nem támogatási program keretében nyújtott támogatás;
 3. „természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség”: olyan kedvezőtlen időjárási viszonyok – például fagy, viharok és jégeső, jég, heves vagy tartós esőzés vagy súlyos aszály –, amelyek a megelőző hároméves időszak alapján vagy a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlaga alapján kiszámított átlagos termelés több mint 30 %-át elpusztítják;
 4. „tanácsadás”: ugyanannak a szerződésnek a keretében biztosított teljes körű tanácsadás;
 5. „mezőgazdasági tevékenység”: mezőgazdasági termékek termelése, feldolgozása és forgalmazása;
 6. „mezőgazdasági terület”: az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke szerinti bármely terület;
 7. „mezőgazdasági üzem”: elsődleges mezőgazdasági termelésre szolgáló, földterületből, helyiségekből és létesítményekből álló egység;
 8. „mezőgazdasági termék”: a Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek, az 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²¹ I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek kivételével;
 9. „mezőgazdasági ágazat”: a mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások összessége;
 10. „agrárerdészeti rendszerek”: olyan földhasználati rendszerek, amelyekben ugyanazon a földterületen fákat is nevelnek és mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak;

²⁰ HL C 153., 2021.4.29., 1. o.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1379/2013/EU rendelete a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 1. o.).

11. „támogatás”: minden olyan intézkedés, amely megfelel a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében meghatározott valamennyi feltételnek;
12. „támogatási intenzitás”: a támogatás bruttó összege az elszámolható költségek százalékában kifejezve, az adók és egyéb illetékek levonása előtt;
13. „támogatási program”: olyan intézkedés, amely alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésekre lenne szükség – az intézkedésben általában és absztrakt módon meghatározott vállalkozások számára egyedi támogatást lehet odaítélni, valamint olyan intézkedések, amelyek alapján egy konkrét projekthez nem kapcsolódó támogatás egy vagy több vállalkozás számára határozatlan időre és/vagy határozatlan összegre vonatkozóan nyújtható;
14. „szokásos piaci feltételek”: a szerződő felek közötti ügylet feltételei azonosak az önálló vállalkozások között létrejövő ügyletek feltételeivel, és mentesek az összejátszás minden elemétől. Minden olyan ügylet, amely nyílt, átlátható és feltételmentes eljárás eredménye, a szokásos piaci feltételeknek megfelelőnek tekintendő;
15. „biológiai védelmi intézkedések”: azon igazgatási és fizikai intézkedések, amelyek célja a betegségek bejutási, kialakulási és terjedési kockázatának csökkentése a) valamely állatpopuláció, vagy b) valamely telephely, körzet, kompartment, szállítóeszköz vagy egyéb létesítmény, helyiség vagy helyszín esetében;
16. „törzskönyv”: az (EU) 2016/1012 rendelet 2. cikkének 12. pontja szerinti törzskönyv;
17. „KAP stratégiai terv”: az (EU) XXX rendelet [SPR] 1. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott KAP stratégiai terv;
18. „mezőgazdasági eszközteremtő munkálatok”: a személyesen a mezőgazdasági termelő által vagy a mezőgazdasági termelő munkavállalói által elvégzett eszközteremtő munkák;
19. „karbongazdálkodási rendszerek”: olyan továbbfejlesztett területgazdálkodási gyakorlatokra irányuló támogatási programok, amelyek a szén-dioxid-leválasztás fokozása és/vagy a szén-dioxid légkörbe történő kibocsátásának csökkentése révén szénmegkötést eredményeznek az élő biomasszában, az élettelen szerves anyagban és a talajban;
20. „katasztrófaesemény”: emberi tevékenység által okozott, előre nem látott, biotikus vagy abiotikus jellegű esemény, amely súlyos zavarokat idéz elő az erdőszervezetekben, és komoly gazdasági károkat okozhat az erdőszeti ágazatban;
21. „klaszter”: független vállalkozások – induló vállalkozások, kis-, közép-, és nagyvállalkozások, valamint tanácsadó szervek és/vagy kutatószervezetek – csoportosulása, amelynek célja a gazdasági/innovációs tevékenység ösztönzése az intenzív együttműködésnek, az eszközök megosztásának, a tudás és a szakértelem cseréjének előmozdításán keresztül, egyúttal hatékonyan hozzájárulva a klaszterhez tartozó vállalkozások közötti tudásátadáshoz, hálózatépítéshez és információterjesztéshez;
22. „megfékezési és felszámolási intézkedések”: olyan állatbetegségekkel kapcsolatos intézkedések, amelyek kitörését illetékes hatóság hivatalosan elismerte, illetve olyan növénykárosítókkal vagy idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos intézkedések, amelyek jelenlétét illetékes hatóság hivatalosan elismerte;

23. „a támogatás nyújtásának napja”: az a nap, amelyen az alkalmazandó nemzeti jogrendszer értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák;
24. „környezeti esemény”: egyedi eseményhez kapcsolódó és behatárolt földrajzi kiterjedésű, egyszeri előfordulású szennyezés vagy környezetminőség-romlás, amely a megelőző három év átlagához vagy a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlagához viszonyítva több mint 30 %-át elpusztítja a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozás átlagos éves termelésének. E fogalom nem foglalja magában az olyan, nem egyedi eseményhez kapcsolódó, általános környezeti kockázatokat, mint az éghajlatváltozás vagy a levegőszennyezés;
25. „értékelési terv”: legalább a következő minimális elemeket tartalmazó dokumentum: az értékelendő támogatási program célkitűzései; az értékelési kérdések; az eredménymutatók; az értékelés elvégzéséhez tervezett módszertan; az adatgyűjtési követelmények; az értékelés tervezett ütemezése, beleértve a végső értékelési jelentés benyújtásának időpontját; az értékelést végző független testület bemutatása vagy a testület kiválasztására alkalmazandó kritériumok, valamint az értékelés nyilvánosságát biztosító szabályok;
26. „elhullott állatok”: a mezőgazdasági üzemben, valamely telephelyen vagy szállítás közben elpusztult vagy – akár végleges kórisme birtokában, akár a nélkül – eutanázia alkalmazásával leölt állatok, beleértve a halva született vagy méhen belül elhalt állatokat is, azonban kizárva az emberi fogyasztás céljára levágott állatokat;
27. „gyorsan növvő fajok”: olyan rövid vágásfordulójú erdőt alkotó fák, amelyek esetében a kivágásig tartó időszak legalább 8 év, de legfeljebb 20 év;
28. „adóintézkedés formájában megvalósuló módosított támogatási program”: adókedvezmény formájában megvalósuló korábbi támogatási programot módosító és felváltó program;
29. „élelmiszer- és takarmányalapú bioüzemanyag”: az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv²² meghatározása szerinti, mezőgazdasági területen elsődleges terményként termesztett magas keményítőtartalmú haszonnövényekből, valamint cukor- vagy olajnövényekből – kivéve a maradékanyagokat, a hulladékot és a lignocellulóz-tartalmú anyagokat, valamint a köztes kultúrákat, például a másodvetésű növényeket és a takarónövényzetet, feltéve, hogy ezen köztes kultúrák termesztése nem igényel további földterületet – előállított bioüzemanyag;
30. „élelmiszerek”: mezőgazdasági termékeknek nem minősülő, az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²³ I. mellékletében felsorolt élelmiszerek;
31. „erdő”: több mint fél hektárra kiterjedő, 5 méternél magasabb fákkal és 10 %-ot meghaladó lombkorona-fedettséggel, illetve e küszöbértékeket in situ elérni képes fákkal borított terület, amely nem foglal magában elsődlegesen mezőgazdasági vagy városi hasznosítású földterületeket. Egy tagállam vagy

²² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2012/EU rendelete (2012. november 21.) a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről (HL L 343., 2012.12.14., 1. o.).

régió dönthet úgy is, hogy más, a meglévő nemzeti jogszabályain vagy nyilvántartási rendszerén alapuló fogalommeghatározást alkalmaz az erdők vonatkozásában. A tagállamnak vagy régióknak szerepeltetnie kell ezt a meghatározást a bejelentésben, és – amennyiben vidékfejlesztési beavatkozással kapcsolatos – a KAP stratégiai tervben is;

32. „bruttó támogatási egyenérték”: a támogatás összege oly módon számítva, mintha a támogatást vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtották volna a kedvezményezettnek, az adók és egyéb illetékek levonása előtt;
33. „egyedi támogatás”: ad hoc támogatás és támogatási program keretében egyéni kedvezményezetteknek odaítélt támogatás;
34. „immateriális javak”: fizikai vagy pénzügyi formában nem megjelenő eszközök, mint például szabadalom, licencia, know-how vagy egyéb szellemi tulajdon;
35. „tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós faj”: az 1143/2014/EU rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott idegenhonos inváziós faj;
36. „az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós faj”: az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁴ 3. cikkének (3) bekezdésében meghatározott idegenhonos inváziós faj;
37. „uniós előírásnak való megfelelést szolgáló beruházások”: a valamely uniós előírásnak való, az uniós jogszabályokban meghatározott átmeneti időszakot követő megfelelés érdekében végrehajtott beruházások;
38. „nagyvállalkozások”: az (EU) ... rendelet [új ABER] I. mellékletében megállapított feltételeket nem teljesítő vállalkozások;
39. „helyi piacok”:
 - a) a termék származása szerinti mezőgazdasági üzemtől mért 75 km sugarú körön belül elhelyezkedő piacok; a termék feldolgozásával és a végfelhasználónak való értékesítésével kapcsolatos tevékenységeknek is ezen a távolságon belül kell megtörténniük; vagy
 - b) olyan piacok, amelyekre vonatkozóan a tagállamok meggyőző alternatív fogalommeghatározást állapítanak meg;
40. „mezőgazdasági termék forgalmazása”: a mezőgazdasági termék értékesítési célú birtoklása vagy kiállítása, megvételre való felkínálása, leszállítása vagy egyéb módon történő forgalmazása, kivéve az elsődleges termelő által a viszonteladóknak vagy feldolgozóknak történő első értékesítést és minden olyan tevékenységet, amely a terméket az első értékesítésre előkészíti; az elsődleges termelő általi, a végső fogyasztónak történő értékesítés akkor minősül mezőgazdasági termék forgalmazásának, ha arra külön erre a célra fenntartott helyen kerül sor;
41. „kölcsonös kockázatkezelési alap”: olyan, a tagsági viszonnal rendelkező mezőgazdasági termelők biztosítása céljából egy tagállam által annak nemzeti jogával összhangban akkreditált rendszer, amelynek keretében kompenzációs

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1143/2014/EU rendelete (2014. október 22.) az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről (HL L 317., 2014.11.4., 35. o.).

- kifizetésben részesülnek azok a tagsági viszonnal rendelkező mezőgazdasági termelők, akik gazdasági veszteségeket szenvedtek el;
42. „nem termelő beruházás”: olyan beruházás, amely nem eredményezi az üzem értékének vagy jövedelmezőségének jelentős mértékű emelkedését;
 43. „egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenség”: azok a kedvezőtlen időjárási körülmények, amelyek esetében nem teljesülnek a (32) 3. pontban foglalt feltételek;
 44. „legkülső régiók”: a Szerződés 349. cikkének első bekezdésében említett régiók;
 45. „növénykárosító”: az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁵ 5. cikkének (1) bekezdése értelmében felsorolt uniós zárlati károsító, valamint az említett rendelet 30. cikke alapján hozott intézkedés hatálya alá tartozó károsító;
 46. „megelőzési intézkedések”: állatbetegségekkel, növénykárosítókkal vagy idegenhonos inváziós fajokkal való, még nem bekövetkezett fertőzöttséggel kapcsolatos intézkedések;
 47. „elsődleges mezőgazdasági termelés”: a termőföldön folyó termelés és az állattenyésztés révén előállított, a Szerződés I. mellékletében felsorolt termékek termelése az ilyen termékek jellegét megváltoztató további műveletek végrehajtása nélkül;
 48. „mezőgazdasági termék feldolgozása”: mezőgazdasági terméken végrehajtott bármely olyan művelet, amely esetében a keletkező termék szintén mezőgazdasági terméknek minősül, kivéve a mezőgazdasági üzemben végzett, az állati vagy növényi termékek első értékesítésre való előkészítéséhez szükséges tevékenységeket;
 49. „mezőgazdasági termék nem mezőgazdasági termékké való feldolgozása”: mezőgazdasági terméken végrehajtott bármely olyan művelet, amely esetében a keletkező termék nem minősül mezőgazdasági terméknek;
 50. „védett állat”: minden olyan állat, amelyet uniós vagy nemzeti jogszabályok védenek, beleértve azokat az állatfajokat is, amelyekre vonatkozóan a nemzeti jogszabályok különös szabályokat írnak elő a populáció megőrzése érdekében;
 51. „visszafizetendő előleg”: projekthez nyújtott olyan kölcsön, amelyet egy vagy több részletben fizetnek ki, és amely kölcsön visszafizetésének feltételei a projekt eredményétől függenek;
 52. „kutató-ismeretterjesztő szervezet”: (közjogi vagy magánjogi értelemben) jogi formájától vagy finanszírozási módjától függetlenül olyan entitás (például egyetem, kutatóintézet, technológiatranszfer-ügynökség, innovációközvetítő, valós és/vagy virtuális együttműködést kínáló kutatásorientált entitás), amelynek elsődleges célja a független tevékenységként végzett, a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszerében meghatározott alapkutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés, vagy e tevékenységek eredményeinek oktatás, közzététel vagy tudástranszfer útján

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

széles körben történő terjesztése. Amennyiben egy ilyen entitás gazdasági tevékenységet is folytat, a gazdasági tevékenységek finanszírozását, költségeit és bevételeit külön kell elszámolni. Azok a vállalkozások, amelyek például részvényesként vagy tagként befolyással lehetnek egy ilyen entitásra, nem élvezhetnek preferenciális hozzáférést a szervezet kutatási kapacitásaihoz vagy az általa elért eredményekhez;

53. „rövid ellátási lánc”: az együttműködés, a helyi gazdaság fejlesztése, valamint a termelők, a feldolgozók és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok iránt elkötelezett, korlátozott számú gazdasági szereplő által alkotott ellátási lánc;
54. „kis méretű infrastruktúra”: olyan infrastruktúra, amelynek esetében az elszámolható költségek összege legfeljebb 2 millió EUR;
55. „kis gazdasági szereplő”: a 2003/361 bizottsági ajánlás²⁶ meghatározása szerinti mikrovállalkozás vagy olyan természetes személy, aki a támogatás kérelmezésekor nem folytat gazdasági tevékenységet;
56. „kisebb ékei-tengeri szigetek”: a 229/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁷ 1. cikkének (2) bekezdésében említett kisebb szigetek;
57. „kkv”-k vagy „mikro-, kis- és középvállalkozások”: az (EU) ... rendelet[új ABER]²⁸ I. mellékletében megállapított feltételeket teljesítő vállalkozások;
58. „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése”: a tevékenységek megkezdése, a beruházás építési munkáinak megkezdése, illetve a berendezések megrendelésére vagy szolgáltatások igénybevételére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás vagy bármely egyéb, a projektet vagy a tevékenységet visszafordíthatatlanná tévő kötelezettségvállalás közül a korábbi; nem tekintendő a munkák vagy a tevékenység megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munka, mint az engedélyek beszerzése és a megvalósíthatósági tanulmányok készítése. A (150) a) pontban, és az (497) c) pontban említett földterület-vásárlás a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdésének tekintendő, amennyiben a földterület vásárlásával kapcsolatos elszámolható költségek az elszámolható beruházási költségek 100 %-ának felelnek meg;
59. „támogatott szolgáltatások”: olyan támogatási forma, amelyben a támogatást közvetve, természetben nyújtják a végső kedvezményezettnek, és azt a szóban forgó szolgáltatás vagy tevékenység nyújtójának fizetik ki. Ezekben az esetekben az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elvek és egyedi feltételek alkalmazandók a végső kedvezményezettre;
60. „fenntartható erdőgazdálkodás” az erdők és erdőterületek oly módon és oly mértékben történő hasznosítása, amely fenntartja azok biológiai sokféleségét, termelékenységét, megújulási képességét, vitalitását, valamint azon

²⁶ A Bizottság ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 229/2013/EU rendelete (2013. március 13.) egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb ékei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról és az 1405/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 78., 2013.3.20., 41. o.).

²⁸ A Bizottság (EU) ... rendelete (...) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról, valamint a 702/2014/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL-hivatkozás).

- képességüket, hogy jelenleg és a jövőben fontos ökológiai, gazdasági és társadalmi funkciót töltsenek be helyi, nemzeti és globális szinten, anélkül, hogy más ökoszisztémákat károsítanának;
61. „tárgyi eszközök”: földterületet, épületeket, üzemet, gépeket, illetve berendezéseket magukban foglaló eszközök;
 62. „tranzakciós költség” valamely kötelezettségvállalás teljesítéséhez kapcsolódó, de nem közvetlenül a végrehajtásával összefüggésben felmerülő, és a közvetlenül ellentételezett költségeknek vagy elmaradt bevételeknek nem részét képező többletköltség, amelynek kiszámítása átalányköltségek alapján is történhet;
 63. „a TSE- és BSE-vizsgálatok (azaz a fertőző szivacsos agyvelőbántalommal és a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalmával kapcsolatos vizsgálatok) költségei”: minden költség, beleértve a 999/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁹ X. mellékletének C. fejezetével összhangban végzett mintavételhez és laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges minták vizsgálati készleteinek, valamint a minták levételének, szállításának, vizsgálatának, tárolásának és megsemmisítésének költségeit;
 64. „nehéz helyzetben lévő vállalkozás”: a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról szóló bizottsági iránymutatásban³⁰ meghatározott kritériumokat teljesítő vállalkozás;
 65. „uniós előírás”: az uniós jogszabályokban meghatározott, az egyes vállalkozások által különösen a környezetkímélet, a higiénia és az állatjóllét területén megvalósítandó szintekre vonatkozó kötelező előírás; következésképpen nem tekintendők uniós előírásoknak az olyan uniós szinten előírt normák vagy célok, amelyek a tagállamokra nézve kötelezőek, azonban az egyes vállalkozásokra nem;
 66. „fiatal mezőgazdasági termelő”: az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti mezőgazdasági termelő;
 67. a genetikai erőforrások mezőgazdaságban és erdészetben történő megőrzése terén:
 - a) „in situ megőrzés”: a mezőgazdaságban a genetikai anyagok megőrzése az ökológiai rendszerekben és a természetes élőhelyeken, valamint a fajok vagy vadon élő fajták életképes populációinak fenntartása és helyreállítása természetes környezetükben, illetve háziasított állatfajták vagy termesztett növényfajok esetében abban a gazdálkodási környezetben, ahol megkülönböztető tulajdonságaik kialakultak;
 - b) „in situ megőrzés”: az erdészetben a genetikai anyagok megőrzése az ökológiai rendszerekben és a természetes élőhelyeken, valamint a fajok életképes populációinak fenntartása és regenerációja természetes környezetükben;

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 999/2001/EK rendelete (2001. május 22.) egyes fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzésére, az ellenük való védekezésre és a felszámolásukra vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 147., 2001.5.31., 1. o.).

³⁰ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.).

- c) „mezőgazdasági üzemi vagy erdőgazdálkodási üzemi megőrzés”: in situ megőrzés és fejlesztés a mezőgazdasági üzem vagy az erdőgazdálkodási üzem szintjén;
- d) „ex situ megőrzés”: genetikai anyag megőrzése mezőgazdasági vagy erdészeti célból a természetes élőhelyen kívül;
- e) „ex situ gyűjtemény”: a természetes élőhelyen kívül megőrzött genetikai anyagok mezőgazdasági vagy erdészeti célt szolgáló gyűjteménye.

2.5. Bejelentendő támogatás

- (33) Amennyiben teljesülnek a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének feltételei, a tagállamoknak a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint be kell jelenteniük a Bizottságnak a mezőgazdaságban és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatást. A tagállamok addig nem hajthatják végre a javasolt intézkedést, amíg a Szerződés 108. cikkének (2) bekezdésében említett bejelentési eljárás végső határozatot nem eredményez, kivéve azokat az intézkedéseket, amelyek megfelelnek a csoportmentességi rendeletben megállapított feltételeknek.
- (34) A támogatási program keretében nyújtott egyedi támogatás továbbra is a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozik, ha a támogatás összege meghaladja a következő bejelentési küszöbértékeket:
 - a) mezőgazdasági termékek feldolgozásához és mezőgazdasági termékek forgalmazásához a II. rész 1.1.1.4. szakasza alapján nyújtott egyedi beruházási támogatás esetében: 25 millió EUR összeget meghaladó elszámolható költségek vagy 12 millió EUR összeget meghaladó bruttó támogatási egyenérték;
 - b) promóciós kampányokhoz a II. rész 1.3.2. szakasza alapján nyújtott támogatás: 5 millió EUR összeget meghaladó éves költségvetéssel rendelkező promóciós kampányok.

3. fejezet *Közös értékelési elvek*

- (35) A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintheti egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatást, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (36) Következésképpen annak értékelésekor, hogy a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető-e a belső piaccal, a Bizottság megállapítja, hogy a támogatási intézkedés elősegíti-e egy bizonyos gazdasági tevékenység fejlődését (első feltétel), és hogy a közös érdekekkel ellentétes mértékben befolyásolja-e a kereskedelmi feltételeket (második feltétel).
- (37) Ebben a szakaszban a Bizottság pontosítja az összeegyeztethetőségi értékelés elvégzésének módját. Általános összeegyeztethetőségi feltételeket állapít meg, és adott esetben a támogatási programokra vonatkozó különös feltételeket, valamint a bejelentési kötelezettség alá tartozó, egyedi támogatásokra vonatkozó további feltételeket határoz meg.
- (38) A (36) pontban említett értékelés elvégzése érdekében a Bizottság a következő szempontokat veszi figyelembe:

- a) Első feltétel: a támogatás előmozdítja valamely gazdasági tevékenység fejlődését:
 - i. az adott gazdasági tevékenység meghatározása (3.1.1. szakasz);
 - ii. ösztönző hatás: a támogatásnak oly módon kell megváltoztatnia az érintett vállalkozás(ok) magatartását, hogy az(ok) olyan többlettevékenységekbe kezdjen(ek), amelyeket a támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végezne (végeznének) (3.1.2. szakasz);
 - iii. a támogatás nem ellentétes az uniós jog vonatkozó rendelkezéseivel és általános elveivel (3.1.3. szakasz).
 - b) Második feltétel: a támogatás indokolatlanul nem érinti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben:
 - i. az állami beavatkozás szükségessége: az állami támogatási intézkedésnek olyan lényeges fejlődést kell eredményeznie, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani, pl. piaci hiányosság felszámolása, illetve egyenlőséggel vagy kohézióval kapcsolatos aggály kezelése révén (3.2.1. szakasz);
 - ii. a támogatási intézkedés megfelelősége: a tervezett támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszközt kell jelentenie a gazdasági tevékenység fejlődésének megkönnyítéséhez (3.2.2. szakasz);
 - iii. a támogatás arányossága (a támogatásnak a szükséges minimumra való korlátozása): a támogatás összegét és intenzitását arra a szintre kell korlátozni, amely az érintett vállalkozás(ok) kiegészítő beruházásának vagy tevékenységének elindításához minimálisan szükséges (3.2.3. szakasz);
 - iv. a támogatás átláthatósága: a tagállamoknak, a Bizottságnak, a gazdasági szereplőknek és a nyilvánosságnak könnyen hozzá kell férniük az összes vonatkozó jogszabályhoz és az azok alapján nyújtott támogatásokkal kapcsolatos lényeges információkhoz (3.2.4. szakasz);
 - v. a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése (3.2.5. szakasz);
 - vi. azoknak a pozitív és negatív hatásoknak a mérlegelése, amelyeket a támogatás gyakorolhat a tagállamok közötti versenyre és kereskedelemre (mérlegelési teszt) (3.2.6. szakasz).
- (39) Egyes programkategóriák általános egyenlegét ezenkívül a (619), (622) és (621) pontokban kifejtetteknek megfelelően utólagos értékelésnek kell alávetni. Ilyen esetekben a Bizottság korlátozhatja az érintett programok időtartamát (rendszerint négy évre vagy annál rövidebb időtartamra), későbbi hosszabbításuk ismételt bejelentésének lehetősége mellett.
- (40) Ezek az általános összeegyeztethetőségi kritériumok valamennyi, ezen iránymutatások hatálya alá tartozó támogatásra vonatkoznak, kivéve, ha a mezőgazdasági ágazatban alkalmazandó különleges megfontolások miatt e rész 3.1. és 3.2. szakasza eltéréseket ír elő.
- 3.1. *Első feltétel: a támogatás előmozdítja valamely gazdasági tevékenység fejlődését*
- 3.1.1. *Támogatott gazdasági tevékenység*
- (41) A Bizottság a tagállam által szolgáltatott információk alapján azonosítja, hogy a bejelentett intézkedés mely gazdasági tevékenységet támogatja majd.
 - (42) A tagállamnak bizonyítania kell, hogy a támogatás célja az azonosított gazdasági tevékenység fejlődésének elősegítése.

- (43) A Bizottság megítélése szerint az 1.2. szakasszal összhangban nyújtott támogatás elősegítheti az azonosított gazdasági tevékenység vagy terület fejlődését, mivel a támogatás nélkül a fejlődés nem lenne ugyanolyan mértékű.

A program keretében nyújtott, egyedileg bejelentendő támogatásokra vonatkozó további feltételek

- (44) Egy egyedileg bejelentendő beruházási projektekre irányuló támogatás program keretében történő odaítélésekor a támogatást nyújtó hatóságnak igazolnia kell, hogy a kiválasztott projekt hozzájárul a program célkitűzéséhez, és ezáltal a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások célkitűzéseéhez. E célból a tagállamoknak figyelembe kell venniük a támogatás igénylője által közölt információkat, amelyeknek ismertetniük kell a beruházás pozitív hatásait.

3.1.2. Ösztönző hatás

- (45) A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás csak akkor tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha ösztönző hatása van. Egy támogatásnak akkor van ösztönző hatása, ha oly módon változtatja meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az érintett ágazat fejlődéséhez hozzájáruló olyan többlettevékenységekbe kezd, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végezne. A támogatás azonban nem szolgálhat valamely tevékenység azon költségeinek fedezésére, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát.
- (46) Az uniós jogszabályokban, illetve ezen iránymutatásokban kifejezetten előírt kivételek hiányában a pusztán a vállalkozások pénzügyi helyzetének javítására irányuló, de az ágazat fejlődéséhez semmilyen módon hozzá nem járuló állami támogatásokra vonatkozó egyoldalú intézkedések, és különösen a kizárólag az ár, a mennyiség, a termelési egység vagy a termelési eszköz egysége alapján nyújtott támogatások a belső piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásnak minősülnek. Ezen túlmenően az ilyen támogatások – természetüknél fogva – nagy valószínűséggel beavatkoznak a belső piac szervezését szabályozó mechanizmusokba.
- (47) A II. rész 1.2. és 2.8.5. szakasza alapján nyújtott támogatásokat azon mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő vállalkozások megsegítésére kell korlátozni, amelyek annak ellenére szembesülnek különféle nehézségekkel, hogy észszerű erőfeszítéseket tettek az ilyen kockázatok lehető legkisebbre csökkentésére. Az állami támogatásnak nem lehet az a hatása, hogy a vállalkozásokat szükségtelen kockázatok vállalására csábítsa. A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban működő vállalkozásoknak maguknak kell viselniük a termelési módszerek vagy a termékek meggondolatlan megválasztásának következményeit.
- (48) A fenti (45) pontban kifejtett okok miatt a Bizottság úgy véli, hogy abban az esetben, ha az adott projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.
- (49) A támogatási kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak

helyszínét és kezdési, illetve befejezési dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket.

- (50) Ezenkívül a nagyvállalkozásoknak a kérelemben ki kell fejteniük, hogy milyen helyzet állt volna elő a támogatás igénybevétele nélkül – ezt a helyzetet nevezik kontrafaktuális forgatókönyvnek vagy alternatív projektnek vagy tevékenységnek –, és dokumentumokkal kell alátámasztaniuk a kérelemben ismertetett kontrafaktuális forgatókönyvet. Ez a követelmény nem vonatkozik azokra az önálló helyhatósággal rendelkező településekre, amelyek éves költségvetése kevesebb mint 10 millió EUR, és lakosságuk nem éri el az 5 000 főt.
- (51) A kérelem beérkezésekor a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell a kontrafaktuális forgatókönyv hitelességét, és igazolnia kell, hogy a támogatás rendelkezik a szükséges ösztönző hatással. A kontrafaktuális forgatókönyv akkor hiteles, ha valósághű, és azon döntéshozatali tényezőkön alapul, amelyek akkor voltak érvényben, amikor a kedvezményezett meghozta döntését az érintett projektről vagy tevékenységről.
- (52) Az (48)–(51) ponttól eltérően a kkv-k részére, adókedvezmények formájában nyújtott támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a támogatási program objektív kritériumok alapján és további tagállami mérlegelési jogkör gyakorlása nélkül biztosítja a támogatás igénybevételének jogát, és ha a támogatási programot a támogatott projekthez vagy tevékenységhez kapcsolódó munkák megkezdése előtt elfogadták és hatályba léptették. Nem alkalmazandó azonban az utóbbi követelmény az adóintézkedés formájában megvalósuló módosított támogatási programok esetében, amennyiben a tevékenységre már a korábbi – adókedvezmények formájában megvalósított – programok hatálya is kiterjedt.
- (53) Az (48)–(52) ponttól eltérve, a következő támogatási kategóriáknak nem kell ösztönző hatásúnak lenniük, illetve a következő támogatási kategóriák ösztönző hatásúnak tekinthetők:
- a) a II. rész 1.3.4. és 2.9.2. szakasza szerinti, birtokrendezéshez kapcsolódó támogatási programok, valamint a II. rész 2.8. szakasza szerinti, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatási programok, amennyiben:
 - i. a támogatási program objektív kritériumok alapján és további tagállami mérlegelési jogkör gyakorlása nélkül biztosítja a támogatás igénybevételének jogát;
 - ii. a támogatási program elfogadásra került és hatályba lépett még azt megelőzően, hogy a II. rész 1.3.4., 2.9.2. és 2.8. szakasza szerinti elszámolható költségek felmerültek volna a kedvezményezettnek; valamint
 - iii. a támogatási program csak kkv-kra vonatkozik;
 - b) a II. rész 1.1.6. szakasza szerinti, a bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban kkv-knak nyújtott támogatás;
 - c) a II. rész 1.1.7. szakasza szerinti, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára biztosított támogatás;
 - d) a II. rész 1.1.10.1. szakasza szerinti, a mezőgazdasági ágazatban tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás, amelyek során az

információkat meghatározatlan számú kedvezményezett rendelkezésére bocsátják;

- e) a II. rész 1.2.1.1. szakasza szerinti, természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény okozta károk helyreállításához nyújtott támogatás;
- f) a II. rész 1.2.1.2. szakasza szerinti, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás;
- g) a II. rész 1.2.1.3. szakasza szerinti, az állatbetegségek és a növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzése, az ellene való védekezés és felszámolása kapcsán felmerült költségeknek és a szóban forgó állatbetegségek, illetve növénykárosítók által okozott veszteségeknek az ellentételezésére nyújtott támogatás;
- h) a II. rész 1.2.1.4. szakasza szerinti, az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése költségeinek fedezéséhez nyújtott támogatás;
- i) a II. rész 1.2.1.5. szakasza szerinti, védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás;
- j) a II. rész 2.8.5. szakasza szerinti, jogszabályban meghatározott állatok által az erdőkben okozott károk helyreállításához nyújtott támogatás;
- k) a II. rész 2.4. szakasza szerinti, az erdészeti ágazatban tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás, amelyek során az információkat meghatározatlan számú kedvezményezett rendelkezésére bocsátják;
- l) a II. rész 1.1.1.2. szakasza szerinti, mezőgazdasági üzem területén található kulturális vagy természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás, kivéve azon egyedi támogatásokat, amelyek vállalkozásonként és beruházási projektenként meghaladják az 500 000 EUR-t;
- m) a (463) b), c) és d) pont szerinti, promóciós intézkedésekhez nyújtott támogatás;
- n) a (475) és (476) pont szerinti, a szállítási többletköltségek ellentételezésére nyújtott támogatás;
- o) a II. rész 1.3.6. és 2.9.1. szakasza szerinti, a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás;
- p) a II. rész 2.1.3. szakaszának megfelelő, erdőtüzek, természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, állatbetegségek, katasztrófaesemények és éghajlatváltozással összefüggő események által okozott erdőkárok orvoslásához nyújtott támogatás;
- q) a II. rész 2.8.1. szakasza szerinti, károsítóknak és a fák betegségeinek megelőzése és kezelése, valamint a szóban forgó kártevők és betegségek által okozott károk helyreállításának költségeihez nyújtott támogatás.

Az egyedileg bejelentendő beruházási támogatásokra vonatkozó további feltételek

- (54) Az egyedileg bejelentendő beruházási támogatások tekintetében a tagállamnak a fent meghatározott követelményeken túl egyértelműen bizonyítania kell, hogy a támogatás tényleges hatást gyakorol a beruházási döntés meghozatalára. Az átfogó értékelés érdekében a tagállamnak nemcsak a támogatott projekttel kapcsolatban kell tájékoztatást nyújtania, hanem átfogóan ismertetnie kell a kontrafaktuális forgatókönyvet is, vagyis azt a helyzetet, amikor egyetlen hatóság sem nyújt támogatást a kedvezményezettnek.

- (55) A tagállamoknak a vizsgált beruházási projekthez kapcsolódó hiteles és hivatalos vállalati dokumentumokra, kockázatértékelésekre – ideértve a helyszínspecifikus kockázatok értékelését –, pénzügyi jelentésekre, belső üzleti tervekre, szakértői véleményekre és egyéb tanulmányokra kell támaszkodniuk. Ezeknek a dokumentumoknak a beruházással vagy annak helyszínével kapcsolatos döntéshozatali folyamat időszakából kell származniuk. A tagállamokat segíthetik az ösztönző hatás fennállásának bizonyításában a keresleti, költség- és pénzügyi előrejelzések, a beruházási bizottsághoz benyújtott, a különböző beruházási forgatókönyveket ismertető dokumentumok, valamint a pénzügyi intézményekhez benyújtott dokumentumok.
- (56) Ebben az összefüggésben a jövedelmezőségi szintet értékelhetik az ágazatban bevett módszertani gyakorlatok alkalmazásával, amelyeknek részét képezhetik a projekt nettó jelenértékének (NPV)³¹, a belső megtérülési rátának (IRR)³² és a befektetett tőke átlagos megtérülésének (ROCE) megállapítására szolgáló módszerek. A projekt jövedelmezőségét a kedvezményezett által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott normál megtérülési rátákhoz kell hasonlítani. Ha ezek az értékek nem állnak rendelkezésre, a projekt jövedelmezőségét a vállalkozás tőkeköltségének egészéhez vagy az érintett ágazatra általában jellemző megtérülésekhez kell hasonlítani.
- (57) Amennyiben nem ismert konkrét kontrafaktuális forgatókönyv, finanszírozási hiány esetén feltételezhető az ösztönző hatás. Ez a helyzet akkor, amikor egy előzetes üzleti terv alapján a beruházási költségek meghaladják a beruházás várható működési nyereségének nettó jelenértékét.
- (58) Amennyiben a támogatás nem változtatja meg a kedvezményezett magatartását azáltal, hogy további beruházásra ösztönzi, a támogatás nem gyakorol pozitív hatást az érintett ágazat fejlődésére. Ezért a támogatás nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek arra utaló körülmények esetén, hogy hasonló beruházásra a támogatás nélkül is sor kerülne.

3.1.3. Az uniós jog vonatkozó rendelkezéseinek és általános elveinek betartása

- (59) Ha az állami támogatási intézkedés, az ahhoz kapcsolt feltételek (beleértve a finanszírozási módszert is, amennyiben a finanszírozási módszer az állami támogatási intézkedés szerves részét alkotja) vagy a finanszírozott tevékenység a vonatkozó uniós jog megsértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek³³.
- (60) A mezőgazdasági ágazat sajátos jellege miatt³⁴, habár az állami támogatásra vonatkozó szabályok általában alkalmazandók ebben az ágazatban, alkalmazásuk továbbra is a KAP első pillérének rendeleteiben meghatározott

³¹ A projekt nettó jelenértéke (NPV) a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, jellemzően a tőkeköltség alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete.

³² A belső megtérülési ráta (IRR) nem az adott év mérleg szerinti eredményén alapul, hanem azt a jövőbeni pénzforgalmat veszi figyelembe, amelyet a beruházó a beruházás teljes élettartama során tervez realizálni. Annak a diszkontrátának felel meg, amelynél a pénzforgalom nettó jelenértéke nullával egyenlő.

³³ Lásd például: a Bíróság 2000. szeptember 19-i ítélete, Németország kontra Bizottság, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, 78. pont; a Bíróság 2008. december 22-i ítélete, Sociétés Régie Networks kontra Rhône-Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, 94–116. pont; a Bíróság 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 44. pont; valamint a Bíróság 2010. október 14-i ítélete, Nuova Agricast kontra Bizottság, C-67/09 P, ECLI:EU:C:2010:607, 51. pont.

³⁴ Lásd a (6)–(10) pontot.

rendelkezésektől függ. Más szóval, az állami támogatási intézkedések tagállamok általi alkalmazása nem élvezhet elsőbbséget az 1308/2013/EU rendelettel szemben³⁵. Ebből következően a Bizottság nem engedélyez olyan állami támogatást, amely összeegyeztethetetlen a közös piacszervezésre irányadó rendelkezésekkel, vagy amely akadályozná a közös szervezés megfelelő működését.

- (61) A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezése elveinek való megfelelésre vonatkozó egyedi feltételeket a II. rész a mezőgazdasági üzemekben megvalósuló, elsődleges mezőgazdasági termeléshez kötődő beruházások támogatásáról szóló 1.1.1.1. szakasza, a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatásról szóló 1.1.3. szakasza, valamint a termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatásról szóló 1.2.2. szakasza határozza meg.

3.2. Második feltétel: a támogatás indokolatlanul nem érinti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben

- (62) A 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető, „amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben”.
- (63) Ez a szakasz meghatározza a Bizottság mérlegelési jogkörének gyakorlásának módját a (38) b) pontban említett összeegyeztethetőségi értékelés második feltétele szerinti értékelés során.
- (64) Természeténél fogva minden támogatási intézkedés torzítja a versenyt, és hatást gyakorol a tagállamok közötti kereskedelemre. Annak megállapítása érdekében azonban, hogy a támogatás torzító hatásai a minimumra korlátozódnak-e, a Bizottság ellenőrzi, hogy a támogatás szükséges, megfelelő, arányos és átlátható-e.
- (65) A Bizottság ezt követően értékeli a szóban forgó támogatás versenyre és kereskedelmi feltételekre gyakorolt torzító hatását. A Bizottság ezután összeveti a támogatás pozitív hatásait a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásaival. Amennyiben a pozitív hatások meghaladják a negatív hatásokat, a Bizottság a támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánítja.
- (66) Azt, hogy a támogatás megfelel-e az e fejezet 3.2.1–3.2.5. szakaszában meghatározott feltételeknek, a KAP konkrét összefüggésében kell vizsgálni.

3.2.1. Az állami beavatkozás szükségessége

- (67) Annak értékeléséhez, hogy szükséges-e állami támogatás a kívánt eredmény eléréséhez, először is azonosítani kell a problémát. Az állami támogatásnak olyan helyzetekre kell irányulnia, amikor a támogatás a piac által nem előidézhető érdemi fejlődést eredményez például a szóban forgó támogatott tevékenységet vagy beruházást érintő piaci hiányosság orvoslása révén. Az állami támogatási intézkedések – bizonyos feltételek mellett – korrigálhatják a piaci hiányosságokat, ezáltal hozzájárulnak a piacok hatékony működéséhez és fokozzák a gazdaság versenyképességét.

³⁵ Az Európai Bíróság 1979. június 26-i ítélete, Pigs and Bacon Commission kontra McCarren Company Limited, C-177/78, ECLI:EU:C:1979:164, 11. pont.

- (68) Ezen iránymutatások alkalmazásában a Bizottság az ezen iránymutatások I. részében meghatározott egyedi feltételeknek megfelelő támogatási intézkedések tekintetében úgy ítéli meg, hogy a piac állami beavatkozás nélkül nem tudja megvalósítani a várt célkitűzéseket, ezért az ilyen támogatást szükségesnek kell tekinteni.

3.2.2. *A támogatás megfelelősége*

- (69) A javasolt támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszköznek kell lennie az adott szakpolitikai célkitűzés eléréséhez. Egy támogatási intézkedés nem tekinthető összeegyeztethetőnek, ha a KAP célkitűzéseivel és különösen a vidékfejlesztéshez való ugyanazon pozitív hozzájárulás elérhető más, kevésbé torzító szakpolitikai eszközökkel vagy a támogatások más, kevésbé torzító típusaival. Fontos szem előtt tartani, hogy az említett célkitűzések elérésére lehetnek egyéb, alkalmasabb eszközök, mint például szabályozás, piaci alapú eszközök, az infrastruktúrafejlesztés és az üzleti környezet fejlesztése.

Megfelelőség az alternatív szakpolitikai eszközök viszonylatában

- (70) A Bizottság úgy véli, hogy a II. rész vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyedi feltételeknek megfelelő, a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban nyújtott egyéb támogatások tekintetében az állami támogatás megfelelő szakpolitikai eszköz.
- (71) Ha egy tagállam úgy dönt, hogy egy kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott vidékfejlesztési jellegű támogatási intézkedést alkalmaz, holott ugyanerről a beavatkozásról a vonatkozó KAP stratégiai terv is rendelkezik, a tagállamnak be kell mutatnia e nemzeti támogatási eszköz előnyeit a KAP stratégiai tervben szereplő kérdéses beavatkozással szemben.

Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában

- (72) Támogatás különböző formákban nyújtható. A tagállamnak ugyanakkor biztosítania kell, hogy a támogatást abban a formában nyújtsa, amely várhatóan a legkisebb verseny- és kereskedelemtorzulással jár.
- (73) Ha a II. rész szerinti valamely támogatási intézkedésre vonatkozóan meghatározott forma kerül előírásra, akkor ezen iránymutatások alkalmazásában az adott forma megfelelő támogatási eszköznek minősül.
- (74) A Bizottság megfelelő támogatási eszköznek tekinti az adott vidékfejlesztési beavatkozásban előírt formában nyújtott, az EMVA-ból társfinanszírozott vagy azt kiegészítő finanszírozásként nyújtott támogatást is.
- (75) Olyan beruházási támogatások esetében, amelyek nem szerepelnek KAP stratégiai tervben, vagy nem tekinthetők ilyen vidékfejlesztési beavatkozás kiegészítő finanszírozásának, ha a támogatást közvetlen anyagi előnnyel járó támogatási formák valamelyikében nyújtják (például közvetlen támogatások, az adók, a társadalombiztosítási járulékok vagy más kötelező díjak kapcsán biztosított mentességek vagy kedvezmények stb.), a tagállamnak bizonyítania kell, miért kevésbé megfelelőek más, potenciálisan kisebb torzító hatással járó olyan támogatási formák, mint a visszafizetendő előlegek, illetve az adósság- vagy tőkeeszközökre épülő támogatási formák (például alacsony kamatozású kölcsönök vagy kamatkedvezmények, állami garanciák vagy kedvező feltételek melletti alternatív tőkejuttatás).
- (76) A II. rész 2.8. szakaszában szereplő erdészeti intézkedések kapcsán a tagállamoknak igazolniuk kell, hogy a kitűzött ökológiai, védelmi és rekreációs

célok nem érhetők el a II. rész 2.1–2.7. fejezetében szereplő vidékfejlesztési jellegű erdészeti intézkedésekkel.

- (77) Számos támogatási kategória, mint például a piackutatási tevékenységek költségeihez, a termékkonceptió kialakításához és a terméktervezéshez vagy a minőségrendszerek elismertetésére irányuló pályázatok készítéséhez nyújtott támogatások, a tudástranszferhez és a tájékoztatási tevékenységekhez, a tanácsadási szolgáltatásokhoz, a mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz, a promóciós intézkedésekhez, az állatbetegséggel, növénykárosítóval vagy az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzőség megelőzése és felszámolása során felmerült költségekhez nyújtott támogatások és az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatások esetében a támogatást támogatott szolgáltatások formájában kell biztosítani a végső kedvezményezetteknek. Ezekben az esetekben a támogatást a szóban forgó szolgáltatást nyújtó vagy tevékenységet végző fél számára kell kifizetni.
- (78) A támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálata nem érinti a vonatkozó közbeszerzési szabályokat, valamint a szolgáltatást nyújtó fél kiválasztásának folyamata során az átláthatóság, a nyitottság és a megkülönböztetés-mentesség elvét.

3.2.3. A támogatás arányossága

- (79) A támogatás akkor minősül arányosnak, ha a kedvezményezettenkénti támogatási összeg a támogatott tevékenység elvégzéséhez minimálisan szükséges összegre korlátozódik.

Maximális támogatási intenzitások és maximális támogatási összegek

- (80) Annak érdekében, hogy a támogatás arányos legyen, a Bizottság elvben úgy tekinti, hogy a támogatási összeg nem haladhatja meg az elszámolható költségek összegét. Ez nem érinti a környezetvédelmi vagy egyéb állami ösztönzőkre vonatkozó, a II. rész 1.2.2., 2.1.4. és 2.3. szakaszában kifejezetten meghatározott szabályokat.
- (81) A kiszámíthatóság és az egyenlő feltételek biztosítása érdekében a Bizottság maximális támogatási intenzitásokat alkalmaz a támogatásokra. Ha nem állapítható meg a maximális támogatási intenzitás, például a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott támogatás esetében, akkor a támogatás arányosságának biztosítása céljából nominálisan meghatározott maximális támogatási összegek kerülnek megállapításra.
- (82) Ha helyesen számítják ki az elszámolható költségeket és betartják a II. részben meghatározott maximális támogatási intenzitásokat vagy maximális támogatási összegeket, az arányosság követelménye teljesítettnek tekinthető.
- (83) A maximális támogatási intenzitást és támogatási összeget a támogatást nyújtó hatóságnak kell kiszámítania a támogatás nyújtásakor. Az elszámolható költségeket egyértelmű, konkrét és naprakész igazoló dokumentumokkal kell alátámasztani. A támogatási intenzitás és az elszámolható költségek kiszámítása során az adók vagy egyéb terhek levonása előtti számadatokat kell figyelembe venni.
- (84) A hozzáadottérték-adó (héa) nem támogatható, kivéve, ha a héára vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében nem igényelhető vissza.

- (85) Ha a támogatást nem vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, akkor a támogatási összeg megegyezik a támogatás bruttó támogatási egyenértékével.
- (86) A több részletben kifizetendő támogatást a nyújtásakor érvényes értékére kell diszkontálni. Az elszámolható költségeket is a támogatás nyújtásakor érvényes értékükre kell diszkontálni. A diszkontálásra használandó kamatláb a támogatás nyújtásának napján érvényes diszkontráta.
- (87) A jövőben fizetendő támogatást – ideértve a több részletben fizetendő támogatást is – a támogatás nyújtásának időpontjára számított jelenértékre kell diszkontálni.
- (88) Az adókedvezmények útján nyújtott támogatások esetében a támogatás részleteinek diszkontálására az adókedvezmény érvényesítésének különböző időpontjaiban érvényes diszkontrátákat kell alkalmazni.
- (89) A II. rész 1.1.4., 1.1.5., 1.1.6., 1.1.7., 1.1.8., 2.1.1., 2.1.2., 2.2. és 2.3. szakaszában említett intézkedésekre vagy műveleti típusokra vonatkozóan a tagállamok a többletköltségekre és az elmaradt bevételekre vonatkozó általános feltevések alapján határozhatják meg a támogatás összegét. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a számítások és a vonatkozó támogatás megfeleljenek a következők mindegyikének:
- a) kizárólag ellenőrizhető elemeket tartalmazzanak;
 - b) megfelelő szakértelemmel meghatározott számadatokon alapuljanak;
 - c) egyértelműen megjelöljék a felhasznált számadatok forrását;
 - d) adott esetben a regionális vagy a helyi feltételek és a tényleges földhasználat figyelembevétele érdekében differenciáltak legyenek;
 - e) ne tartalmazzanak beruházási költségekhez kapcsolódó elemeket.
- (90) A (89) pont sérelme nélkül – a II. rész 1.2. és 2.8.5. szakaszában említett kivételekkel – támogatás a következő egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával is nyújtható:
- a) egységköltségek;
 - b) egyösszegű átalányok;
 - c) átalányfinanszírozás.
- A támogatás összegét a következő módok egyikén kell megállapítani:
- (a) tisztességes, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer, mely a következőkön alapul:
 - i. statisztikai adatok, egyéb objektív információk vagy szakértői vélemény;
- vagy
- ii. az egyes kedvezményezettek ellenőrzött múltbeli adata; vagy
 - iii. az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának alkalmazása;
- (b) az uniós szakpolitikákban hasonló típusú műveletek esetében alkalmazott egységköltségek, egyösszegű átalányok és százalékos átalányok alkalmazására vonatkozó szabályoknak megfelelően.
- (91) Társfinanszírozott intézkedések esetében az elszámolható költségek összege kiszámítható az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben³⁶,

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a

valamint az (EU) XXX rendeletben [SPR] meghatározott egyszerűsített költségelszámolási módszerekkel.

- (92) A Bizottság a támogatás összeegyeztethetőségének értékelésekor figyelembe veszi a támogatás kedvezményezettje által kötött biztosításokat, illetve azon biztosításokat, amelyeket a kedvezményezett megköthetett volna. A versenytorzulás kockázatának elkerülése érdekében a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek által okozott veszteségek ellentételezésére nyújtott támogatás tekintetében csak olyan vállalkozások számára nyújtható maximális támogatási intenzitású támogatás, amelyek esetében nincs mód e veszteségeket fedező biztosítás kötésére. Ezért a kockázatkezelés további javítása céljából a kedvezményezetteket – amikor csak lehetséges – biztosítás megkötésére kell ösztönözni.

Az egyedileg bejelentendő beruházási támogatásokra és a nagyvállalkozásoknak bejelentett program alapján nyújtott beruházási támogatásokra alkalmazandó további feltételek

- (93) Az egyedileg bejelentendő beruházási támogatás általános szabályként akkor korlátozódik a szükséges minimumra, ha a támogatás összege megfelel az érintett térségben a beruházás megvalósításához szükséges, a kontrafaktuális forgatókönyv szerinti – támogatás nélküli – helyzethez képest³⁷ felmerülő nettó többletköltségeknek, a maximális támogatási intenzitás szerinti felső határértékkel. A nagyvállalkozásoknak bejelentett program keretében nyújtott beruházási támogatás esetében a tagállamoknak – hasonlóképpen – „nettó többletköltség” megközelítés alkalmazásával kell gondoskodniuk arról, hogy a támogatás összege a szükséges minimumra korlátozódjon, a maximális támogatási intenzitás szerinti felső határértékkel.
- (94) A támogatási összeg nem lépheti túl azt a minimálisan szükséges összeget, mely a projektet elégségesen jövedelmezővé teszi, így például nem vezethet a projekt belső megtérülési rátájának (IRR) olyan mértékben történő növeléséhez, hogy az meghaladja az érintett vállalkozás által más, hasonló típusú beruházási projektekben alkalmazott normál megtérülési rátákat, illetve – ha ezek az értékek nem állnak rendelkezésre – a vállalkozás tőkeköltségének egészét, vagy az érintett ágazatra általában jellemző megtérüléseket.
- (95) Nagyvállalkozásoknak bejelentett program alapján odaítélt beruházási támogatás esetében a tagállamnak biztosítani kell, hogy a támogatás összege megfeleljen a beruházás érintett térségben történő megvalósításához szükséges, a kontrafaktuális forgatókönyv szerinti – támogatás nélküli – helyzethez képest felmerülő nettó többletköltségeknek. A felső határértékeket a (94) pontban ismertetett módszer és a maximális támogatási intenzitások együttes alkalmazásával kell meghatározni.
- (96) Az egyedileg bejelentendő beruházási támogatások esetében a Bizottság a (94) pontban rögzített módszerrel vizsgálja, hogy a támogatás összege túllépi-e azt a minimálisan szükséges összeget, mely a projektet elégségesen jövedelmezővé teszi. Az ösztönző hatás elemzésénél alkalmazott számítások felhasználhatók annak megállapításánál is, hogy a támogatás arányos-e. A tagállamnak

vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

³⁷ Kontrafaktuális forgatókönyvek összevetésekor az adott beruházási és kontrafaktuális forgatókönyveknél használt tényezővel kell diszkontálni a támogatás összegét.

dokumentumok, például az (55) pontban említett dokumentumok alapján kell bizonyítani az arányosságot.

- (97) A fenti (93)–(96) pontok nem vonatkoznak azokra az (50) pontban említett, önálló helyhatósággal rendelkező településekre, amelyek éves költségvetése kevesebb mint 10 millió EUR, és lakosságuk nem éri el az 5 000 főt.

Támogatások halmozódása

- (98) Egyidejűleg több program keretében is nyújtható támogatás, illetve a támogatás ad hoc támogatással halmozható, ha az adott tevékenységhez vagy projekthez nyújtott állami támogatás teljes összege nem haladja meg az ezen iránymutatásokban meghatározott felső támogatási határokat.
- (99) Az azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatás bármilyen más állami támogatással halmozható, amennyiben ezeket más-más azonosítható elszámolható költségekhez nyújtják. Az azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatás kizárólag abban az esetben halmozható bármilyen más állami támogatással ugyanazon, egymást részben vagy egészben átfedő elszámolható költségekhez kapcsolódóan, ha az ilyen halmozódás nem eredményezi az adott támogatástípusra ezen iránymutatások értelmében alkalmazandó legmagasabb támogatási intenzitás vagy támogatási összeg túllépését.
- (100) A II. rész 1.1.2. szakasza szerinti, azonosítható elszámolható költségek nélküli támogatások bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó állami támogatási intézkedéssel halmozhatók. Az azonosítható elszámolható költségekhez nem kapcsolódó támogatások az ezen iránymutatásokban, más állami támogatási iránymutatásokban, valamely csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek egyedi körülményei szerint meghatározott vonatkozó legmagasabb teljes finanszírozási határértékig halmozhatók más, azonosítható elszámolható költségekhez nem kapcsolódó állami támogatással.
- (101) A mezőgazdasági ágazat részére nyújtott állami támogatások ugyanazon elszámolható költségek tekintetében nem halmozhatók az (EU) XXX rendelet [SPR] 131. és 132. cikkében említett kifizetésekkel, ha az ilyen halmozódás eredményeként a támogatási intenzitás vagy a támogatási összeg meghaladná az ezen iránymutatásokban megállapított értékeket.
- (102) Ha az Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy egyéb szervei által központilag kezelt, sem közvetlen, sem közvetett tagállami ellenőrzés alatt nem álló uniós finanszírozás állami támogatással párosul, csak ez utóbbit kell figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy betartották-e a bejelentési küszöbértékeket, valamint a maximális támogatási intenzitásokat és felső határokat, feltéve, hogy az ugyanazon elszámolható költségekkel kapcsolatban nyújtott közfinanszírozás teljes összege nem haladja meg az uniós jog alkalmazandó szabályaiban foglalt legkedvezőbb finanszírozási arányokat.
- (103) Az ezen iránymutatások szerint engedélyezett támogatások nem halmozhatók csekély összegű támogatással ugyanazon elszámolható költségek tekintetében, ha az ilyen halmozódás eredményeként a támogatási intenzitás vagy a támogatási összeg meghaladná az ezen iránymutatásokban megállapított értékeket.
- (104) A (149) d) pontban említett, mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatások nem halmozhatók az 1.2.1.1.,

1.2.1.2. és 1.2.1.3. szakaszában említett, anyagi károk ellentételezése céljából nyújtott támogatásokkal.

- (105) A II. rész 1.1.4., 1.1.5. és 1.1.8. szakasza szerinti, az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok támogatása nem eredményezheti az (EU) XXX rendelet [SPR] rendelet 28. cikkében említett egyenértékű gyakorlatok kettős finanszírozását. A (622) pont szerinti felülvizsgálati záradéknak szintén biztosítania kell a kettős finanszírozás elkerülését.
- (106) A II. rész 1.1.3. szakaszában említett, a mezőgazdasági ágazatban működő termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás nem halmozható az annak megfelelő, az (EU) XXX rendelet [SPR] 71. cikkében említett, a mezőgazdasági ágazatban működő termelői csoportok és szervezetek részére nyújtott támogatással. Az 1.1.2. szakaszban említett, a fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás, a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtott vállalkozásindítási támogatás és a mezőgazdasági tevékenységek megkezdéséhez nyújtott támogatás nem halmozható az annak megfelelő, az (EU) XXX rendelet [SPR] 69. cikkében említett támogatással, ha a halmozódás az ezen iránymutatásokban megállapított összegek túllépését eredményezné.

3.2.4. Átláthatóság

- (107) A tagállamoknak gondoskodniuk kell a következő információk közzétételéről az Európai Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában³⁸ vagy egy átfogó állami támogatási honlapon, nemzeti vagy regionális szinten:
- a) a támogatási programnak és végrehajtási rendelkezéseinek, illetve az egyedi támogatás jogalapjának teljes szövege vagy arra mutató hivatkozás;
 - b) a támogatást nyújtó hatóság(ok) megnevezése;
 - c) az egyedi kedvezményezettek megnevezése, az egyes kedvezményezetteknek nyújtott támogatás formája és összege, az odaítélés időpontja, a vállalkozás típusa (kkv/nagyvállalat), a kedvezményezett székhelye szerinti régió (NUTS II. szinten), valamint a kedvezményezett tevékenységei szerinti fő gazdasági ágazat (NACE-csoport szintjén). Ettől a követelménytől el lehet tekinteni azon egyedi támogatások odaítélésére vonatkozóan, amelyek nem haladják meg a következő küszöbértékeket:
 - i. [10 000] EUR elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó kedvezményezettek esetében;
 - ii. 100 000 EUR a mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó, az erdészeti ágazatban működő vagy a Szerződés 42. cikkének hatályán kívül eső tevékenységet folytató kedvezményezettek esetében.
- (108) Adókedvezmény formájában megvalósuló támogatási programok esetében az egyedi támogatási összegre vonatkozó információt meg lehet adni a következő tartományok formájában (millió EUR-ban): [0,01–0,1] kizárólag az elsődleges mezőgazdasági termelésre vonatkozóan; 0,1–0,5; 0,5–1; 1–2; 2–5; 5–10; 10–30; valamint 30 és afelett.

³⁸ A nyilvánosan hozzáférhető állami támogatási adatbázis elérhető a következő weboldalon:
<https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>

- (109) Ezeket az információkat a támogatást odaítélő határozat meghozatalát követően közzé kell tenni, legalább 10 évig meg kell őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára³⁹.
- (110) Az átláthatóság érdekében a tagállamoknak eleget kell tenniük a III. rész 2. fejezetében előírt jelentéstételi és felülvizsgálati követelményeknek.

3.2.5. *A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások*

- (111) A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás a termékpiacok torzulásához vezethet. A támogatás összeegyeztethetősége érdekében a lehető legkisebbre kell mérsékelni a támogatási intézkedésnek a verseny és a tagállamok közötti kereskedelem torzulását okozó negatív hatásait.
- (112) A Bizottság azonosítja a támogatás által érintett piaco(ka)t, figyelembe véve a tagállamok által az érintett termékpiac(ok)ról – azaz a támogatás kedvezményezettjének magatartásváltozása által érintett piac(ok)ról – szolgáltatott információkat. A támogatási intézkedés negatív hatásainak értékelése során a Bizottság a verseny torzulását vizsgáló elemzését a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás által az érintett termékpiac(ok)on jelen lévő vállalkozások közti versenyre előre láthatóan gyakorolt hatásokra összpontosítja⁴⁰.
- (113) A Bizottság első lépésben abból indul ki, hogy amennyiben a támogatás jól irányzott, arányos és a nettó többletköltségekre korlátozódik, a támogatás negatív hatása enyhül, és kisebb annak kockázata, hogy a támogatás szükségtelenül torzítja a versenyt. Másodszor, a Bizottság maximális támogatási intenzitásokat vagy támogatási összegeket állapít meg. Mindennek célja, hogy megelőzze az állami támogatás felhasználását olyan projektekben, amelyeknél a támogatási összeg és az elszámolható költségek aránya túlzottan magasnak tekinthető, és különösen nagy valószínűséggel jár torzító hatással. Általában minél erősebbek a támogatott projekt által valószínűleg előidézett pozitív hatások, és minél nagyobb a támogatás iránti valószínű igény, annál magasabb a támogatási intenzitás felső határa.
- (114) Mindazonáltal még a szükséges és arányos támogatás is eredményezheti a kedvezményezettek viselkedésének a verseny torzulásához vezető megváltozását. Ez valószínűbb a mezőgazdasági ágazatban, amely a nagyszámú kisvállalkozás részvétele által jellemzett elsődleges mezőgazdasági termelés egyedi szerkezete miatt eltér a többi piactól. Az ilyen piacokon a verseny torzulásának kockázata még akkor is nagy, ha csak kis összegű támogatást nyújtanak.

³⁹ Ezeket az információkat a támogatás nyújtásának napjától számított hat hónapon belül (adókedvezmény formájában nyújtott támogatás esetén az adóbevallástól számított egy éven belül) kell közzétenni. Jogellenes támogatás esetén a tagállamoknak a Bizottság vonatkozó határozatának dátumától számított hat hónapon belül gondoskodniuk kell ezen információk utólagos közzétételéről. Az információkat olyan formátumban kell elérhetővé tenni, amely lehetővé teszi az adatok keresését, kinyerését és az interneten való egyszerű közzétételét, például CSV vagy XML formátumban.

⁴⁰ Egy támogatás számos piacot érinthet, mivel hatása nem korlátozható a támogatott tevékenységhez kapcsolódó piacra, hanem más piacokra is kihat, amelyek vagy azért kapcsolódnak ehhez a piachoz, mert beszerzési, értékesítési vagy kiegészítő piacok, vagy azért, mert azokon a kedvezményezett már jelen van vagy ott a közeljövőben megjelenhet.

- (115) Bizonyos helyzetekben a negatív hatások nyilvánvalóan túlsúlyban vannak a pozitív hatásokkal szemben, ami azt jelenti, hogy a támogatás nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek. Különösen a Szerződésben szereplő általános elveknek megfelelően az állami támogatás nem tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatási intézkedés oly mértékben diszkriminatív, amelyet annak állami támogatás jellege nem indokol. A 3.1.3. szakaszban kifejtettek szerint a Bizottság ezért nem nyilvánítja összeegyeztethetőnek a támogatási intézkedéseket, amennyiben azok vagy a hozzájuk kapcsolt feltételek a vonatkozó uniós jog megsértésével járnak. Ez különösen igaz azokra a támogatási intézkedésekre, amelyeknél a támogatás odaítélése fejében a kedvezményezett nemzeti termékek vagy szolgáltatások igénybevételére kötelezik, valamint azokra a támogatási intézkedésekre, amelyeknél a kedvezményezett csak korlátozottan hasznosíthatja más tagállamokban hasznosítsa a kutatási, fejlesztési és innovációs eredményeket.
- (116) A Bizottság nem engedélyezi az akár harmadik országokba, akár tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó olyan támogatásokat, amelyek közvetlenül az exportált mennyiségekhez kapcsolódnak, sem a hazai áruknak az importált áruk rovására történő felhasználásától függő támogatásokat, sem pedig a forgalmazási hálózat létrehozására és működtetésére vagy az exporttevékenységekkel kapcsolatos bármely egyéb kiadások fedezésére szolgáló támogatásokat. Elviekben nem minősül exporttámogatásnak az olyan támogatás, amellyel a kereskedelmi vásárokon való részvétel költségeihez, illetve olyan tanulmányok vagy tanácsadói szolgáltatások költségeihez járulnak hozzá, amelyek valamely új vagy már meglévő terméknek egy új piacra történő bevezetéséhez szükségesek.

A mezőgazdasági termékek feldolgozására és a mezőgazdasági termékek forgalmazására vonatkozó, az erdészeti ágazatban megvalósuló beruházási támogatási programok

- (117) Mivel a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás, illetve a más ágazatokban – például az élelmiszer-feldolgozás terén – működő vállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás rendszerint hasonló módon torzítja a versenyt és a kereskedelmet, a versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatásra vonatkozó általános versenypolitikai megfontolásoknak egyenlő mértékben kell vonatkozniuk valamennyi ágazatra. Ebből következően a mezőgazdasági termékek feldolgozásához és a mezőgazdasági termékek forgalmazásához, az erdészeti ágazatban nyújtott beruházási támogatások esetében be kell tartani a (118)–(130) pontokban foglalt feltételeket.
- (118) A támogatási programok nem vezethetnek a verseny vagy a kereskedelem jelentős torzulásaihoz. A beruházási támogatási programok azonban kumulatív alapon még olyan esetekben is vezethetnek nagymértékű torzuláshoz, amikor a torzulások egyedi szinten korlátozottan tekinthetők (feltéve, hogy a beruházási támogatásra vonatkozó valamennyi feltétel teljesül). Egy olyan beruházási támogatási program esetében, amely bizonyos ágazatokra összpontosít, az ilyen torzulások kockázata még hangsúlyosabban jelentkezik.
- (119) Az érintett tagállamnak ezért bizonyítania kell, hogy az esetleges negatív hatások a minimumra korlátozódnak, figyelembe véve például az érintett projektek méretét, az egyedi és a halmozott támogatási összegeket, a várható kedvezményezetteket, valamint a megcélzott ágazatok jellemzőit. Ahhoz, hogy a

Bizottság értékelni tudja a várható negatív hatásokat, hasznos, ha a tagállam benyújtja a rendelkezésére álló hatásvizsgálatokat, valamint a hasonló programok esetében elvégzett utólagos értékeléseket.

A mezőgazdasági termékek feldolgozásához és a mezőgazdasági termékek forgalmazásához, valamint az erdészeti ágazatban nyújtott egyedileg bejelentendő beruházási támogatás

- (120) Az egyedi beruházási támogatás negatív hatásainak értékelésekor a Bizottság külön hangsúlyt fektet a hanyatló piacokon történő kapacitásfelesleg-kiépítéshez kapcsolódó negatív hatásokra, a piacról való kilépés megelőzésére és a jelentős piaci erő fogalmának meghatározására. E negatív hatásokat, amelyeket a támogatás pozitív hatásainak ellensúlyozniuk kell, a (121)–(130) pont ismerteti.
- (121) A verseny és a kereskedelem potenciális torzulásainak azonosítása és értékelése érdekében a tagállamoknak olyan bizonyítékokat kell benyújtaniuk, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy azonosítsa az érintett termékpiacokat (azaz a támogatás kedvezményezettjének magatartásában bekövetkező változás által érintett termékeket), és meghatározza az érintett versenytársakat és ügyfeleket/fogyasztókat. Az érintett termék jellemzően az a termék, amely a beruházási projekt tárgyát képezi⁴¹. Amennyiben a projekt köztes termékre vonatkozik, és a termékek jelentős része nem kerül a piacra, az érintett termék a termelési-értékesítési lánc következő fázisában található termék is lehet. Az érintett termékpiac magában foglalja az érintett terméket és az azt helyettesítő termékeket, amelyeket vagy a fogyasztó (a termék tulajdonságai, ára vagy rendeltetése alapján), vagy az előállító (a gyártóberendezések rugalmassága miatt) annak tekint.
- (122) A Bizottság különböző szempontok alapján értékeli ezeket a potenciális torzulásokat; ilyen szempont lehet az érintett termék piacának struktúrája, a piac teljesítménye (hanyatló vagy növekvő piac), a támogatás kedvezményezettjeinek kiválasztási folyamata, a piacra lépés és a piacról való kilépés korlátai, valamint a termékdifferenciálás.
- (123) Amennyiben egy vállalkozás szisztematikusan állami támogatásra támaszkodik, az annak a jele lehet, hogy a vállalkozás egyedül nem képes helytállni a versenyben, vagy hogy versenytársaihoz képest indokolatlan előnyökhöz jut.
- (124) A Bizottság a termékpiacokat érintő potenciális negatív hatások két fő forrását különbözteti meg:
 - a) ha jelentős kapacitásbővülésre kerül sor, amely kapacitásfelesleghez vezet vagy növeli a meglévő kapacitásfelesleget, különösen egy hanyatló piacon; valamint
 - b) ha a támogatás kedvezményezettje jelentős piaci erővel rendelkezik.
- (125) Annak értékeléséhez, hogy egy támogatás eredményeképpen létrejönnek vagy fennmaradnak-e alacsony hatékonyságú piaci struktúrák, a Bizottság figyelembe veszi a projekt által létrehozott további termelési kapacitást, valamint azt, hogy a piac alulteljesítő-e.
- (126) Ha a szóban forgó piac növekvő, az jellemzően kevésbé vet fel aggályokat azzal kapcsolatban, hogy a támogatás esetleg negatívan fogja érinteni a dinamikus ösztönzőket, vagy hogy indokolatlanul akadályozza a piacról való kilépést vagy a piacra lépést.

⁴¹ Az olyan beruházási projektek esetében, amelyek több különböző termék előállítását foglalják magukban, minden egyes terméket értékelni kell.

- (127) A hanyatló piacok esetében indokoltabb az óvatosság. A Bizottság megkülönbözteti azokat az eseteket, amelyeknél az érintett piac hosszú távon strukturálisan hanyatlik (szűkül), és azokat az eseteket, amelyeknél a piac relatív mértékben hanyatlik (vagyis növekszik, de nem lépi túl a növekedési ütem referenciaértékét).
- (128) A piac alulteljesítését jellemzően az EGT GDP-jéhez viszonyítva mérik a projekt kezdetét megelőző három évre számított referenciaérték alapján. Emellett mérhető a következő 3–5 évre előre jelzett növekedési ütemek alapján is. A lehetséges mutatók közé tartozik az érintett piacon várható jövőbeli növekedés és az ebből következően várható kapacitáskihasználási arány, valamint a kapacitásnövekedésnek az árak és a haszonkulcsok tekintetében a versenytársakra gyakorolt valószínű hatása.
- (129) Bizonyos esetekben a termékpiac EGT-n belüli növekedésének értékelése nem feltétlenül alkalmas a támogatás hatásainak teljes körű értékeléséhez, különösen akkor, ha a piac globális kiterjedésű. Ilyen esetekben a Bizottság figyelembe fogja venni a támogatásnak az érintett piaci struktúrára gyakorolt hatását, különösen pedig azt, hogy mennyire képes EGT-beli termelőket kiszorítani.
- (130) A jelentős piaci erő fennállásának értékeléséhez a Bizottság figyelembe veszi a kedvezményezett helyzetét a támogatás igénybe vételét megelőző időszakban, valamint a beruházás véglegesítését követően várható piaci pozícióját. Figyelembe veszi a kedvezményezett és versenytársai piaci részesedését, valamint egyéb lényeges tényezőket is. Ennek körében értékeli a piaci struktúrát a piaci koncentráció, a piacra lépés esetleges korlátai⁴², a vevői erő⁴³, valamint a bővülés és a piacról való kilépés korlátai vizsgálatával.

3.2.6. A támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése (mérlegelési teszt)

- (131) A Bizottság értékeli, hogy a támogatási intézkedés pozitív hatásai meghaladják-e a versenyre és a kereskedelmi feltételekre gyakorolt, azonosított negatív hatásokat. A Bizottság csak akkor állapíthatja meg a támogatási intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét, ha a pozitív hatások meghaladják a negatív hatásokat.
- (132) Azokban az esetekben, amikor a javasolt támogatási intézkedés nem orvosolja megfelelően és arányos módon a pontosan meghatározott piaci hiányosságot, a versenyre gyakorolt negatív torzító hatások általában meghaladják az intézkedés pozitív hatásait, ezért a Bizottság valószínűleg arra a következtetésre jut, hogy a javasolt támogatási intézkedés összeegyeztethetetlen a belső piaccal.
- (133) Az ágazat fejlődésére gyakorolt pozitív hatások miatt a Bizottság alapvetően úgy véli, hogy amennyiben egy támogatás megfelel a II. rész vonatkozó szakaszaiban meghatározott feltételeknek, és nem haladja meg a vonatkozó maximális támogatási intenzitásokat vagy maximális támogatási összegeket, a versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatás a minimumra korlátozott.

⁴² A belépési korlátok közé tartoznak a jogi korlátok (különösen a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok), a méretgazdaságosság és a hatókör, valamint a hálózatokhoz és az infrastruktúrához való hozzáférést akadályozó tényezők. Ha a támogatás olyan piacra irányul, ahol a kedvezményezett már jelen van, akkor a belépési korlátok növelhetik a kedvezményezett potenciálisan jelentős piaci erejét, azaz súlyosbíthatják a piaci erő lehetséges negatív hatásait.

⁴³ Ha a piacon az erős vevők jelenléte jellemző, kevésbé valószínű, hogy a támogatás kedvezményezettje növelheti az árakat velük szemben.

- (134) E szakasz egyéb pontjainak sérelme nélkül a Bizottság a támogatás pozitív hatásait akkor tekinti bizonyítottnak, ha a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban nyújtott támogatás:
- a) szorosan kapcsolódik a KAP-hoz;
 - b) összhangban van egy vagy több célkitűzéssel az (EU) XXX rendelet [SPR] 5. és 6. cikkében meghatározottak közül;
 - c) összeegyeztethető a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének szabályaival;
 - d) illeszkedik a vonatkozó KAP stratégiai tervbe, és azzal összhangban van a kizárólag nemzeti alapokból finanszírozott, vidékfejlesztési jellegű intézkedések tekintetében, ami a KAP stratégiai tervek keretében az EMVA által társfinanszírozott vidékfejlesztési beavatkozásokkal való koherenciát szolgálja.
- (135) Az (EU) XXX rendelet [SPR] alapján társfinanszírozott vagy az Unió által finanszírozott állami támogatások tekintetében a Bizottság úgy tekinti, hogy az azokhoz kapcsolódó pozitív hatások megállapítást nyertek.
- (136) Amennyiben a támogatásnak bizonyítottan pozitív környezeti és éghajlati hatása van, a Bizottság úgy tekinti, hogy az ilyen támogatás pozitív hatásai megállapítást nyertek. A Szerződés 11. cikke előírja, hogy „[a] környezetvédelmi követelményeket – különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel – be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába.” A Szerződés 11. cikkében előírt, a környezet védelmére vonatkozó cél elérésének uniós előmozdítása keretében a „szennyező fizet” elvet is figyelembe kell venni. Ezért az állami támogatásokra vonatkozó bejelentésekben különös figyelmet kell fordítani a környezetvédelmi és éghajlat-politikai kérdésekre. Az állami támogatásokra vonatkozó valamennyi bejelentésnek értékelést kell tartalmaznia arra vonatkozóan, hogy a támogatott tevékenység várhatóan jár-e környezeti és/vagy éghajlati hatással. Amennyiben a tevékenység ilyen hatással jár, az állami támogatásra vonatkozó bejelentésnek tartalmaznia kell olyan információkat, amelyek igazolják, hogy a támogatási intézkedés nem sérti az alkalmazandó uniós jogszabályokat. Például valamely, a termelés növelését célul kitűző és a szűkös erőforrások megnövekedett használatával vagy a szennyezés növekedésével járó beruházásokra vonatkozó támogatási program esetében be kell mutatni, hogy a program nem eredményezi az alkalmazandó uniós jogszabályoknak – így a környezetvédelemre vonatkozó jogszabályoknak⁴⁴ és az (EU) XXX rendelet [SPR] jó mezőgazdasági és környezeti állapotra (GAEC) vonatkozó előírásoknak – a megsértését.

⁴⁴ Az uniós környezetvédelmi jogszabályok: az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 30-i 2009/147/EK irányelve a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.) („madárvédelmi irányelv”); a Tanács 1992. május 21-i 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.) („élőhelyvédelmi irányelv”); a Tanács 1991. december 12-i 91/676/EGK irányelve a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.) („nitrátirányelv”); az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.) („víz-keretirányelv”); az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-i 2006/118/EK irányelve a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről (HL L 372., 2006.12.27., 19. o.) („a felszín alatti vizekről szóló irányelv”); az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 2009/128/EK irányelve a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról

- (137) Ezenkívül a Bizottság adott esetben azt is figyelembe veheti, hogy a támogatásnak vannak-e egyéb pozitív hatásai. Ha az egyéb pozitív hatások az uniós szakpolitikákban, például az európai zöld megállapodásban⁴⁵, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában⁴⁶, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó stratégiában⁴⁷, a fenntartható szénkörforgás helyreállításáról szóló közleményben⁴⁸, az erdőstratégiában⁴⁹, valamint a biodiverzitási stratégiában⁵⁰ foglalt előnyöket tükrözik, akkor az ezen uniós szakpolitikákhoz illeszkedő támogatás esetében feltételezhető az általánosabb pozitív hatások megléte.
- (138) Az ezen iránymutatások alapján beruházásokhoz nyújtott támogatások esetében a Bizottság figyelmet fordít továbbá az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵¹ 3. cikkére, így különösen a jelentős károkozás elkerülésének elvére, illetve az egyéb hasonló módszerekre.

II. RÉSZ: TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK

1. fejezet A mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások részére nyújtott támogatások

1.1. Vidékfejlesztési jellegű intézkedések

1.1.1. Beruházáshoz nyújtott támogatás

- (139) Ez a szakasz a mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó beruházásokra, valamint a

(HL L 309., 2009.11.24., 71. o.) („a peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv”); az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.); az Európai Parlament és a Tanács 2011. december 13-i 2011/92/EU irányelve az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.) („a környezeti hatások vizsgálatáról szóló irányelv”); értelemszerűen az Európai Parlament és a Tanács 2001. június 27-i 2001/42/EK irányelve bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.) („a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló irányelv”); az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁴⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

⁴⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381 final.

⁴⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia, COM(2013) 0216 final.

⁴⁸ A Bizottság közleménye ([dátum]) a fenntartható szénkörforgás helyreállításáról.

⁴⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia, COM(2021) 572 final.

⁵⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!, COM(2020) 380 final.

⁵¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

mezőgazdasági termékek feldolgozásával és a mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokra vonatkozik.

- (140) Az e rész 1.1.1.1., 1.1.1.2., 1.1.1.3. és 1.1.1.4. szakaszai alapján beruházáshoz nyújtott támogatás nem nyújtható az 1308/2013/EU rendeletben megállapított valamely tiltás vagy korlátozás megszegésével, még akkor sem, ha az ilyen tiltások és korlátozások csak az említett rendeletben előírt uniós támogatásokra vonatkoznak.

1.1.1.1. Az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (141) Az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen irányutatókban meghatározott közös értékelési elveknek, a (134) pontban meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (142) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó, mezőgazdasági üzemekben végrehajtott, tárgyi eszközökre vagy immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatásra vonatkozik. A beruházást egy vagy több kedvezményezett hajtja végre, vagy az olyan tárgyi eszközt, illetve immateriális javakat érint, amelyet vagy amelyeket egy vagy több kedvezményezett használ.
- (143) Ez a szakasz vonatkozik továbbá a bioüzemanyagok előállításához és a megújuló forrásból származó energia mezőgazdasági üzemekben történő előállításához kapcsolódó azon, tárgyi eszközökbe és immateriális javakba történő beruházásokra is, amelyek teljesítik a következő feltételeket:
- a) amennyiben a mezőgazdasági üzemekben az (EU) 2018/2001 irányelv szerinti bioüzemanyag előállítására irányuló beruházásra kerül sor, a megújuló energiát termelő létesítmények csak abban az esetben jogosultak támogatásra, ha éves termelési kapacitásuk legfeljebb a mezőgazdasági üzem átlagos éves közlekedési célú üzemanyag-fogyasztásának megfelelő szintet éri el; az előállított bioüzemanyagot nem értékesíthetik a piacon;
 - b) amennyiben a mezőgazdasági üzemekben hőenergia és/vagy villamos energia megújuló forrásokból történő előállítására irányuló beruházásra kerül sor, a megújuló energiát termelő létesítmények csak abban az esetben jogosultak támogatásra, ha a cél az üzem saját energiaszükségletének fedezése, és éves termelési kapacitásuk legfeljebb a mezőgazdasági üzem átlagos éves kombinált hőenergia- és villamosenergia-fogyasztásának megfelelő szintet éri el, figyelembe véve a mezőgazdasági háztartást is; a villamos energia tekintetében a villamos energia hálózatba történő eladása engedélyezett, amennyiben tiszteltben tartják az átlagos saját fogyasztás éves határát.
- (144) Amennyiben több mezőgazdasági üzem hajtja végre a megújuló forrásból származó energia saját energiaszükséglet fedezése céljából történő előállítására vagy bioüzemanyagok mezőgazdasági üzemben történő előállítására irányuló beruházást, az átlagos éves fogyasztás valamennyi kedvezményezett átlagos éves fogyasztásának összegével egyenlő.

- (145) A tagállamok kötelesek megkövetelni, hogy az energiát fogyasztó vagy előállító, megújuló energiához kapcsolódó infrastruktúrák terén végrehajtott beruházások megfeleljenek a minimális energiahatékonysági követelményeknek, amennyiben nemzeti szinten létezik ilyen követelmény.
- (146) Az olyan rendszerekre irányuló beruházások, amelyeknek elsődleges célja a biomassza-alapú villamosenergia-termelés, csak abban az esetben támogathatók, ha a tagállamok által meghatározott minimális arányban a megtermelt hőenergiát is hasznosítják.
- (147) A tagállamok az (EU) 2018/2001 irányelv 26. cikkével összhangban kötelesek küszöbértékeket megállapítani az egyes létesítménytípusokban a bioenergia-termeléshez – beleértve a bioüzemanyagok előállítását is – felhasznált gabonafélék és más, keményítőben gazdag termények, valamint cukor- és olajnövények maximális arányára vonatkozóan. A bioenergetikai projektekhez nyújtott támogatásnak az olyan bioenergiára kell korlátozódnia, amely megfelel az uniós jogszabályokban, így az (EU) 2018/2001 irányelv 29. cikkében meghatározott alkalmazandó fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz-kibocsátási kritériumoknak.
- (148) Ha a létesítmény gyártókapacitása meghaladja a kedvezményezett vagy kedvezményezettek a (143) és (144) pontban említett átlagos éves fogyasztását, a tagállamoknak meg kell felelniük az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatásban előírt feltételeknek, kivéve abban az esetben, ha az ilyen támogatás mentes a bejelentési kötelezettség alól.
- (149) A beruházásnak a következő célkitűzések legalább egyikét kell szolgálnia:
- a mezőgazdasági üzem összeteljesítményének és fenntarthatóságának javítása, különösen a termelési költségek csökkentése, illetve a termelés javítása és átcsoportosítása révén;
 - a természetes környezet minőségének, a higiéniának vagy az állatjóllét színvonalának a javítása;
 - a mezőgazdaság fejlesztéséhez, átalakításához és korszerűsítéséhez – többek között a mezőgazdasági földterületekhez való hozzáféréshez, a birtokrendezéshez és a termőföld minőségének javításához, valamint a fenntarthatóenergia-ellátáshoz, az energiahatékonysághoz, a vízellátáshoz és a víztakarékossághoz – kapcsolódó infrastruktúra kiépítése és továbbfejlesztése;
 - a természeti katasztrófák, rendkívüli események vagy természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók, illetve védett állatok által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és az említett események és tényezők általi károkozás megelőzése vagy kockázatainak mérséklése;
 - többek között az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és a szénmegkötés fokozása, valamint a fenntartható energia előmozdítása révén hozzájárulás az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz;
 - a fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás támogatása többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével;

- g) hozzájárulás a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához, az ökoszisztéma-szolgáltatások gyarapítása, valamint az élőhelyek és a tájak megőrzése.

Elszámolható költségek

(150) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki:

- a) ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület megvétele esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át; a környezet védelmét és a kötöttszén-készletekkel rendelkező talajok megőrzését szolgáló műveletek tekintetében kivételes és kellően indokolt esetekben magasabb százalékarány is megengedhető;
- b) gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszközök piaci értékének erejéig;
- c) az a) és a b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható költségeknek minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az a) és a b) pont szerinti kiadások;
- d) számítógépes szoftver-, felhő- és hasonló megoldások megvásárlásával, kifejlesztésével, használatával kapcsolatos díjak, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése;
- e) a (149) e)–g) pontokban említett célkitűzések teljesítését szolgáló nem termelő beruházások kapcsán felmerülő kiadások;
- f) a természeti katasztrófák, rendkívüli események, illetve a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók, illetve védett állatok által károsított termelési potenciál helyreállítását célzó beruházások esetében azok a költségek tartozhatnak az elszámolható költségek közé, amelyek a termelési potenciálnak – ezen belül a mezőgazdasági eszközteremtő munkálatok – az említett események bekövetkezése előtti szintre történő visszaállítása kapcsán merülnek fel;
- g) az olyan beruházások esetében, amelyek a természeti katasztrófák, rendkívüli események, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók, illetve védett állatok által okozott károk megelőzésére irányulnak, az olyan konkrét megelőző intézkedésekre irányuló beruházások költségei tartozhatnak az elszámolható költségek közé, amelyek célja az ilyen valószínűsíthető események következményeinek a mérséklése. Természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek vagy növénykárosítók által okozott károk esetén, ha a kár az éghajlatváltozáshoz köthető, a kedvezményezetteknek törekedniük kell arra, hogy a helyreállításba beépítsék az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedéseket annak érdekében, hogy a jövőben minimálisra csökkentsék a hasonló események által okozott károkat és veszteségeket.

(151) Nem nyújtható támogatás a következőkhöz:

- a) mezőgazdasági termelési jogok és támogatási jogosultságok vásárlása;

- b) egynyári növények vásárlása és telepítése;
 - c) tenyészállatok vásárlása;
 - d) a hatályos nemzeti vagy uniós előírásoknak való megfelelést szolgáló beruházások;
 - e) a lízingszerződésekkel kapcsolatos, a (150) pontban nem említett költségek, például a lízingbe adó árérése, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak;
 - f) forgótőke.
- (152) A (151) b) ponttól eltérve támogatás nyújtható az egynyári növényeknek a (149) d) pontban foglalt célból végzett vásárlásához és telepítéséhez, valamint az egynyári növényeknek a (211) pontban említett kötelezettségvállalásokkal összhangban a génerózióval fenyegetett növényfajták védelme érdekében végzett vásárlásához és telepítéséhez.
- (153) A (151) c) ponttól eltérve nyújtható támogatás a (149) d) pontban foglalt célkitűzés teljesítése érdekében történő állatvásárláshoz.
- (154) A (151) c) ponttól eltérve támogatás nyújtható a (208) pontban említett kötelezettségvállalásokkal összhangban az (EU) 2016/1012 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵² 2. cikkének (24) bekezdésében meghatározott veszélyeztetett állatfajták megvásárlásához.
- (155) Az új és a már meglévő öntözött területeken az öntözéssel kapcsolatos beruházások közül kizárólag azok minősülnek elszámolható költségeknek, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:
- a) a Bizottsághoz bejelentésre került egy, a 2000/60/EK irányelv szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási terv, amely a beruházással érintett teljes területre, valamint minden egyéb olyan területre vonatkozik, ahol a beruházás hatást gyakorolhat a környezetre; a vízgyűjtő-gazdálkodási terv értelmében és a szóban forgó irányelv 11. cikkével összhangban hatályba lépő, a mezőgazdasági ágazat szempontjából releváns intézkedéseket részletesen meghatározták a vonatkozó intézkedési programban;
 - b) rendelkezésre áll egy olyan vízfogyasztásmérő rendszer, amely a támogatott beruházás szintjén lehetővé teszi a vízfogyasztás mérését, vagy a beruházás részeként kiépül egy ilyen rendszer;
 - c) a meglévő öntözőberendezéseknek vagy a meglévő öntözőrendszerek részeinek fejlesztésére irányuló beruházások kizárólag akkor támogathatók, ha
 - i. az előzetes értékelés azt állapítja meg, hogy azok a meglévő berendezés vagy rendszer műszaki paramétereiből kiindulva potenciális vízmegtakarítást eredményeznek majd;
 - ii. ha a beruházás olyan, talajvízből vagy felszíni vizekből álló víztesteket érint, amelyek a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt jónál rosszabb minősítést kaptak, akkor a fogyasztás tényleges csökkentését kell elérni, amely hozzájárul az

⁵² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1012 rendelete (2016. június 8.) a fajtatiszta tenyészállatok, hibrid tenyészsertések és szaporítóanyagaik Unión belüli tenyésztésének, kereskedelmének és az Unióba történő beléptetésének tenyésztéstechnikai és származástani feltételeiről, a 652/2014/EU rendelet, a 89/608/EGK és a 90/425/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint az állattenyésztés tárgyában hozott egyes jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („állattenyésztési rendelet”) (HL L 171., 2016.6.29., 66. o.).

érintett víztestek jó állapotának eléréséhez a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint⁵³.

A tagállamoknak a potenciális vízmegtakarításra és a vízhasználat hatékony csökkentésére vonatkozóan támogathatósági feltételként százalékos arányokat kell meghatározniuk a következők biztosítása érdekében:

- i. a potenciális vízmegtakarítási aránynak legalább 5 %-nak kell lennie, ha a meglévő létesítmény vagy infrastruktúra műszaki paraméterei már magas szintű hatékonyságot biztosítanak, és legalább 25 %-nak kell lennie, ha a meglévő (a beruházást megelőző) hatékonysági fok alacsony, és/vagy olyan beruházások esetében, ahol a vízmegtakarításra leginkább szükség van a jó vízminőség eléréséhez (ahol még nem valósult meg) és a víztestek állapotromlásának elkerüléséhez;
- ii. a vízhasználat tényleges csökkenésének legalább 50 %-osnak kell lennie.

Az elért vízmegtakarításoknak tükrözniük kell a 2000/60/EK irányelvből eredő vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben meghatározott igényeket.

- d) a visszanyert víz felhasználására mint alternatív vízellátási megoldásra irányuló beruházás csak akkor támogatható, ha a víz szolgáltatása és felhasználása megfelel az (EU) 2020/741 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁵⁴;
 - e) az öntözött területek nettó növekedését eredményező és felszín alatti vagy felszíni víztestet érintő beruházások kizárólag abban az esetben támogathatók, ha az alábbi feltételek egyidejűleg teljesülnek:
 - i. az érintett víztest a vonatkozó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben nem kapott jónál rosszabb minősítést vízmennyiséggel kapcsolatos okok miatt;
 - ii. környezeti elemzés bizonyítja, hogy a beruházás nem jár majd jelentősebb kedvezőtlen hatással a környezetre nézve. A szóban forgó környezeti hatáselemzést az illetékes hatóságnak kell elvégeznie vagy jóváhagynia, és az üzemek csoportjaira is vonatkozhat.
- (156) Az öntözési célú tározó létrehozására vagy bővítésére irányuló beruházás csak akkor támogatható, ha az nem jár jelentős negatív környezeti hatással.

Támogatási intenzitás

- (157) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 65 %-át.
- (158) A (157) pontban említett támogatási intenzitás mértéke legfeljebb 80 %-ra növelhető a következő beruházások esetében:
- a) a (149) e), f) és g) pontban említett környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzések közül egyhez vagy többhöz, vagy az állatjóléthez kapcsolódó beruházások;
 - b) fiatal mezőgazdasági termelők beruházásai;
 - c) a legkülső régiókban vagy a kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott beruházások.
- (159) A (157) pontban említett támogatási intenzitás mértéke legfeljebb 85 %-ra növelhető a mezőgazdasági kisüzemek beruházásai esetében.

⁵³ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁵⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/741 rendelete (2020. május 25.) a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről (HL L 177., 2020.6.5., 32. o.).

- (160) A (157) pontban említett támogatási intenzitás mértéke legfeljebb 100 %-ra növelhető a következő beruházások esetében:
- a) a (149) e), f) és g) pontban említett környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzések közül egyhez vagy többhöz kapcsolódó, nem termelő beruházások;
 - b) a (149) d) pontban említett, termelési potenciál helyreállítására irányuló beruházások, valamint a természeti katasztrófa, rendkívüli esemény, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség vagy védett állatok okozta kár megelőzéséhez, valamint az ilyen kár kockázatának mérsékléséhez kapcsolódó beruházások.
- (161) Az öntözés esetében a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a következő mértékeket:
- a) a mezőgazdasági üzemben végrehajtott, a (155) c) pont szerinti öntözési beruházások esetében az elszámolható költségek 80 %-a;
 - b) a mezőgazdasági üzemen kívüli, öntözésre szánt mezőgazdasági infrastruktúrába történő beruházások esetében az elszámolható költségek 100 %-a;
 - c) a mezőgazdasági üzemben végrehajtott egyéb öntözési beruházások esetében az elszámolható költségek 65 %-a.

1.1.1.2. A mezőgazdasági üzemek területén található kulturális és természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (162) A mezőgazdasági üzem területén található kulturális és természeti örökség megőrzésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel a közös értékelési elveknek, a (140) pontban meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (163) A támogatás olyan – természetes tájak és épületek formájában fennmaradt – kulturális vagy természeti örökség megőrzéséhez nyújtható, amelyet a tagállam illetékes hatóságai hivatalosan elismertek kulturális vagy természeti örökségként.

Elszámolható költségek

- (164) A kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódóan a következő költségek számolhatók el:
- a) a tárgyi eszközökbe való beruházás költségei;
 - b) mezőgazdasági eszközteremtő munkálatok.

Támogatási intenzitás

- (165) A támogatás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át. A mezőgazdasági eszközteremtő munkálatokhoz nyújtott támogatás összege évente legfeljebb 10 000 EUR lehet.

1.1.1.3. A gazdasági épületek áthelyezésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (166) A gazdasági épületek áthelyezésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint a (140) pontban meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek és az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (167) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (168) A gazdasági épület áthelyezésének közérdekű célt kell szolgálnia. Az e szakasz alapján nyújtott támogatás indokául felhozott közérdeket meg kell határozni az érintett tagállam vonatkozó rendelkezéseiben.

Támogatási intenzitás az elszámolható költségekhez viszonyítva

- (169) A következő támogatási intenzitásokat kell alkalmazni:
 - a) ha a gazdasági épület áthelyezése meglévő létesítmények lebontásából, elszállításából és újbóli felépítéséből áll, a támogatási intenzitás elérheti az említett tevékenységek kapcsán ténylegesen felmerülő költségek 100 %-át;
 - b) ha az a) ponton túlmenően az áthelyezés a létesítmények korszerűsítését vagy a termelési kapacitás növekedését is eredményezi, a létesítmények korszerűsítésével vagy a termelési kapacitás növekedésével kapcsolatos költségek tekintetében a beruházásokra vonatkozóan a (157)–(160) pontban meghatározott támogatási intenzitásokat kell alkalmazni. E pont alkalmazásában nem minősül korszerűsítésre irányuló műveletnek az, ha valamely meglévő épületet vagy létesítményt egyszerűen új, korszerű épületre vagy létesítményre cserélnek anélkül, hogy ez a termelés vagy az alkalmazott technológia lényeges módosulásával járna;
 - c) ha az áthelyezés vidéki településekhez közel zajló tevékenységekhez kapcsolódik, és célja az életminőség javítása vagy a vidéki település környezeti teljesítményének fokozása, továbbá kis méretű infrastruktúrát érint, a támogatási intenzitás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át.

1.1.1.4. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (170) A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint a (140) pontban meghatározott, beruházási támogatásokra vonatkozó általános feltételnek és az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (171) Az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatásban foglaltaknak megfelelően a bioüzemanyagok fejlettebb változatainak előállítására való átállás ösztönzése érdekében e szakasz alapján nem nyújtható támogatás élelmiszer- és takarmányalapú bioüzemanyagok előállításához.
- (172) Ez a szakasz a tárgyi eszközökbe és immateriális javakba való, a mezőgazdasági termékek (32) 48. és (32) 39. pont szerinti feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatásokra vonatkozik.
- (173) A tagállamok beruházási támogatásokat nyújthatnak a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és a mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatban, ha a támogatás az alábbiak egyikének minden feltételét teljesíti:
 - a) a 651/2014/EU bizottsági rendelet⁵⁵;

⁵⁵ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

- b) a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatás;
- c) e szakasz.

Elszámolható költségek

- (174) A (173) c) pont szerint kizárólag a következő költségek számolhatók el:
- a) ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése; földterület megvétele esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át;
 - b) gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése, az adott eszköz piaci értékének erejéig;
 - c) az a) és a b) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építésszek, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az a) és a b) pont szerinti kiadások;
 - d) számítógépes szoftver-, felhő- és hasonló megoldások megvásárlásával, kifejlesztésével, használatával kapcsolatos díjak, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése.
- (175) A következő költségek nem számolhatók el:
- a) a lízingszerződésekkel kapcsolatos, a (174) pontban nem említett költségek, például a lízingbe adó árrése, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak;
 - b) forgótőke;
 - c) a hatályos uniós és nemzeti előírásoknak való megfelelést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó költségek.

Támogatási intenzitás

- (176) Ezen iránymutatások szerint a maximális támogatási intenzitás nem haladhatja meg a 65 %-ot.
- (177) A legkülső régiókban vagy a kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott beruházások esetében a támogatási intenzitás legfeljebb 80 %-ra növelhető.
- (178) A (34) a) pontban említett bejelentési küszöbértéket meghaladó egyedi támogatásokról a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése értelmében tájékoztatni kell a Bizottságot.
- 1.1.2. A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez és a mezőgazdasági tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás*
- (179) A tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (180) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (181) E szakasz alapján támogatás csak a következő célokra nyújtható:
- a) fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez;
 - b) mezőgazdasági tevékenység megkezdéséhez.
- (182) A fiatal mezőgazdasági termelők tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás a (32) 65. pontban meghatározott fiatal mezőgazdasági termelőknek

nyújtható. Az e szakasz alapján nyújtott támogatásnak a mikro- és kisvállalkozásokra kell korlátozódnia.

- (183) A támogatásnak kötelező feltétele, hogy a kérelmező üzleti tervet nyújtson be az érintett tagállam illetékes hatóságának.

A támogatás összege

- (184) A maximális támogatási összeget 100 000 EUR-ban kell megállapítani.

1.1.3. A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás a mezőgazdasági ágazatban

- (185) A Bizottság kedvezően ítéli meg a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást, mivel az összefogásra ösztönzi a mezőgazdasági termelőket. Ezért a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (186) Ez a szakasz a teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik⁵⁶.
- (187) Kizárólag azok a termelői csoportok vagy szervezetek támogathatók, amelyeket az érintett tagállam illetékes hatósága hivatalosan elismert.
- (188) A termelői csoport vagy szervezet keretében elfogadott megállapodásoknak, döntéseknek és egyéb magatartásoknak meg kell felelniük az 1308/2013/EU rendelet 206–210a. cikke értelmében alkalmazott versenyszabályoknak.
- (189) A termelői csoportok vagy szervezetek részére a tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás alternatívájaként ugyanakkora összeg erejéig támogatás nyújtható közvetlenül a termelők részére is a csoport vagy szervezet működtetési költségeihez az annak megalakulását követő első öt évben fizetett hozzájárulásaik ellentételezésére.
- (190) A tagállamok azt követően is nyújthatnak támogatást a termelői csoportok tevékenységének megkezdéséhez, hogy azokat elismerték az 1308/2013/EU rendelet feltételei szerint termelői szervezetekként.
- (191) A támogatásban kizárólag a kkv-k meghatározása alá tartozó termelői csoportok és szervezetek részesülhetnek⁵⁷. A Bizottság nem engedélyezi az e szakasz hatálya alá tartozó költségekre irányuló, nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást⁵⁸.
- (192) Az e szakasz alapján engedélyezett támogatási programok esetében követelmény, hogy e programokat a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésére irányadó rendeletekben bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében ki kell igazítani.

Elszámolható költségek

- (193) Az elszámolható költségek magukban foglalhatják a megfelelő helyiségek bérleti és az irodai berendezések beszerzési költségeit, az adminisztratív munkatársak személyi jellegű költségeit, az általános költségeket, a jogi és igazgatási díjakat, a számítógépes hardver beszerzési költségeit, valamint a számítógépes szoftver-, felhő- és hasonló megoldások beszerzési vagy használati díjait. Amennyiben a helyiségeket megvásárolják, a helyiségekkel kapcsolatos elszámolható

⁵⁶ A mezőgazdasági ágazat meghatározását lásd a (32) 9. pontban.

⁵⁷ A kkv-k meghatározását lásd a (32) 56. pontban.

⁵⁸ A nagyvállalkozás meghatározását lásd a (32) 37. pontban.

költségeknek a piaci áron számított bérleti költségek mértékére kell korlátozódniuk.

(194) Nem nyújtható támogatás:

- a) olyan termelői szervezeteknek, entitásoknak vagy testületeknek – például társaságoknak vagy szövetségeknek –, amelyek célja egy vagy több mezőgazdasági üzem vezetése, és amelyek ennek következtében valójában egyéni termelőnek minősülnek;
- b) olyan mezőgazdasági szövetségeknek, amelyek különböző feladatokat – ideértve például a kölcsönös segítségnyújtást, valamint a mezőgazdasági helyettesítési és üzemvezetési szolgáltatásokat – látnak el az egyes tagjaik üremeiben anélkül, hogy részt vennének a kínálatnak a piaci igényekhez történő igazítására irányuló közös tevékenységekben;
- c) olyan termelői csoportoknak, szervezeteknek vagy szövetségeknek, amelyek célkitűzései összeegyeztethetetlenek az 1308/2013/EU rendelet 152. cikke (1) bekezdésének c) pontjával, 152. cikkének (3) bekezdésével, valamint 156. cikkével.

(195) A támogatást átalányösszegű támogatásként, évenkénti részletekben kell kifizetni az attól az időponttól számított első öt éven keresztül, amikor az illetékes hatóság a termelői csoportot vagy szervezetet üzleti terve alapján hivatalosan elismerte. A tagállamok az utolsó részletet csak azt követően fizethetik ki, hogy meggyőződtek az üzleti terv megfelelő végrehajtásáról.

(196) A termelői csoportok vagy szervezetek részére a tevékenységük megkezdésével összefüggő költségekhez nem kapcsolódó kiadások – mint például a beruházási vagy promóciós tevékenységekkel kapcsolatos kiadások – fedezésére nyújtott támogatás értékelése az ilyen típusú támogatásokra irányadó szabályokkal összhangban történik.

Támogatási intenzitás

(197) A támogatás mértéke legfeljebb a csoport vagy szervezet éves forgalomba hozott termelésének 10 %-ig terjedhet, éves összege azonban nem haladhatja meg a 100 000 EUR-t. A támogatás mértékének fokozatosan csökkennie kell.

1.1.4. Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás

(198) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha az megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

(199) Ez a szakasz azokra az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra és azok csoportjaira vonatkozik, amelyek önkéntes alapon vállalják olyan műveletek végrehajtását, amelyek egy vagy több agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak.

(200) Az intézkedésnek a környezetvédelem és az éghajlat szempontjából pozitív szerepet játszó mezőgazdasági gyakorlatok megőrzését, valamint e gyakorlatok szükséges módosításainak az előmozdítását kell céloznia.

(201) A támogatás csak azokra az önkéntes kötelezettségvállalásokra terjed ki, amelyek túlmutatnak:

- a) az (EU) XXX rendelet [SPR] III. címe I. fejezetének 2. szakasza alapján meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeken és a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokon;
- b) a műtrágyahasználatra és a növényvédő szerek használatára vonatkozó minimumkövetelményeken, valamint a nemzeti és az uniós jogszabályokban meghatározott egyéb vonatkozó, kötelező követelményeken;
- c) az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a mezőgazdasági terület fenntartására vonatkozóan megállapított feltételeken.

Minden ilyen kötelező előírást és követelményt azonosítani és ismertetni kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.

- (202) Ha a (201) b) pontban említett kötelezettségvállalások kapcsán a nemzeti jog olyan új követelményeket ír elő, amelyek túlmutatnak az uniós jogban meghatározott, megfelelő minimumkövetelményeken, az említett követelményeknek való megfeleléshez hozzájáruló kötelezettségvállalások támogatása legfeljebb 24 hónapig nyújtható attól az időponttól számítva, amikor azok a mezőgazdasági üzem számára kötelezővé válnak.
- (203) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján nyújtott támogatás összhangban legyen az XXX rendelet [SPR] 28. cikke alapján nyújtott támogatással.
- (204) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ezen intézkedés hatálya alá tartozó műveleteket végző vállalkozások hozzáférjenek az ilyen műveletek végrehajtásához szükséges ismeretekhez és információkhoz, és hogy megfelelő képzésben részesüljenek azok, akik ezt igénylik; biztosítaniuk kell továbbá a szakértelemhez való hozzáférést azon mezőgazdasági termelők támogatása érdekében, akik vállalják termelési rendszereik megváltoztatását.
- (205) Az ezen intézkedéshez kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítését öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Szükség esetén azonban a tagállamok a várt környezeti előnyök elérése vagy fenntartása érdekében hosszabb időszakot is meghatározhatnak a kötelezettségvállalások egyes típusaira vonatkozóan, többek között oly módon, hogy lehetővé teszik a kötelezettségvállalások éves alapon történő meghosszabbítását a kezdeti időszak lejártát követően⁵⁹. A genetikai erőforrások megőrzésére, fenntartható használatára és fejlesztésére, a kezdeti időszakban teljesített kötelezettségvállalást közvetlenül követő új kötelezettségvállalásokra vagy egyéb kellően indokolt esetekben a tagállamok rövidebb, legalább egyéves időszakot is meghatározhatnak.
- (206) A mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásoktól eltérő kedvezményezetteknek az agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítéséhez e rész 3. fejezete szerint nyújtható támogatás.
- (207) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedések keretében az állattenyésztés extenzív tételére tett kötelezettségvállalásoknak teljesíteniük kell legalább a következő feltételeket:
 - a) a mezőgazdasági üzem teljes legelőterületét úgy kell kezelni és karbantartani, hogy elkerüljék mind a túl-, mind az alullegeltetést;

⁵⁹ Például a vizes élőhelyek helyreállítását és fenntartását célzó alintézkedések esetében a célkitűzések teljesítésének összetettsége miatt a támogatást hét évnél hosszabb időszakra is lehet nyújtani.

- b) az állatállomány-sűrűség kiszámításának a mezőgazdasági üzem területén tartott teljes legeltetett állomány figyelembevételével, illetve a tápanyag-kimosódás korlátozására tett kötelezettségvállalás esetén a mezőgazdasági üzem területén tartott összes, a szóban forgó kötelezettségvállalás szempontjából releváns állat figyelembevételével kell történnie.
- (208) Az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedések keretében a tenyésztésből való kivonás veszélye által fenyegetett helyi fajták tenyésztésére vagy a génerózióval fenyegetett növénygenetikai erőforrások megőrzésére vonatkozó kötelezettségvállalások esetében az alábbiak valamelyikét kell előírni:
 - a) olyan helyi fajtához tartozó haszonállatok tenyésztése, amelyet a tenyésztésből történő kivonás veszélye fenyeget, és amely genetikailag alkalmazkodott az ország egy vagy több hagyományos termelési rendszeréhez vagy környezetéhez;
 - b) olyan, a helyi és a regionális körülményekhez természetes módon alkalmazkodott növénygenetikai erőforrások megőrzése, amelyeket a génerózió veszélye fenyeget.
- (209) A haszonállatok következő fajainak tekintetében nyújtható támogatás: szarvasmarha; juh; kecske; lófélék; sertés és szárnyasok.
- (210) A helyi fajták akkor tekinthetők a tenyésztésből történő kivonás szempontjából veszélyeztetettnek, ha teljesülnek a következő feltételek, és ha ezeket a feltételeket a Bizottsághoz tett bejelentés tartalmazza és ismerteti:
 - a) az érintett tenyészőstények országos száma ismert;
 - b) ezt a számot és a szóban forgó fajták veszélyeztetett státuszát egy megfelelően elismert, e területen működő tudományos testület igazolja;
 - c) egy megfelelően elismert, e területen működő szakmai testület nyilvántartja és naprakészen tartja az adott fajtáról vezetett törzskönyvet;
 - d) az érintett testületek rendelkeznek a veszélyeztetett fajtához tartozó állatok azonosításához szükséges szakértelemmel és ismeretekkel.
- (211) A növénygenetikai erőforrások akkor tekinthetők a génerózió veszélyének kitéttnek, ha a Bizottsághoz tett bejelentés tartalmazza és ismerteti a génerózió megfelelő bizonyítékait tudományos eredmények alapján vagy a honos fajták/primitív helyi fajták előfordulásának csökkenésére vonatkozó mutatók, a populációik sokféleségének csökkenésére vonatkozó mutatók, illetve adott esetben a helyi szinten jellemző mezőgazdasági gyakorlat módosulásaira vonatkozó mutatók alapján.
- (212) Támogatásban részesülhetnek a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, valamint fenntartható használatára és fejlesztésére irányuló, a (199)–(211) pont szerinti rendelkezések hatálya alá nem tartozó műveletek.
- (213) Az e szakasz szerint nyújtott támogatás kiterjedhet olyan kollektív rendszerek és eredményalapú támogatási rendszerek – például karbongazdálkodási rendszerek – megvalósítására, amelyek ösztönzik a mezőgazdasági termelőket, hogy a környezet minőségének jelentős, nagy léptékű vagy mérhető javulását ériék el.

Elszámolható költségek

- (214) A támogatás – a (212) pontban említett, a genetikai erőforrások megőrzésére irányuló műveletekhez nyújtott támogatások kivételével – a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradó jövedelem egy része vagy egésze tekintetében biztosít ellentételezést a kedvezményezetteknek. A támogatást évente kell nyújtani.

- (215) Kellően indokolt esetekben, például a környezet védelmével kapcsolatos műveletek vagy olyan kötelezettségvállalások esetében, amelyek egy terület kereskedelmi célú felhasználásáról való lemondásra irányulnak, a támogatás egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújtható; a támogatást ebben az esetben a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kell kiszámítani.
- (216) A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható az agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ának megfelelő értékben. A vállalkozáscsoportok által vállalt kötelezettségek esetében a maximális szintet 30 %-ban kell megállapítani.
- (217) Mindazonáltal ha valamely tagállam ellentételezni kívánja az agrár-környezetvédelmi és éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségek vállalása miatt felmerülő tranzakciós költségeket, e költségekre vonatkozóan meggyőző bizonyítékot kell szolgáltatnia, például az ilyen kötelezettségeket nem vállaló vállalkozásoknál felmerült költségekkel való összehasonlítások bemutatása útján. A Bizottság következőképpen nem engedélyezi azokat az állami támogatásokat, amelyek a múltban vállalt kötelezettségek teljesítésének folytatásához kapcsolódó tranzakciós költségek fedezését szolgálják, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, illetve hogy új tranzakciós költségek merültek fel.
- (218) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek és/vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják ki, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.
- (219) Ennek az intézkedésnek a keretében nem nyújtható támogatás az e rész 1.1.8. szakaszában meghatározott, az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó intézkedés hatálya alá tartozó kötelezettségvállalásokra. A mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzését célzó támogatások a következő műveletek költségeit fedezik:
- a) [célzott intézkedések: a mezőgazdasági genetikai erőforrások in situ és ex situ megőrzését, jellemzését, összegyűjtését és hasznosítását segítő intézkedések, beleértve a jelenleg in situ megőrzött genetikai erőforrások webes nyilvántartásait, ideértve az in situ / on farm megőrzést és az ex situ gyűjteményeket és adatbázisokat is;
 - b) összehangolt intézkedések: a tagállamok illetékes szervezetei között az uniós mezőgazdaság genetikai erőforrásainak megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására vonatkozó információk cseréjét elősegítő intézkedések;
 - c) kísérő intézkedések: tájékoztatási, ismeretterjesztési és tanácsadási tevékenységek nem kormányzati szervezetek és más érdekelt felek részvételével, tanfolyamok, valamint szakmai jelentések készítése.]

Támogatási intenzitás

- (220) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

- (221) A támogatást hektáronként kell kifizetni. Kellően indokolt esetekben a támogatás összegű átalány formájában is nyújtható.
- 1.1.5. Állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatás*
- (222) Az állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (223) Ez a szakasz azokra az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik, amelyek önkéntes alapon vállalják olyan műveletek végrehajtását, amelyek egy vagy több állatjóléti kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak.
- (224) A támogatások csak az (EU) XXX rendelet [SPR] III. címe I. fejezetének 2. szakasza alapján megállapított vonatkozó kötelező előírásokon és a nemzeti és uniós jogszabályok által meghatározott egyéb vonatkozó kötelező követelményeken túlmutató kötelezettségvállalásokra terjednek ki.
- (225) Amennyiben nem léteznek vonatkozó kötelező előírások vagy követelmények, a kötelezettségvállalásoknak nemzeti szinten túl kell mutatniuk a kialakult gazdálkodási módszereken.
- (226) Minden kötelező előírást és követelményt, valamint kialakult gazdálkodási módszert azonosítani és ismertetni kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.
- (227) Amennyiben a nemzeti jog olyan új követelményeket ír elő, amelyek túlmutatnak az uniós jogban meghatározott, kapcsolódó minimumkövetelményeken, az említett követelményeknek való megfeleléshez hozzájáruló kötelezettségvállalások támogatása legfeljebb 24 hónapig nyújtható attól az időponttól számítva, amikor azok a mezőgazdasági üzem számára kötelezővé válnak.
- (228) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján nyújtott támogatás összhangban legyen az XXX rendelet [SPR] 28. cikke alapján nyújtott támogatással.
- (229) A támogatásra jogosult állatjóléti kötelezettségvállalásoknak a termelési módszerek tekintetében magasabb színvonalat kell biztosítaniuk az alábbi területek egyikén:
- [a) a természetes állattenyésztési igényeknek megfelelő vízellátás, takarmányozás és állatgondozás;
 - b) elhelyezési feltételek, például megnövelt férőhelyek, padozatfelületek, környezetgazdagításra használt anyagok, természetes fény;
 - c) kijárás a szabadba;
 - d) az állatok csonkítását és/vagy ivartalanítását elkerülő gyakorlatok, illetve – olyan egyedi esetekben, amelyekben szükségesnek tartják az állatok csonkítását vagy ivartalanítását – érzéstelenítést, fájdalomcsillapítást és gyulladáscsökkentő szereket vagy immunalapú ivartalanítást alkalmazó gyakorlatok.]
- (230) Az állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítését egy évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Szükség esetén a tagállamok bizonyos állatjóléti előnyök elérése vagy fenntartása érdekében hosszabb időszakot is meghatározhatnak a kötelezettségvállalások egyes típusaira vonatkozóan, többek között oly módon, hogy lehetővé teszik a kötelezettségvállalások éves alapon történő meghosszabbítását a kezdeti időszak lejártát követően.

- (231) Egy szerződés megújítása automatikusan is történhet, ha ennek részleteit meghatározza a szerződés. Az állatjóléti kötelezettségvállalások fentiek szerinti megújítását szolgáló mechanizmust a tagállamoknak a vonatkozó nemzeti szabályaiknak megfelelően kell létrehozniuk. Ezt a mechanizmust az e szakasz alapján nyújtott állami támogatásokra vonatkozó bejelentés részeként ismertetni kell a Bizottsággal. A megújításnak minden esetben feltétele a Bizottság által az e szakasz szerinti támogatások tekintetében jóváhagyott feltételek betartása.
- (232) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ezen intézkedés hatálya alá tartozó műveleteket végző vállalkozások hozzáférjenek az ilyen műveletek végrehajtásához szükséges ismeretekhez és információkhoz, és hogy megfelelő képzésben részesüljenek azok, akik ezt igénylik; biztosítaniuk kell továbbá a szakértelemhez való hozzáférést azon mezőgazdasági termelők támogatása érdekében, akik vállalják termelési rendszereik megváltoztatását.

Elszámolható költségek

- (233) A támogatást évente kell nyújtani, és a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egésze vagy egy része tekintetében biztosíthat ellentételezést az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások számára. Kellően indokolt esetekben a tagállamok egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújthatnak támogatást, amelyet a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján számítanak ki.
- (234) A kifizetések szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordíthatók az állatjóléti kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ának megfelelő értékben. Mindazonáltal ha valamely tagállam ellentételezni kívánja az állatjóléti kötelezettségek vállalása miatt felmerülő tranzakciós költségeket, e költségekre vonatkozóan meggyőző bizonyítékot kell szolgáltatnia, például az ilyen állatjóléti kötelezettségeket nem vállaló vállalkozásoknál felmerült költségekkel való összehasonlítások bemutatása útján. A Bizottság következképpen nem engedélyezi azokat az állami támogatásokat, amelyek a múltban vállalt állatjóléti kötelezettségvállalások teljesítésének folytatásához kapcsolódó tranzakciós költségek fedezését szolgálják, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, illetve hogy új tranzakciós költségek merültek fel.
- (235) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek és/vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják ki, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.

Támogatási intenzitás

- (236) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (237) A támogatást egységenként kell kifizetni. Kellően indokolt esetekben a tagállamok egyösszegű átalány formájában is nyújthatják a támogatást.

1.1.6. Bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban nyújtott támogatás

- (238) A bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső

piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

(239) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

(240) A mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásoktól eltérő kedvezményezetteknek nyújtott támogatás e rész 3. fejezetével összhangban nyújtható.

Elszámolható költségek

(241) A támogatás az érintett területeken a 92/43/EGK irányelv, a 2009/147/EK irányelv és a 2000/60/EK irányelv végrehajtásával kapcsolatos hátrányokkal összefüggésben felmerülő többletköltségeket és elmaradt jövedelmet ellentételezi a kedvezményezetteknek.

(242) A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható a (241) pontban említett költségek legfeljebb 20 %-ának megfelelő összegben.

(243) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek és/vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják ki, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.

(244) A 92/43/EGK irányelvhez és a 2009/147/EK irányelvhez kapcsolódó támogatás csak az (EU) XXX rendelet [SPR] III. címe 1. fejezetének 2. szakaszában meghatározott, jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokon, valamint az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a mezőgazdasági terület fenntartására vonatkozóan megállapított feltételeken túlmutató követelményekből eredő hátrányok tekintetében nyújtható.

(245) A 2000/60/EK irányelvhez kapcsolódó támogatás csak olyan követelményből eredő hátrányokkal összefüggésben nyújtható, amely túlmutat az alábbiakon:

a) az (EU) XXX rendelet [SPR] III. címe I. fejezetének 2. szakasza alapján meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeken (az (EU) XXX rendelet [SPR] III. mellékletében előírt 1. JFGK kivételével) és a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokon; valamint

b) az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a mezőgazdasági terület fenntartására vonatkozóan megállapított feltételeken.

(246) A (244) és a (245) pontban említett követelményeket azonosítani és ismertetni kell a Bizottsághoz tett bejelentésben.

(247) A támogatás a következő területek tekintetében nyújtható:

a) a 92/43/EGK irányelv és a 2009/147/EK irányelv szerint kijelölt Natura 2000 mezőgazdasági területek;

b) a 92/43/EGK irányelv 10. cikke célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló egyéb körülhatárolt természetvédelmi területek, ahol a gazdálkodásra vonatkozó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben; e területek aránya nem haladhatja meg az adott KAP stratégiai terv területi hatálya alá eső, a Natura 2000 hálózathoz tartozóként kijelölt területek 5 %-át;

- c) a 2000/60/EK irányelv alapján a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekbe felvett mezőgazdasági területek.

Támogatási intenzitás

- (248) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

- (249) A támogatást évente, hektáronként kell kifizetni.

1.1.7. A hátrányos természeti adottságokkal és egyéb területspecifikus hátrányokkal rendelkező területeknek nyújtott támogatás

- (250) A hegyvidéki területek és más, hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területeknek nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (251) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

- (252) Támogatás olyan vállalkozásoknak nyújtható, amelyek aktív mezőgazdasági termelők, és vállalják, hogy mezőgazdasági tevékenységüket az 1305/2013/EU rendelet 32. cikke alapján kijelölt területeken folytatják. A tagállamok az 1305/2013/EU rendelet 32. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésében előírt feltételeknek megfelelően finomhangolást végezhetnek.

Elszámolható költségek

- (253) A támogatás az érintett területen folytatott mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos hátrányos természeti adottságokhoz és egyéb területspecifikus hátrányokhoz kapcsolódó többletköltségek és elmaradt jövedelem egy részének vagy egészének ellentételezésére szolgál. A tagállamoknak bizonyítaniuk kell a szóban forgó hátrányokat, és bizonyítékot kell szolgáltatniuk arra vonatkozóan, hogy a kifizetendő ellentételezési összeg nem lépi túl az ezen hátrányok következtében elmaradt bevételt és felmerülő többletköltségeket.

- (254) A többletköltségeket és az elmaradt bevételt a hátrányos természeti adottságokra és egyéb területspecifikus hátrányokra vonatkozóan, a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb területspecifikus hátrányokkal nem rendelkező területekkel való összevetés alapján kell kiszámítani.

- (255) A támogatás évente, a mezőgazdasági terület hektárszáma alapján nyújtandó.

Támogatási intenzitás

- (256) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.1.8. Ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatás

- (257) Az ökológiai gazdálkodáshoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (258) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

- (259) Olyan vállalkozásoknak, illetve vállalkozások olyan csoportjainak ítéltethető oda támogatás, amelyek önkéntes alapon vállalják, hogy áttérnek a 834/2007/EK

- tanácsi rendeletben⁶⁰ meghatározott ökológiai gazdálkodási gyakorlatok és módszerek alkalmazására, illetve a jövőben is folytatják azt.
- (260) Támogatás csak olyan kötelezettségvállalások teljesítéséhez nyújtható, amelyek túlmutatnak a Bizottsághoz az állami támogatásra vonatkozóan tett bejelentésben ismertetendő alábbi előírásokon és követelményeken:
- a) az (EU) XXX rendelet [SPR] III. címe I. fejezetének 2. szakasza alapján meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeken és a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokon;
 - b) a műtrágyahasználatra és a növényvédő szerek használatára valamint az állatjólétre vonatkozó minimumkövetelményeken, továbbá a nemzeti és az uniós jogszabályokban meghatározott egyéb vonatkozó, kötelező követelményeken;
 - c) az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a mezőgazdasági terület fenntartására vonatkozóan megállapított feltételeken.
- (261) Ha a (260) b) pontban említett kötelezettségvállalások kapcsán a nemzeti jog olyan új követelményeket ír elő, amelyek túlmutatnak az uniós jogban meghatározott, megfelelő minimumkövetelményeken, az említett követelményeknek való megfeleléshez hozzájáruló kötelezettségvállalások támogatása legfeljebb 24 hónapig nyújtható attól az időponttól számítva, amikor azok a mezőgazdasági üzem számára kötelezővé válnak.
- (262) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján nyújtott támogatás összhangban legyen az (EU) XXX rendelet [SPR] 28. cikke szerint nyújtott támogatással.
- (263) A kötelezettségeket egy öt évtől hét évig terjedő kezdeti időtartam alatt kell teljesíteni. A tagállamok azonban bizonyos várt környezeti előnyök elérése vagy fenntartása érdekében hosszabb időszakot is meghatározhatnak, többek között azáltal, hogy lehetővé teszik a kötelezettségvállalások évenkénti meghosszabbítását a kezdeti időszak lejártát követően. Az ökológiai gazdálkodásra való áttéréshez nyújtott támogatás esetében a tagállamok rövidebb, legalább egyéves időszakot is meghatározhatnak. A kezdeti időszakban teljesített kötelezettségvállalást közvetlenül követő, az ökológiai gazdálkodás fenntartására vonatkozó új kötelezettségvállalások tekintetében a tagállamok rövidebb, legalább egyéves időszakot is meghatározhatnak.
- (264) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ezen intézkedés hatálya alá tartozó műveleteket végző vállalkozások hozzáférjenek az ilyen műveletek végrehajtásához szükséges ismeretekhez és információkhoz, és hogy megfelelő képzésben részesüljenek azok, akik ezt igénylik; biztosítaniuk kell továbbá a szakértelemhez való hozzáférést azon mezőgazdasági termelők támogatása érdekében, akik vállalják termelési rendszereik megváltoztatását.

Elszámolható költségek

- (265) A támogatás a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében biztosít ellentételezést a kedvezményezetteknek. A támogatást évente kell nyújtani. Kellően indokolt esetekben a tagállamok egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújthatnak támogatást.

⁶⁰ A Tanács 834/2007/EK rendelete (2007. június 28.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről és a 2092/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2007.7.20., 1. o.).

- (266) A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható az adott kötelezettségvállalásra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-ának megfelelő értékben. A vállalkozáscsoportok által vállalt kötelezettségek esetében a maximális szint 30 %. A támogatás nyújtása éves alapon történik.
- (267) Mindazonáltal ha valamely tagállam ellentételezni kívánja az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó kötelezettségek vállalása miatt felmerülő tranzakciós költségeket, e költségekre vonatkozóan meggyőző bizonyítékot kell szolgáltatnia, például az ilyen kötelezettségeket nem vállaló vállalkozásoknál felmerült költségekkel való összehasonlítások bemutatása útján. A Bizottság következképpen nem engedélyezi azokat az állami támogatásokat, amelyek a múltban vállalt ökológiai gazdálkodási kötelezettségvállalások teljesítésének folytatásához kapcsolódó tranzakciós költségek fedezését szolgálják, kivéve, ha a tagállam bizonyítja, hogy ezek a költségek továbbra is fel fognak merülni, illetve hogy új tranzakciós költségek merültek fel.
- (268) Amennyiben a tranzakciós költségeket átlagköltségek vagy átlagos mezőgazdasági üzemek alapján számítják ki, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy – különösen nagyvállalkozások esetében – nem fordul elő túlkompenzálás. Az ellentételezés összegének kiszámítása céljából a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérdéses tranzakciós költségek vállalkozásonként vagy hektáronként merültek-e fel.
- (269) E szakasz alapján nem ítéltethető oda támogatás az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos intézkedések alkalmazási körébe tartozó kötelezettségvállalások teljesítéséhez és a mezőgazdasági termékek termelőinek a minőségrendszerekben való részvételének ösztönzésére nyújtott támogatásról szóló szakasz szerinti költségek fedezéséhez.
- (270) Az ökológiai termékek elsődleges termelése, feldolgozása és forgalmazása terén megvalósuló beruházáshoz nyújtott támogatásokra a beruházási támogatásról szóló 1.1.1.1. és 1.1.1.2. szakasz rendelkezései irányadók.

Támogatási intenzitás

- (271) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (272) A támogatást hektáronként kell kifizetni. Kellően indokolt esetekben a támogatás egyösszegű átalány formájában is nyújtható.

1.1.9. A mezőgazdasági termékek termelőinek a minőségrendszerekben való részvételéhez nyújtott támogatás

- (273) A mezőgazdasági termékek termelőinek és azok csoportjainak a minőségrendszerekben való részvételéhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek:
- (274) Ez a szakasz csak mezőgazdasági termékek termelőire vonatkozik.

Elszámolható költségek

- (275) A támogatás a (277) pontban említett minőségrendszerekhez kapcsolódó következő elszámolható költségeket fedezi:
- a) a minőségrendszerekhez való csatlakozás költségei, nevezetesen egy támogatott minőségrendszerbe való belépés és az abban való részvételhez kapcsolódó éves hozzájárulás költségei, szükség esetén beleértve a

- minőségrendszer előírásainak való megfelelés igazolásához szükséges ellenőrzésekre fordított kiadásokat is;
- b) a minőségrendszerekre vonatkozó, uniós vagy nemzeti jogszabályok alapján az illetékes hatóságok által vagy az ő nevükben végrehajtott kötelező ellenőrzési intézkedések költségei;
 - c) a piackutatási tevékenységek, a terméktervezés és -fejlesztés, valamint a minőségrendszerek elismertetésére irányuló kérelmek elkészítésének költségei.
- (276) A (275) a) és b) pontban említett támogatás nem nyújtható a maguk a kedvezményezettek által végzett ellenőrzés költségeihez kapcsolódóan, vagy amennyiben az uniós jogszabályok a díjak tényleges mértékének meghatározása nélkül úgy rendelkeznek, hogy az ellenőrzéssel kapcsolatos költségeket a mezőgazdasági termékek termelőinek vagy azok csoportjainak kell viselniük.
- (277) A (275) a) pontban említett minőségrendszerek a következők:
- a) uniós minőségrendszerek;
 - b) mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségrendszerek, köztük mezőgazdasági üzemekre vonatkozó tanúsítási rendszerek, amelyek esetében a tagállamok elismerték a következő kritériumoknak való megfelelést:
 - i. az ilyen minőségrendszereknek megfelelően előállított végtermék egyedi jellege a következők valamelyikének biztosítására vonatkozó egyértelmű kötelezettségekre vezethető vissza:
 - a termék sajátos jellemzői,
 - sajátos gazdálkodási vagy termelési módszerek,
 - a végtermék minősége jelentősen felülmúlja a köz-, az állat-, illetve a növényegészségügy, az állatjólét vagy a környezetvédelem tekintetében az árukra vonatkozó kereskedelmi előírások szerint megkövetelt minőséget;
 - ii. a minőségrendszernek valamennyi termelő számára nyitva kell állnia;
 - iii. a minőségrendszernek a végtermékre vonatkozó, kötelező erejű termékleírásokat kell tartalmaznia, és az e leírásoknak való megfelelést hatóságnak vagy egy független ellenőrző szervnek kell ellenőriznie;
 - iv. a minőségrendszernek átláthatónak kell lennie és teljes mértékben biztosítania kell a mezőgazdasági termékek nyomonkövethetőségét;
 - c) olyan önkéntes mezőgazdasági terméktanúsítási rendszerek, amelyeket az érintett tagállamok „A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek önkéntes tanúsítási rendszereivel kapcsolatos bevált gyakorlatokra vonatkozó európai uniós iránymutatások” című bizottsági közleményben⁶¹ meghatározott követelményeknek megfelelőnek ismertek el.
- (278) A támogatásnak – objektív módon meghatározott feltételek mellett – az érintett területen működő valamennyi támogatható vállalkozás számára hozzáférhetőnek kell lennie.
- (279) A (275) b) és c) pontban említett támogatást támogatott szolgáltatás formájában, az ellenőrzési intézkedésekért felelős entitás, a kutatási szolgáltató vagy a tanácsadási szolgáltató számára kell kifizetni.

⁶¹ HL C 341., 2010.12.16., 5. o.

Támogatási intenzitás

- (280) A (275) a) pontban említett támogatás legfeljebb hétéves időtartamra nyújtható, és azt évente kell kifizetni, legfeljebb az elszámolható költségek 100 %-áig terjedő mértékben.
- (281) A (275) b) és c) pontban említett támogatások mértéke elérheti a ténylegesen felmerülő költségek 100 %-át.

1.1.10. A mezőgazdasági ágazatban megvalósuló technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás

- (282) Ez a szakasz a mezőgazdasági ágazatban megvalósuló technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatással foglalkozik, kivéve a mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást, amely kizárólag elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak nyújtható.
- (283) A technikai segítségnyújtást végezhetik termelői csoportok vagy más szervezetek is, függetlenül a méretüktől.
- (284) A támogatásnak – objektív módon meghatározott feltételek mellett – az érintett területen működő valamennyi jogosult számára elérhetőnek kell lennie. Amennyiben a technikai segítségnyújtást termelői csoportok vagy szervezetek végzik, az ilyen csoportokban vagy szervezetekben való tagság nem lehet feltétele a szolgáltatáshoz való hozzáférésnek. A tagsággal nem rendelkező személyek által az érintett csoport vagy szervezet adminisztrációs költségeinek fedezése céljából fizetett hozzájárulás mértékének a szolgáltatásnyújtás költségeire kell korlátozódnia.

1.1.10.1. Az ismeretek cseréjéhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás

- (285) Az ismeretek cseréjéhez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a technikai segítségnyújtásra vonatkozó támogatás (282)–(284) pontban meghatározott általános feltételeinek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (286) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján támogatott intézkedések összhangban legyenek a mezőgazdasági ismeretek és innovációk rendszerének (AKIS) a KAP stratégiai tervekben szereplő leírásával.
- (287) A támogatás szakképzéshez és készségek elsajátításához, többek között tanfolyamokhoz, workshopokhoz és személyre szabott tanácsadáshoz, valamint demonstrációs és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtható.
- (288) A támogatás rövid időtartamra szóló üzemvezetési csereprogramok és üzemlátogatások lebonyolításához is nyújtható.

Elszámolható költségek

- (289) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki:
 - a) a szakképzés, a készségek elsajátításához kapcsolódó tevékenységek, valamint a demonstrációs és tájékoztatási tevékenységek megszervezése kapcsán felmerülő költségek;
 - b) a résztvevők utazási és szállásköltségei, valamint napidíja;
 - c) a résztvevők távolléte során szükséges helyettesítéssel kapcsolatos költségek;
 - d) demonstrációs projektek esetében a következő beruházási költségek is elszámolhatók:

- i. ingatlan építése, szerzése – a lízinget is beleértve – vagy fejlesztése kapcsán felmerülő költségek; földterület esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át; a környezet védelmét és a kötöttszén-készletekkel rendelkező talajok megőrzését szolgáló műveletek tekintetében kivételes és kellően indokolt esetekben magasabb százalékarány is megengedhető;
 - ii. gépek és berendezések vásárlása vagy lízingelése kapcsán felmerülő költségek, az adott eszköz piaci értékének erejéig;
 - iii. az i. és a ii. pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építések, mérnökök díjai, tanácsadási díjak, a környezeti és a gazdasági fenntarthatóságra vonatkozó tanácsadással kapcsolatos díjak, ideértve a megvalósíthatósági tanulmányok költségeit is; a megvalósíthatósági tanulmányok abban az esetben is elszámolható kiadásnak minősülnek, ha a bennük foglalt eredmények következtében nem merülnek fel az i. és a ii. pont szerinti kiadások;
 - iv. számítógépes szoftver-, felhő- és hasonló megoldások megvásárlásával, kifejlesztésével, használatával kapcsolatos díjak, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése;
 - v. kisebb léptékű demonstrációs projektek esetében megfelelően indokolt esetben támogatás nyújtható a demonstrációs projekthez kapcsolódóan felmerülő többletköltségekhez és elmaradt bevételhez kapcsolódóan is.
- (290) A (289) d) i–iv. pontban említett költségek csak annyiban számolhatók el, amennyiben a demonstrációs projekt céljait szolgálják és a demonstrációs projekt időtartama alatt merülnek fel. Csak a demonstrációs projekt időtartamának megfelelő – általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési leírások minősülnek elszámolható költségeknek.
- (291) Az ismeretek cseréjéhez kapcsolódó és tájékoztatási szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek rendelkezniük kell a szóban forgó feladatok ellátásához szükséges megfelelően képzett és rendszeresen továbbképzett személyzettel.
- (292) A (289) a), c) és d) i–iv. pontjában említett támogatást támogatott szolgáltatás formájában kell nyújtani. A (289) c) pontban említett, a mezőgazdasági termelő távolléte során szükséges helyettesítéssel kapcsolatos költségekhez nyújtott támogatást közvetlenül a helyettesítési szolgáltatónak is ki lehet fizetni. A (289) d) v. pontban említett támogatást közvetlenül a kedvezményezettek részére kell kifizetni. A (289) d) i–iv. pont szerinti, kisebb léptékű demonstrációs projektekhez nyújtott támogatás kifizethető közvetlenül a kedvezményezettek számára.

Támogatási intenzitás

- (293) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (294) A (289) d) pontban említett elszámolható költségek esetében a támogatás maximális összege egy 3 pénzügyi évet felölelő időszakban nem haladhatja meg a [100 000 EUR]-t.

1.1.10.2. Tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

- (295) A tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban

meghatározott közös értékelési elveknek, a technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás általános feltételeinek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (296) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján támogatott intézkedések összhangban legyenek az AKIS KAP stratégiai tervekben szereplő leírásával.
- (297) A tanácsadásnak az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikke szerinti egyedi célkitűzések közül legalább egyhez kapcsolódnia kell, és a következő elemek közül legalább egyre ki kell terjednie:
- a) az (EU) XXX rendelet [SPR] III. címe I. fejezetének 2. szakasza alapján meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményekből és GAEC-előírásokból eredő kötelezettségek;
 - b) az (EU) XXX rendelet [SPR] 28. cikkében említett, az éghajlatra és a környezetre kedvező hatást gyakorló mezőgazdasági gyakorlatok, a mezőgazdasági terület fenntartása az (EU) XXX rendelet [SPR] 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említettek szerint;
 - c) a tagállamok által a 2000/60/EK irányelv, a 92/43/EGK irányelv, a 2009/147/EK irányelv, a 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶², az (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶³, az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶⁴, az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶⁵ 55. cikke, valamint a 2009/128/EK irányelv végrehajtására vonatkozóan előírt követelmények;
 - d) „Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében” című közleményben⁶⁶ meghatározott, az antimikrobiális rezisztencia kialakulásának megelőzését célzó gazdálkodási gyakorlatok;
 - e) kockázatmegelőzés és -kezelés;
 - f) innovációtámogatás;
 - g) az (EU) XXX rendelet [SPR] 102. cikkének b) pontjában említett, a mezőgazdaságban alkalmazott digitális technológiák;
 - h) fenntartható tápanyag-gazdálkodás, többek között legkésőbb 2024-től az (EU) XXX rendelet [SPR] 13. cikkének (4) bekezdésében említett, a mezőgazdasági üzemek fenntarthatóságát elősegítő tápanyag-gazdálkodási eszköz alkalmazása;

⁶² Az Európai Parlament és a Tanács 2008/50/EK irányelve (2008. május 21.) a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról (HL L 152., 2008.6.11., 1. o.).

⁶³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

⁶⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („Állategészségügyi rendelet”) (HL L 84., 2016.3.31., 1. o.).

⁶⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

⁶⁶ Az egységes egészségügyi megközelítés szerinti európai cselekvési terv az antimikrobiális rezisztencia (AMR) leküzdése érdekében (COM(2017) 339 final).

- i) foglalkoztatási feltételek és munkáltatói kötelezettségek, valamint munkahelyi egészségvédelem és biztonság, továbbá szociális ellátás a gazdálkodó közösségekben.
- (298) A támogatást támogatott szolgáltatások formájában kell nyújtani.
- (299) A tanácsadási szolgáltatás nyújtására kijelölt szervezeteknek rendelkezniük kell a megfelelő erőforrásokkal, azaz rendszeres képzésben részesülő és megfelelő szakképesítéssel rendelkező személyzettel, és a tanácsadási tevékenység által lefedett szakterületeken tanácsadási tapasztalattal kell rendelkezniük, továbbá megbízhatóknak kell lenniük.
- (300) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a tanácsadás pártatlan legyen, és a tanácsadási szolgáltatóknál ne merüljön fel összeférhetetlenség.
- (301) Adott esetben, amennyiben az kellően indokolt, a tanácsadás részben csoportos formában is megvalósulhat, figyelembe véve ugyanakkor a tanácsadási szolgáltatást igénybe vevő egyes résztvevők helyzetét.

A támogatás összege

- (302) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át, azzal, hogy a támogatás egyetlen hároméves időszakon belül sem haladja meg a következő összegeket:
 - a) 25 000 EUR elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásonként;
 - b) 200 000 EUR mezőgazdasági termék feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásonként.

1.1.10.3. A mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

- (303) A mezőgazdasági üzemben szükséges személyi helyettesítési szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a technikai segítségnyújtáshoz nyújtott támogatás általános feltételeinek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (304) A támogatást támogatott szolgáltatások formájában kell nyújtani.

Elszámolható költségek

- (305) A támogatás a mezőgazdasági termelő, a mezőgazdasági háztartás tagjának minősülő természetes személy vagy egy mezőgazdasági munkavállaló betegség – ideértve az említett személyek gyermekének betegségét – vagy szabadság, szülési szabadság és szülői szabadság, kötelező katonai szolgálat miatti távolléte során, illetve halála miatt szükségessé váló személyi helyettesítés kapcsán ténylegesen felmerülő költségek fedezésére nyújtható.
- (306) A helyettesítés teljes időtartama évente és kedvezményezettenként legfeljebb 3 hónap lehet, kivéve a szülési és szülői szabadság, illetve a kötelező katonai szolgálat során történő helyettesítést. A szülési és szülői szabadsággal összefüggésben a helyettesítés időtartama legfeljebb esetenként 6 hónap lehet. Kellően indokolt esetekben azonban a Bizottság engedélyezheti a 3 hónapos és 6 hónapos időszak meghosszabbítását. Kötelező katonai szolgálattal összefüggésben a helyettesítés időtartama legfeljebb a katonai szolgálat teljes időtartamával egyezhet meg.

Támogatási intenzitás

- (307) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.1.11. A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás

- (308) A mezőgazdasági ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (309) Ez a szakasz a (32) 9. pontban meghatározott teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik.
- (310) Támogatás csak olyan együttműködés előmozdítására nyújtható, amely hozzájárul az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikkében meghatározott egy vagy több célkitűzés eléréséhez.
- (311) A támogatásnak azt a célt kell szolgálnia, hogy előmozdítsa a legalább két szereplő részvételével megvalósuló együttműködés különböző formáit – függetlenül attól, hogy a szereplők a mezőgazdasági ágazatban tevékenykednek-e, de azzal a feltétellel, hogy az együttműködés csak a mezőgazdasági ágazat hasznát szolgálhatja – és különösen a következőket:
- a) együttműködésre irányuló megközelítések, amelyeket a mezőgazdasági ágazatban és – amennyiben a feldolgozás eredménye mezőgazdasági termék – az élelmiszerláncban működő különböző vállalkozások, valamint egyéb olyan, a mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő szereplők – többek között termelői csoportok, szövetkezetek és szakmaközi szervezetek – alakítanak ki, amelyek hozzájárulnak a vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához;
 - b) klaszterek és hálózatok kiépítése;
 - c) a mezőgazdasági üzemek utódlása, különösen a mezőgazdasági üzemek szintjén történő generációs megújulás esetén (támogatás csak azoknak a mezőgazdasági termelőknek nyújtható, akik elérték vagy a művelet végéig el fogják érni az érintett tagállam által annak nemzeti jogszabályaival összhangban meghatározott nyugdíjkorhatárt).
- (312) A támogatás különösen a következő tevékenységekkel kapcsolatos együttműködésre nyújtható:
- a) kísérleti projektek;
 - b) új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztése a mezőgazdasági ágazatban és az élelmiszer-ipari ágazatban, de csak amennyiben mezőgazdasági termékeket érint;
 - c) a mezőgazdasági ágazatban tevékenykedő kis gazdasági szereplők között a közös munkafolyamatok megszervezése, illetve az eszközök és a források megosztása terén folytatott együttműködés;
 - d) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között rövid ellátási láncok és helyi piacok létrehozása és fejlesztése érdekében;
 - e) a rövid ellátási láncok és a helyi piacok fejlesztésével kapcsolatos, helyi kontextusban végrehajtott promóciós tevékenységek;
 - f) az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás céljából végrehajtott közös fellépés;

- g) környezetvédelmi projektekre és alkalmazásban lévő környezetvédelmi gyakorlatokra irányuló közös megközelítések, a hatékony vízgazdálkodást, a megújuló energia alkalmazását⁶⁷ és a mezőgazdasági tájkép megőrzését is ideértve;
 - h) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között a mezőgazdasági élelmiszertermékek előállításában és a saját fogyasztásra szánt energia termelésében való felhasználásra szánt biomassza fenntartható biztosítása terén;
 - i) az (EU) 2021/1060 rendelet 32. cikkében meghatározottaktól eltérő helyi fejlesztési stratégiák végrehajtása, elsősorban a köz- és a magánszférabeli, az (EU) 2021/1060 rendelet 31. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottaktól eltérő partnerek csoportjai által.
- (313) Támogatás csak az együttműködés új formáihoz, a már létező együttműködések esetében új tevékenység indításához nyújtható.
- (314) A rövid ellátási láncok létrehozásához és fejlesztéséhez nyújtott, a (312) d) és e) pontban említett támogatás csak olyan ellátási láncok esetében nyújtható, amelyekben a mezőgazdasági termelő és a fogyasztó között legfeljebb egy közvetítő található.
- (315) Az e szakasz szerinti támogatásnak meg kell felelnie az 1308/2013/EU rendelet 206–210a. cikkének.
- (316) A beruházásokból álló végrehajtandó műveleteknek meg kell felelniük a beruházási támogatásról szóló szakaszban meghatározott, az adott műveletekre vonatkozó szabályoknak és követelményeknek.

Elszámolható költségek

- (317) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki, amennyiben azok mezőgazdasági tevékenységek kapcsán merülnek fel:
- a) az érintett területre vonatkozó tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok, valamint az üzleti terv vagy az (EU) 2021/1060 rendelet 32. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia kidolgozásának költségei;
 - b) az együttműködéshez kapcsolódó működési költségek, mint például egy „koordinátor” fizetése;
 - c) a végrehajtandó műveletek költségei;
 - d) promóciós tevékenységek költségei.
- (318) A támogatás legfeljebb hétéves időszakra nyújtható. Kellően indokolt esetekben, a (312) i) pontban említett tevékenységek, valamint az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikke (1) bekezdésének d), e) és f) pontjában előírt, konkrét környezeti és éghajlati célkitűzések teljesítésére irányuló kollektív környezetvédelmi és éghajlat-politikai fellépések tekintetében a támogatás hosszabb időszakra is nyújtható.

Támogatási intenzitás

- (319) A támogatás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át.
- (320) A (316) c) pontban említett, beruházást megvalósító műveleteknél a támogatásnak a beruházási támogatásokra vonatkozó, a beruházási

⁶⁷ Ez vonatkozik a megújuló forrásból származó energia termeléséhez és a bioüzemanyagok mezőgazdasági üzemekben történő előállításához kapcsolódó együttműködésre is, feltéve, hogy teljesülnek a II. rész 1.1.1.1. szakaszában meghatározott feltételek.

támogatásokról szóló szakaszban foglalt maximális támogatási intenzitásra kell korlátozódnia.

1.2. Kockázat- és válságkezelés

- (321) Az állami támogatás megfelelő támogatási eszköz lehet bizonyos, a mezőgazdasági ágazathoz kapcsolódó kockázattípusok vonatkozásában, mivel a mezőgazdasági tevékenység egészére jellemző, hogy fokozottan ki van téve különféle kockázatoknak és válságoknak. Különbségek vannak azonban az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások és a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások között, ez utóbbiaknak ugyanis általában jobb lehetőségeik vannak a kockázatok fedezésére. E szakasz egyes támogatási kategóriái ezért kizárólag az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások számára hozzáférhetők.
- (322) A kockázatok és válságok által érintett tevékenységekhez nyújtott állami támogatások kapcsán a Bizottság figyelembe veszi, hogy el kell kerülni az indokolatlan versenytorzulásokat, és ennek érdekében kötelezni kell a termelőket a veszteségekkel vagy a szóban forgó támogatási intézkedésekkel kapcsolatos költségek fedezéséhez való minimális hozzájárulás megfizetésére, illetve egyéb megfelelő intézkedéseket kell hozni a versenytorzulás kockázatának mérséklése és annak biztosítása érdekében, hogy az állami támogatás az elszenvedett károkkal arányos mértékű legyen. A Bizottság az értékelésében figyelembe veszi, hogy a kedvezményezettnek gondoskodnia kell megfelelő megelőző intézkedések megtételéről a nyújtott támogatás teljes összegének a lehető legkisebbre korlátozása érdekében.

1.2.1. A mezőgazdasági termelésben vagy a mezőgazdasági termelés eszközeiben okozott kár ellentételezésére, valamint a károk megelőzésére irányuló támogatások

1.2.1.1. Természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény okozta károk helyreállítására irányuló támogatás

- (323) A természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény okozta károk helyreállításához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (324) Ez a szakasz a (32) 2. pontban meghatározott mezőgazdasági ágazatra vonatkozik.
- (325) A Bizottság következetesen fenntartotta, hogy a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett „természeti csapások” és „rendkívüli események” fogalmát szűken kell értelmezni, mivel azok kivételt képeznek a belső piacon nyújtott állami támogatások Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében megállapított általános tilalma alól. Ezt az Európai Unió Bírósága is megerősítette⁶⁸.
- (326) Ez idáig a Bizottság a földrengéseket, a lavinákat, a földcsuszamlásokat és az árvizeket fogadta el természeti katasztrófának. Ezen túlmenően figyelembe veszi az állami támogatás modernizációjára irányuló kezdeményezést, amely lehetővé teszi a csoportmentesség biztosítását a természeti katasztrófák következő új

⁶⁸ A Bíróság 2004. november 11-i ítélete, Spanyolország kontra Bizottság, C-73/03, ECLI:EU:C:2004:711, 37. pont; a Bíróság 2006. február 23-i ítélete, Giuseppe Atzeni és társai, C-346/03. és C-529/03. sz. egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2006:130, 79. pont.

kategóriái esetében is: tornádók, hurrikánok, vulkánkitörések és természeti eredetű kontrollálatlan vegetációtüzek. A Bizottság rendkívüli eseménynek fogadta el a korábbiakban többek között a háborút, a belső zavargásokat vagy sztrájkokat, valamint – bizonyos kikötésekkel és kiterjedésüktől függően – a súlyos nukleáris és ipari baleseteket, továbbá a jelentős veszteségeket okozó tüzeket⁶⁹. A Bizottság a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti állami támogatás nyújtására vonatkozó javaslatokat továbbra is eseti alapon fogja értékelni, figyelembe véve az e területen eddig követett gyakorlatát.

- (327) Az e szakasz alapján nyújtott támogatásnak a következő feltételeknek kell megfelelnie:
- a) a tagállam illetékes hatósága az eseményt hivatalosan természeti katasztrófának vagy rendkívüli eseménynek ismerte el; valamint
 - b) a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény és a vállalkozás által elszenvedett kár között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn.
- (328) A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján a (327) a) pontban említett hivatalos elismerést megadottnak kell tekinteni.
- (329) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (330) A támogatási programot az esemény bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni, és a támogatást az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni. Konkrét természeti katasztrófával vagy rendkívüli eseménnyel kapcsolatban, megfelelően indokolt esetben a Bizottság engedélyezi az ezen iránymutatásban megfogalmazott szabályoktól eltérő, külön bejelentett támogatás odaítélését, például az esemény jellegére és/vagy kiterjedésére, vagy a kár elhúzódó vagy folyamatos jellegére tekintettel.
- (331) A gyors válságkezelés megkönnyítése érdekében a Bizottság engedélyezi a földrengések, lavinák, földcsuszamlások és árvizek, valamint a tornádók, hurrikánok, vulkánkitörések és természeti eredetű kontrollálatlan vegetációtüzek által okozott károk ellentételezésére szolgáló támogatási keretprogramok előzetes létrehozását, feltéve, hogy egyértelműen meghatározásra kerülnek azok a feltételek, amelyek mellett ilyen esetben támogatás nyújtható⁷⁰. Az előzetes programok kapcsán a tagállamoknak eleget kell tenniük a (626) pontban meghatározott jelentéstételi kötelezettségnek.

⁶⁹ A Bizottság nem értett egyet azzal, hogy egyetlen, a piacon megtalálható szokásos biztosítással biztosított feldolgozóüzemben bekövetkező tűz rendkívüli eseménynek minősülhet. Általános szabályként a Bizottság nem fogadja el, hogy egy állatbetegség kitörését vagy növénykárosító megjelenését természeti katasztrófának vagy rendkívüli eseménynek lehetne tekinteni. A Bizottság mindössze egyetlen esetben ismerte el rendkívüli eseménynek egy teljesen új állatbetegség nagyon széles körű kitörését.

⁷⁰ Az N 274b/2010, N 274a/2010, SA.33605, SA.33628 és SA.36787 számú állami támogatási ügyekben hozott bizottsági határozatok.

- (332) A (326) pontban említettektől eltérő típusú természeti katasztrófák által okozott károk, valamint a rendkívüli események által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatást egyedileg kell bejelenteni a Bizottságnak.

Elszámolható költségek

- (333) Az elszámolható költség a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.
- (334) A következő károk költségei számolhatók el:
- a) olyan eszközökben bekövetkező anyagi kár, mint épületek, berendezések, gépek, készletek és termelési eszközök;
 - b) a mezőgazdasági termelésnek és a mezőgazdasági termelés eszközeinek a teljes vagy részleges megsemmisüléséből eredő bevételkiesés.
- (335) A kár nagyságát az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.
- (336) Az anyagi kár nagyságát az érintett eszköz javítási költsége vagy a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény előtti gazdasági értéke alapján kell kiszámítani. Nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci értéknek a természeti katasztrófa vagy a rendkívüli esemény által okozott csökkenését, vagyis az eszköz közvetlenül a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény előtti értéke és közvetlenül annak bekövetkezte utáni értéke közötti különbséget.
- (337) A bevételkiesés kiszámítása során:
- a) a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény évében vagy a termelési eszközök teljes vagy részleges megsemmisülésével érintett minden következő évben termelt mezőgazdasági termékek mennyisége és az adott évben realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményt ki kell vonni
 - b) a természeti katasztrófát vagy rendkívüli eseményt megelőző három évben előállított mezőgazdasági termékek éves átlagos mennyisége – vagy a természeti katasztrófát vagy rendkívüli eseményt megelőző ötéves időszakból a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlag – és a realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményből.
- (338) Az így kapott összeg megnövelhető azokkal az egyéb költségekkel, amelyek a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény miatt felmerültek a kedvezményezettnél, és abból le kell vonni minden olyan költséget, amely a természeti katasztrófa vagy rendkívüli esemény miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnél.
- (339) A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének kiszámításához alkalmazhatók mutatók, amennyiben az alkalmazott számítási módszer lehetővé teszi az egyedi kedvezményezett tényleges veszteségének meghatározását egy adott év tekintetében.
- (340) A Bizottság a károk kiszámításának egyéb módszereit is elfogadja, feltéve, hogy megfelelő bizonyítékot kap arra vonatkozóan, hogy e módszerek reprezentatívak, nem alapulnak rendkívül magas hozamokon, és nem eredményeznek túlkompenzálást egyik kedvezményezett esetében sem. A kár mértékének felmérését a termékek egyes típusainak sajátos jellemzőihez lehet igazítani a következők valamelyikének alkalmazása révén:

- a) az egyes gazdaságok szintjén, illetve helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott biológiai mutatók (a biomassza-veszteség mennyisége) vagy a terméshozam csökkenésére vonatkozó egyenértékű mutatók;
- b) helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott időjárási mutatók (például csapadékmennyiség és hőmérséklet).

Támogatási intenzitás

- (341) A kár ellentételezésére folyósított támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a biztosítási kötvény alapján történő kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.2.1.2. A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás

- (342) A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (343) Ez a szakasz a (32) 33. pontban meghatározott természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatásra vonatkozik. Kizárólag az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra alkalmazandó.
- (344) Az e szakasz alapján nyújtott támogatásnak a következő két feltételnek kell egyidejűleg megfelelnie:
 - a) az érintett tagállam illetékes hatósága az eseményt hivatalosan természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségnek ismerte el;
 - b) a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség és a vállalkozás által elszenvedett kár között közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn.
- (345) A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján a (344) a) pontban említett hivatalos elismerést megadottnak kell tekinteni.
- (346) Az előzetes programok kapcsán a tagállamoknak eleget kell tenniük a (626) pontban meghatározott jelentéstételi kötelezettségnek.
- (347) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (348) A támogatási programokat a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni. A támogatásokat az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

Elszámolható költségek

- (349) Az elszámolható költség a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.

- (350) A következő károk költségei számolhatók el:
- a) olyan eszközökben bekövetkező anyagi kár, mint gazdasági épületek, berendezések és gépek, készletek és termelési eszközök;
 - b) a mezőgazdasági termelésnek és a termelés eszközeinek a teljes vagy részleges megsemmisüléséből eredő bevételkiesés.
- (351) A természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt bekövetkezett kár értékét az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.
- (352) Az eszközökben a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt bekövetkező anyagi kárt az érintett eszköz javítási költsége vagy a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség bekövetkezése előtti gazdasági értéke alapján kell kiszámítani. Nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci értéknek a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség által okozott csökkenését, vagyis az eszköz közvetlenül a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség előtti értéke és közvetlenül annak bekövetkezte utáni értéke közötti különbséget.
- (353) Ha a kedvezményezett (350) b) pontban említett bevételkiesését a termények vagy az állatállomány szintje alapján számítják ki, akkor csak az adott terményhez vagy állatállományhoz kapcsolódó anyagi kárt lehet figyelembe venni.
- (354) A bevételkiesést vagy a gazdaság éves termelésének szintje, vagy a termények vagy az állatállomány szintje alapján kell kiszámítani a következőképpen:
- a) a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség évében vagy a termelési eszközök teljes vagy részleges megsemmisülésével érintett minden következő évben termelt mezőgazdasági termékek mennyisége és az adott évben realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményt ki kell vonni
 - b) a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenséget megelőző három évben előállított mezőgazdasági termékek éves átlagos mennyisége – vagy a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenséget megelőző ötéves időszakból a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlag – és a realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményből.
- (355) Az így kapott összeg megnövelhető azokkal az egyéb költségekkel, amelyek a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt merültek fel a kedvezményezettnél. A szóban forgó összegből le kell vonni minden olyan költséget, amely a természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnek.
- (356) A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének kiszámításához alkalmazhatók mutatók, amennyiben az alkalmazott számítási módszer lehetővé teszi az egyedi kedvezményezett tényleges veszteségének meghatározását egy adott év tekintetében.
- (357) A Bizottság a károk kiszámításának egyéb módszereit is elfogadja, feltéve, hogy megfelelő bizonyítékot kap arra vonatkozóan, hogy e módszerek reprezentatívak, nem alapulnak rendkívül magas hozamokon, és nem eredményeznek túlkompenzálást egyik kedvezményezett esetében sem. A kár

mértékének felmérését a termékek egyes típusainak sajátos jellemzőihez lehet igazítani a következők valamelyikének alkalmazása révén:

- a) az egyes gazdaságok szintjén, illetve helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott biológiai mutatók (a biomassza-veszteség mennyisége) vagy a terméshozam csökkenésére vonatkozó egyenértékű mutatók;
- b) helyi, regionális vagy nemzeti szinten meghatározott időjárási mutatók (például csapadékmennyiség és hőmérséklet).

Támogatási intenzitás

- (358) A károk ellentételezéseként kapott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a támogatással érintett kárra egyéb nemzeti vagy uniós intézkedés keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 80 %-át. Hátrányos természeti adottságokkal és egyéb területspecifikus hátrányokkal rendelkező területeken a támogatási intenzitás 90 %-ra növelhető.
- (359) Az e szakasz alapján nyújtott támogatás összegét 50 %-kal csökkenteni kell minden olyan esetben, ahol a támogatást olyan kedvezményezett kapja, aki vagy amely nem kötött biztosítást az éves átlagtermelésének vagy a termeléssel összefüggő jövedelmének legalább 50 %-ára, vagy nem teljesített ezzel azonos mértékű pénzügyi hozzájárulást a tagállamban akkreditált kölcsönös kockázatkezelési alaphoz és az érintett tagállamban vagy régióban statisztikailag leggyakrabban előforduló, biztosítással fedezhető éghajlati kockázatok ellen. A csökkentés csak akkor nem alkalmazandó, ha a tagállam meggyőzően bizonyítani tudja, hogy – minden észszerű erőfeszítés ellenére – a kár keletkezésének időpontjában nem állt rendelkezésre az érintett tagállamban vagy régióban statisztikailag leggyakrabban előforduló éghajlati kockázatok fedező, megfizethető díjú biztosítás.

1.2.1.3. Az állatbetegségek és a növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség megelőzésének, megfékezésének és felszámolásának költségeihez, továbbá az állatbetegségek és a növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség okozta károk helyreállításához nyújtott támogatás

- (360) Az állatbetegségek és a növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség megelőzésének, megfékezésének és felszámolásának költségeihez, továbbá az állatbetegségek és a növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség okozta károk helyreállításához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha az megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek és az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (361) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra vonatkozik.
- (362) Támogatás csak akkor fizethető ki, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
 - a) olyan állatbetegség és növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség kapcsán, amelyre vonatkozóan – törvényi rendelkezés, rendelet

vagy közigazgatási intézkedés formájában – uniós vagy nemzeti szabályok vannak érvényben;

b) az alábbiak egyikének keretében:

i. uniós, nemzeti vagy regionális szintű, az érintett állatbetegség vagy növénykárosítóval való fertőzöttség megelőzését, megfékezését vagy felszámolását célzó közprogram;

ii. az illetékes hatóság által elrendelt sürgősségi intézkedés;

iii. növénykárosítóval való fertőzöttség felszámolására vagy visszaszorítására irányuló, az (EU) 2016/2031 rendelet 28. cikke (1) és (2) bekezdésének megfelelően végrehajtott intézkedések;

iv. az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség felszámolására vagy visszaszorítására irányuló, az 1143/2014/EU rendeletnek megfelelően végrehajtott intézkedések.

(363) A (362) b) pontban említett programoknak és intézkedéseknek tartalmazniuk kell az érintett megelőzési, megfékezési és felszámolási intézkedések leírását.

(364) A támogatás nem kapcsolódhat olyan intézkedésekhez, amelyek költségeit az uniós jogszabályok értelmében a kedvezményezettnek kell viselnie, kivéve, ha a szóban forgó támogatási intézkedések költségeit teljes egészében kiegyenlítik a kedvezményezettek háruló kötelező terhek.

(365) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.

(366) Nem nyújtható egyedi támogatás, ha megállapítást nyer, hogy a betegséget vagy a növénykárosítóval, illetve az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttséget a kedvezményezett idézte elő akár szándékosan, akár gondatlanságból.

(367) Az állatbetegségek esetében a támogatás az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷¹ 5. cikkének (1) bekezdésében közölt jegyzékben, az (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷² III. mellékletében közölt zoonózisjegyzékben, valamint az Állategészségügyi Világszervezet (OIE) által kiadott Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexében az állatbetegségekről közölt jegyzékben említett állatbetegségek tekintetében nyújtható.

(368) Támogatás nyújtható az (EU) 2016/429 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kritériumoknak megfelelő új betegségek tekintetében is, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

⁷¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelete (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről („Állategészségügyi rendelet”) (HL L 84., 2016.3.31., 1. o.), a betegségeknek az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében szereplő jegyzékének módosításáról szóló (EU) 2018/1629 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel (HL L 272., 2018.10.31., 11. o.) módosított szövegváltozatában.

⁷² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete (2021. április 28.) a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).

- (a) az adott mezőgazdasági termelőnél az állatbetegség miatt keletkezett kár meghaladja a megelőző három év, illetve a megelőző ötéves időszaknak a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlaga alapján kiszámított átlagos éves termelés vagy jövedelem legalább 30 %-át,
 - (b) a kedvezményezett biztosítást kötött az éves átlagtermelésének vagy a termeléssel összefüggő jövedelmének legalább 50 %-ára, vagy ezzel azonos mértékű pénzügyi hozzájárulást teljesített a tagállamban akkreditált kölcsönös kockázatkezelési alaphoz és az érintett tagállamban vagy régióban statisztikailag leggyakrabban előforduló, biztosítással fedezhető állatbetegségek ellen.
- (369) A támogatási programokat az állatbetegség, a növénykárosító vagy az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós faj megjelenése miatti költségek vagy károk keletkezésének időpontjától számított három éven belül be kell vezetni. A támogatást az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni. A felsorolt feltételek nem vonatkoznak a (371) pontban említett költségekre.
- (370) Az előzetes programok kapcsán a tagállamoknak eleget kell tenniük a (626) pontban meghatározott jelentéstételi kötelezettségnek.

Elszámolható költségek

- (371) Megelőzésre irányuló intézkedések esetében a támogatás a következőkhöz kapcsolódó elszámolható költségeket fedezheti:
- a) a biológiai védelmi intézkedések költségei, ideértve az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség megelőzését is;
 - b) az egészségügyi ellenőrzések költségei;
 - c) elemzések, ezen belül az in vitro diagnosztika költségei;
 - d) tesztek és más szűrési intézkedések költségei, ideértve a TSE- és BSE-vizsgálatokat is;
 - e) oltóanyagok, gyógyszerek, állatok kezelésére szolgáló anyagok és növényvédő szerek megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának és kijuttatásának költségei;
 - f) az állatok megelőzési célú levágásának vagy kiselejtezésének, illetve az állati termékek és a növények ugyanilyen célból történő megsemmisítésének, valamint az üzem és a felszerelések megtisztításának és fertőtlenítésének költségei.
- (372) Megfékezésre és felszámolásra irányuló intézkedések esetében a támogatás a következőkhöz kapcsolódó elszámolható költségeket fedezheti:
- a) állatbetegségek esetében tesztek és más szűrési intézkedések költségei, ideértve a TSE- és BSE-vizsgálatokat is;
 - b) oltóanyagok, gyógyszerek, állatok kezelésére szolgáló anyagok és növényvédő szerek megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának és kijuttatásának költségei;
 - c) az állatok levágásának vagy kiselejtezésének és megsemmisítésének, valamint az állatokhoz kapcsolódó termékek vagy a növények megsemmisítésének költségei, ideértve az oltások vagy az illetékes hatóságok által elrendelt más intézkedések miatt elpusztuló állatokat és

- megsemmisülő növényeket, valamint az üzem és a felszerelések megtisztításának és fertőtlenítésének költségeit is.
- d) az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő, növényeket támadó idegenhonos inváziós fajok elleni növényvédő szerek megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának és kijuttatásának költségei;
 - e) az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok elleni csapdák vagy egyéb eszközök megvásárlásának, tárolásának, alkalmazásának és kihelyezésének költségei.
- (373) A 374. és a 375. pontban említett elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatást támogatott szolgáltatás formájában, a megelőzésre, megfékezésre illetve felszámolásra irányuló intézkedések végrehajtója részére kell nyújtani; kivételt képeznek ez alól a (371) d) és a (372) b) pontban említett elszámolható költségek, valamint a (371) e) és a (372) c) pontban említett elszámolható költségek a növénykárosítók és az üzem és a felszerelések megtisztításának és fertőtlenítésének költségei tekintetében.
- (374) Az állatbetegség és növénykárosítóval, valamint az Unió számára és tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség okozta kár helyreállításához nyújtott támogatás esetében az ellentételezés kiszámításának kizárólagos alapja:
- a) azon állatok és állati termékek, illetve azon növények piaci értéke, amelyek elhullása, illetve levágása, kiselejtezése vagy megsemmisítése az alábbiak egyikének következménye:
 - i. állatbetegség, vagy növénykárosítóval vagy az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség;
 - ii. a (362) b) pontban említett közprogram vagy intézkedés;
 - b) a zárlat alá helyezési kötelezettségből, az állománypótlási vagy újraültetési nehézségekből, valamint a (362) b) pontban említett közprogram vagy intézkedés részeként előírt kötelező vetésforgóból eredő bevételkiesés.
- (375) Ezt az összeget csökkenteni kell:
- a) azokkal a költségekkel, amelyek nem közvetlenül az állatbetegséghez és a növénykárosítóval, illetve az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttséghez kapcsolódóan merültek fel, és amelyek a kedvezményezettnek egyébként is felmerültek volna;
 - b) az illetékes hatóságok utasítására megelőzési vagy felszámolási célból levágott állatokhoz, illetve megsemmisített növényekhez kapcsolódó termékek értékesítéséből származó bevétellel.
- (376) A (374) a) pontban említett piaci értéket az alapján kell megállapítani, hogy mekkora volt az állatok, termékek és növények értéke közvetlenül azt megelőzően, hogy felmerült vagy megerősítést nyert az állatbetegséggel, növénykárosítóval, illetve az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség gyanúja.
- (377) A (374) pontban említett támogatásnak az olyan állatbetegség, vagy növénykárosítóval, vagy az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség következtében felmerülő költségekre és kárra kell korlátozódnia, amelyre vonatkozóan az illetékes hatóság:
- a) állatbetegség esetében hivatalosan elismerte a kitörést;

- b) növénykárosítóval, vagy az Unió számára, illetve tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség esetében hivatalosan elismerte a károsító vagy az inváziós faj jelenlétét.
- (378) Kivételes és kellően indokolt esetekben a Bizottság elszámolhatónak fogadhatja el az e szakaszban említett intézkedéseken kívüli szükséges intézkedések végrehajtása során felmerült költségeket is.

Támogatási intenzitás

- (379) A kedvezményezettnek nyújtott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve az ugyanazon elszámolható költségek kapcsán egyéb nemzeti vagy uniós intézkedések keretében vagy biztosítási kötvény alapján, illetve kölcsönös kockázatkezelési alapról folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.2.1.4. Elhullott állatok kapcsán nyújtott támogatás

- (380) Az elhullott állatok kapcsán nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen irányutatókban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (381) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

Támogatási intenzitás az elszámolható költségekhez viszonyítva:

- (382) Az alábbiakban felsorolt elszámolható költségekre vonatkozóan a következő támogatási intenzitásokat kell alkalmazni:
 - a) az elhullott állomány elszállítása költségeinek legfeljebb 100 %-át kitevő támogatás, és az elhullott állomány megsemmisítési költségeinek legfeljebb 75 %-át kitevő támogatás; az elhullott állatok elszállításának és megsemmisítésének költségeire kötött biztosítás díjköltségeihez nyújtott támogatás a II. rész 1.2.1.6. szakaszában foglalt rendelkezések szerint nyújtható;
 - b) az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése költségeinek legfeljebb 100 %-át kitevő támogatás, amennyiben a támogatást az elhullott állatok elszállítására és megsemmisítésére szánt díjakon vagy kötelező hozzájárulásokon keresztül finanszírozzák, feltéve, hogy a díjak vagy hozzájárulások a húszágazatra korlátozódnak és azokat közvetlenül ott vetik ki;
 - c) az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése költségeinek 100 %-át kitevő támogatás, amennyiben kötelező elvégezni az elhullott állatok TSE-vizsgálatát, vagy amennyiben a (367) pontban említett betegség tör ki.
- (383) A támogatás nyújtásának feltétele, hogy az érintett tagállamban működjön egy következetes ellenőrzési program, amely biztosítja valamennyi elhullott állat biztonságos ártalmatlanítását.
- (384) A támogatást támogatott szolgáltatás formájában kell nyújtani, kivéve abban az esetben, ha az állattenyésztő, aki a támogatás kedvezményezettje, egyben szolgáltatói tevékenységet is végez.
- (385) A támogatás kezelésének megkönnyítése érdekében a támogatás olyan gazdasági szereplőknek vagy szervezeteknek fizethető ki, amelyek megfelelnek a következő feltételek mindegyikének:

- a) a termelési-értékesítési láncban az állattenyésztési ágazatban működő vállalkozások után következnek;
 - b) az elhullott állatok elszállításával és megsemmisítésével kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtanak.
- (386) Az elhullott állatokkal és a vágóhídi hulladékkal kapcsolatban a Bizottság fenntartja azon politikáját, amely szerint nem engedélyezi támogatás nyújtását a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó gazdasági szereplők számára az elhullott állatok kapcsán, valamint a vágóhídi hulladék ártalmatlanításának költségeihez. A vágóhídi hulladék ártalmatlanításával kapcsolatban megvalósított beruházásokra irányuló állami támogatás vizsgálatára a beruházási támogatásra alkalmazandó vonatkozó szabályok szerint kerül sor.

1.2.1.5. A védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatás

- (387) A védett állatok által a felszerelésekben, az infrastruktúrában, az állatokban és a növényekben okozott károk egyre nagyobb problémát jelentenek. Az Unió természetvédelmi politikájának sikere részben a védett állatok és a mezőgazdasági termelők közötti konfliktusok eredményes kezelésétől függ. Ebből következően, valamint az arányosság elvének megfelelően a védett állatok által okozott károk ellentételezésére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (388) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (389) A versenytorzulás kockázatának mérséklése és a kockázat minimalizálására való ösztönzés érdekében a kedvezményezetteknek minimális mértékű hozzájárulást kell nyújtaniuk. Ez a hozzájárulás olyan megelőző intézkedések – például ahol lehetséges, biztonsági kerítések, vagy őrzőkutyák – alkalmazása formájában kell, hogy megvalósuljon, amelyek arányosak a védett állatok által okozott károknak az érintett területen fennálló kockázatával. Ha nincs lehetőség észszerű megelőző intézkedések meghozatalára, akkor ahhoz, hogy a támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, az érintett tagállamnak igazolnia kell az ilyen megelőző intézkedések meghozatalának lehetetlenségét.
- (390) A tagállamnak meg kell állapítania az elszenvedett károk és a védett állat viselkedése között fennálló közvetlen ok-okozati összefüggést.
- (391) A támogatást közvetlenül az érintett vállalkozás számára vagy azon termelői csoport vagy szervezet számára kell kifizetni, amelynek az adott vállalkozás tagja. Amennyiben a támogatást termelői csoportnak vagy szervezetnek fizetik ki, a támogatás összege nem haladhatja meg annak a támogatásnak az összegét, amelyre az adott vállalkozás jogosult.
- (392) A támogatási programot a kárt okozó esemény bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni. A támogatásokat az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

Elszámolható költségek

- (393) Az elszámolható költség a kárt okozó esemény közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatáság, a támogatást nyújtó hatáság által

elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.

(394) A következő károk költségei számolhatók el:

- a) az elpusztított állatokhoz vagy növényekhez kapcsolódó károk: az elszámolható költségek a védett állatok által elpusztított állatok vagy növények piaci értékén alapulnak;
- b) közvetett költségek: a sérült állatok kezeléséből eredő állatorvosi költségek, valamint az eltűnt állatok keresésével kapcsolatos munkaerőköltségek, a védett állatok támadásaival összefüggő alacsonyabb terméshozam miatti jövedelemkiesés;
- c) a következő eszközökben bekövetkezett anyagi kár: mezőgazdasági felszerelések, gépek, gazdasági épületek és készletek; az anyagi kár nagyságát az érintett eszköz javítási költsége vagy a kárt okozó esemény előtti gazdasági értéke alapján kell megállapítani; nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci értéknek a kárt okozó esemény által kiváltott csökkenését, vagyis az eszköz közvetlenül az esemény előtti értéke és közvetlenül az esemény bekövetkezése utáni értéke közötti különbséget.

(395) A támogatás összegét csökkenteni kell minden olyan költséggel, amely nem a kárt okozó esemény miatt merült fel, és amely a kedvezményezettnek egyébként is felmerült volna, valamint a védett állatok által elpusztított állatokhoz vagy növényekhez kapcsolódó termékek értékesítéséből származó bevételekkel.

(396) A kár nagyságát az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.

(397) A bevételkiesést vagy a gazdaság éves termelésének szintje, vagy az állatállomány vagy a termények szintje alapján kell kiszámítani a következőképpen:

- a) a kárt okozó esemény évében előállított mezőgazdasági termékek mennyiségének és az év során realizált átlagos értékesítési árak a szorzataként kapott eredményt; ki kell vonni
- b) a kárt okozó esemény bekövetkezését megelőző három évben előállított mezőgazdasági termékek évi átlagos mennyisége – vagy a kárt okozó esemény bekövetkezését megelőző ötéves időszakból a legmagasabb és a legalacsonyabb érték kizárásával képzett hároméves átlag – és a realizált átlagos értékesítési ár szorzataként kapott eredményből.

(398) A védett állatok által okozott károk megelőzését szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos beruházások e rész a mezőgazdasági üzemek számára nyújtott beruházási támogatásokról szóló 1.1.1.1. szakaszában foglalt feltételek szerint támogathatók.

Támogatási intenzitás

(399) Az ellentételezés mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

(400) A (XXX) pontban említett közvetett költségek kapcsán nyújtott ellentételezésnek arányosnak kell lennie a (XXX) pontban említett közvetlen költségekkel, és nem haladhatja meg az összes elszámolható közvetett költség 80 %-át.

(401) A károk ellentételezésére nyújtott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a támogatással érintett kárra egyéb nemzeti vagy uniós intézkedés keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

1.2.1.6. Biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás

- (402) A biztosítás számos esetben a helyes kockázat- és válságkezelés rendkívül hasznos eszköze. Emiatt, továbbá a mezőgazdasági termelők gyakran korlátozott finanszírozási lehetőségeire figyelemmel a Bizottság kedvező véleménnyel van a biztosítási díjak kapcsán nyújtott állami támogatásokról, ha a biztosítás az elsődleges mezőgazdasági termelésre vonatkozik.
- (403) A biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (404) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.
- (405) A támogatás nem képezhet akadályt a biztosítási szolgáltatások belső piacának működésében. Közelebbről: a támogatás nem korlátozódhat egyetlen biztosítótársaság vagy biztosítótársaságok egy meghatározott csoportja által nyújtott biztosításra, és nem köthető olyan feltételhez, hogy a biztosítási szerződést az érintett tagállamban székhellyel rendelkező társaságnál kell megkötöni.
- (406) A viszontbiztosítási rendszereket eseti alapon kell megvizsgálni.

Elszámolható költségek

- (407) Az elszámolható költségeket azon biztosítások díjai képezik, amelyek az 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.4. és 1.2.1.5. szakaszban említett, természeti katasztrófák vagy rendkívüli események, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek és növénykárosítók, az Unió számára vagy tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajokkal való fertőzöttség, elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése, valamint védett állatok által okozott károk, továbbá egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek miatt keletkező károk vagy környezeti események által okozott károk fedezésére szolgálnak.
- (408) A biztosítás csak a (407) pontban említett károk helyreállításának költségét fedezheti, és nem írhatja elő jövőbeli termelési tevékenység végzését, és nem köthet ki azzal kapcsolatosan sajátos termelési módszereket vagy mennyiségeket.
- (409) A környezeti események által okozott veszteségek fedezésére szolgáló biztosítások díjaihoz nyújtott támogatás tekintetében a környezeti esemény bekövetkeztét hivatalosan meg kell erősítenie az érintett tagállam illetékes hatóságának.
- (410) A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján ezt a hivatalos megerősítést megadottnak kell tekinteni.
- (411) A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének és a veszteség mértékének a kiszámításához alkalmazhatók a (339) és a (340) pontban említett mutatók.

Támogatási intenzitás

- (412) A bruttó támogatási intenzitás nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 70 %-át. Az elhullott állatok elszállításához és megsemmisítéséhez nyújtott támogatás esetében a támogatási intenzitás az elhullott állatok elszállítása kapcsán nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 100 %-át, az elhullott

állatok megsemmisítése kapcsán pedig nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 75 %-át.

- (413) A tagállamok megfelelő felső határok alkalmazásával korlátozhatják a biztosítási díj támogatható összegét.

1.2.1.7. A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára nyújtott pénzügyi hozzájárulásokhoz nyújtott támogatás

- (414) A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség, állatbetegség, vagy növénykárosítóval, valamint az Unió számára, illetve tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség okozta, az 1.2.1.2. és az 1.2.1.3. szakaszban említett károknak, környezeti esemény által vagy elhullott állatok elszállításával és megsemmisítésével kapcsolatban okozott, az 1.2.1.4. szakaszban említett károknak, továbbá védett állatok által okozott, az 1.2.1.5. szakaszban említett károknak a mezőgazdasági termelők részére történő ellentételezésére nyújtott pénzügyi hozzájárulások támogatását a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (415) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik.

- (416) Az érintett kölcsönös kockázatkezelési alapnak:

- a) rendelkeznie kell az illetékes hatóság általi, a nemzeti jognak megfelelő akkreditációval;
- a) átlátható politikát kell követnie az alapba történő befizetések és az onnan történő kifizetések tekintetében;
- b) egyértelmű szabályokkal kell rendelkeznie a felelősség bármilyen felmerülő tartozás vonatkozásában történő megállapítására.

- (417) A tagállamoknak meg kell határozniuk a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának és irányításának szabályait, különösen a kompenzációs kifizetések nyújtása és az említett szabályok betartásának felügyelete és ellenőrzése vonatkozásában. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a kockázatkezelési alapra vonatkozó szabályok kiterjenek a vállalkozás gondatlansága esetén alkalmazandó szankciókra is.

Elszámolható költségek

- (418) Az elszámolható költségek a kölcsönös kockázatkezelési alapok számára természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenség, állatbetegség, vagy növénykárosítóval, valamint az Unió számára, illetve tagállami szinten veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajjal való fertőzöttség okozta, az 1.2.1.2. és az 1.2.1.3. szakaszban említett károknak, környezeti esemény által vagy elhullott állatok elszállításával és megsemmisítésével kapcsolatban okozott, az 1.2.1.4. szakaszban említett károknak, továbbá védett állatok által okozott, az 1.2.1.5. szakaszban említett károknak a mezőgazdasági termelők részére történő ellentételezésére nyújtott pénzügyi hozzájárulások költségei. A pénzügyi hozzájárulások kizárólag azokhoz az összegekhez kapcsolódhatnak, amelyeket a kölcsönös kockázatkezelési alap pénzbeli ellentételezésként fizet ki az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak.

- (419) A kölcsönös kockázatkezelési alapok számára a környezeti események által okozott károk ellentételezéséhez nyújtott pénzügyi hozzájárulások tekintetében a környezeti esemény bekövetkeztét az érintett tagállam illetékes hatóságának hivatalosan el kell ismernie.
- (420) A tagállamok adott esetben előzetesen megállapíthatják azokat a kritériumokat, amelyek alapján az elismerést megadottnak kell tekinteni.
- (421) A kedvezményezett éves mezőgazdasági termelésének és a veszteség mértékének a kiszámításához alkalmazhatók a (339) és a (340) pontban említett mutatók.

Támogatási intenzitás

- (422) A támogatás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 70 %-át.
- (423) A tagállamok korlátozhatják az elszámolható költségeket a következők alkalmazásával:
 - a) kölcsönös kockázatkezelési alaponként meghatározott felső határok;
 - a) az alap egy tagjára/résztvevőjére vonatkozó felső határok.

1.2.2. A termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatások

- (424) Ez a szakasz a (32) 9. pontban meghatározott teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik.

1.2.2.1. A kapacitásnak az állatok, növények vagy emberek egészségével kapcsolatos, higiéniai, etikai, környezeti vagy éghajlati okokból történő megszüntetése

- (425) A termelési kapacitás megszüntetéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (426) A kapacitás megszüntetésére az állatok, növények vagy emberek egészségével kapcsolatos, higiéniai, etikai vagy környezeti okokból, például az általános állomány-sűrűség csökkenése miatt kerül sor.
- (427) A kedvezményezettnek minimális (elegendő) hozzájárulást kell nyújtania az érintett termelési kapacitás leépítésére vagy visszavonhatatlan megszüntetésére irányuló végleges és visszavonhatatlan határozat formájában. A döntést vagy a kapacitásnak az érintett vállalkozás általi teljes megszüntetése, vagy – kellően indokolt esetekben – a kapacitás részleges megszüntetése útján kell végrehajtani. A kedvezményezettnek jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalásokat kell tennie arra vonatkozóan, hogy az érintett termelési kapacitás megszüntetése végleges és visszafordíthatatlan, és hogy a kedvezményezett nem kezdi újra máshol ugyanazon tevékenység folytatását. E kötelezettségvállalásoknak a szóban forgó földterület vagy létesítmény bármely jövőbeli vevőjére nézve is kötelezőnek kell lenniük.
- (428) Csak a ténylegesen termelő vállalkozások és a kapacitás megszüntetését megelőző öt évben folyamatosan használt termelési kapacitások tekintetében nyújtható támogatás. Azokban az esetekben, amikor a termelési kapacitást már véglegesen megszüntették, vagy amennyiben annak megszüntetése elkerülhetetlennek tűnik, a kedvezményezett részéről nincs minimális (elegendő) hozzájárulásra irányuló törekvés, és nem nyújtható támogatás.
- (429) A Bizottság fenntartja a jogot arra, hogy a támogatás engedélyezését további feltételekhez kösse.

- (430) Kizárólag az uniós előírásoknak megfelelő vállalkozások támogathatók. Azok a vállalkozások, amelyek nem felelnek meg az uniós előírásoknak, illetve amelyek egyébként is kénytelenek lennének beszüntetni a termelést, nem részesülhetnek támogatásban.
- (431) Az erózió és a környezetre gyakorolt más negatív hatások elkerülése érdekében a termelés alól kivont nyílt mezőgazdasági területeket elvileg két éven belül erdősíteni kell vagy természeti területté kell átalakítani, olyan módon, amely biztosítja a környezetre gyakorolt negatív hatások elkerülését. A kedvezőtlen éghajlati hatások megelőzése érdekében a vizes élőhelyé vagy tőzeglappá visszaalakított mezőgazdasági földterületeket nem szabad indokolatlanul erdősíteni. Alternatív megoldásként a nyílt mezőgazdasági területek 20 évvel a kapacitás tényleges megszüntetése után újra használhatóak. Addig azonban az ilyen mezőgazdasági területeket az 1306/2013/EU rendelet VI. címének I. fejezetével és a vonatkozó végrehajtási szabályokkal összhangban jó mezőgazdasági és környezeti állapotban kell tartani. A 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁷³ hatálya alá tartozó létesítmények bezárását az említett irányelv 11. és 22. cikkének megfelelően kell végrehajtani.
- (432) A támogatási program alapján nyújtott támogatásnak valamennyi támogatható vállalkozás számára hozzáférhetőnek kell lennie.

Elszámolható költségek

- (433) A támogatás az eszközök folyó eladási értéken számított értékvesztésének ellentételezésére szolgál.
- (434) Az eszközök értékvesztésének ellentételezésén túl a kapacitás környezeti vagy éghajlati okokból történő megszüntetése esetén az eszközök értékének legfeljebb 20 %-áig terjedő mértékű ösztönző támogatás nyújtható.
- (435) Ellentételezés nyújtható a termelési kapacitás felszámolási költségeire is.
- (436) Támogatás nyújtható továbbá a megszüntetésre vonatkozó döntés végrehajtásából eredő, kötelező szociális költségek ellentételezésére.
- (437) Az erdősítéshez és a földterület természeti területté történő átalakításához biztosított támogatásokat e rész 2.1.1. és 2.1.2. szakaszában meghatározott szabályok, valamint a nem termelő beruházásokra vonatkozóan az 1.1.1.1. szakaszában meghatározott szabályok alapján kell nyújtani.

Támogatási intenzitás

- (438) A maximális támogatási intenzitás a következő:
 - a) az eszközök értékvesztésének ellentételezése, a termelési kapacitás felszámolási költségeinek ellentételezése és a megszüntetésre vonatkozó döntés végrehajtásából eredő, kötelező szociális költségek ellentételezése esetében legfeljebb 100 %;
 - b) amennyiben a megszüntetésre környezeti okokból kerül sor, az eszközök értékvesztése ellentételezésének legfeljebb 120 %-a.

1.2.2.2. A kapacitás egyéb okokból történő megszüntetése

- (439) A kapacitásnak az 1.2.2.1. szakaszban meghatározott okoktól eltérő okokból történő megszüntetéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban

⁷³ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (440) A kapacitás megszüntetésére az ágazatban végrehajtott szerkezetátalakítás, diverzifikáció vagy előrehozott nyugdíjba vonulás miatt kerülhet sor.
- (441) Teljesülniük kell a (425)–(429) pontokban meghatározott feltételeknek.
- (442) Nem nyújtható olyan támogatás, amely beavatkozna a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének mechanizmusába. A termelési korlátozások vagy kvóták hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó támogatási rendszerek eseti alapon kerülnek értékelésre.
- (443) A támogatásnak részét kell képeznie egy meghatározott célkitűzésekkel és konkrét ütemtervvel rendelkező ágazati szerkezetátalakítási, diverzifikációs vagy előrehozott nyugdíjazási programnak.
- (444) Annak biztosítására, hogy a piacon gyors hatást lehessen elérni, a kapacitás megszüntetését célzó támogatási programok időtartamának a részvételi kérelmek összegyűjtése vonatkozásában legfeljebb hat hónapra, a tényleges megszüntetés tekintetében pedig további tizenkét hónapra kell korlátozódnia. A Bizottság nem fogadja el a három évnél hosszabb időre szóló támogatási programokat, mivel a tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a szükséges változtatások elhalasztását eredményezhetik.
- (445) A támogatási programnak az érintett ágazatban működő valamennyi gazdasági szereplő számára ugyanolyan feltételek mellett kell hozzáférhetőnek lennie. A maximális hatás elérése érdekében a tagállamnak a pályázati felhívások átlátható, nyílt, a potenciálisan érdekelt valamennyi vállalkozást a részvételre nyilvánosan felhívó rendszerét kell alkalmaznia; a támogatási programot ugyanakkor oly módon kell megszervezni, hogy az ne tegye szükségessé és ne is segítse elő versenyellenes megállapodások létrejöttét vagy az érintett vállalkozások közötti összehangolt magatartást.

Elszámolható költségek és támogatási intenzitás

- (446) Az e rész 1.2.2.1. szakaszában az elszámolható költségekre és a támogatási intenzitásra vonatkozóan meghatározott rendelkezések alkalmazandók, a (432) pontban említett költségek kivételével.

1.3. A támogatás egyéb típusai a mezőgazdasági ágazatban

1.3.1. Az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatás

- (447) A Bizottság kedvező véleménnyel van az uniós állatállomány genetikai minőségének fenntartásához és javításához hozzájáruló támogatásokról. Az állattenyésztési ágazatnak nyújtott támogatást a Bizottság ezért a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek tekinti a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (448) Ez a szakasz az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó kkv-kra vonatkozik. A Bizottság nem engedélyezi az e szakasz hatálya alá tartozó költségekre nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást.
- (449) A támogatást támogatott szolgáltatás formájában kell nyújtani, és a keretében nem nyújthatók közvetlen kifizetések a kedvezményezettek számára.

Elszámolható költségek

- (450) Támogatás a törzskönyvek létrehozása és vezetése, valamint harmadik felek által vagy nevében az állatállomány genetikai minőségének vagy termelékenységének megállapítása érdekében elvégzett vizsgálatok költségeire nyújtható, kivéve az

állatállomány tulajdonosa által elvégzett ellenőrzéseket és a tej minőségének rendszeres ellenőrzését.

(451) Az elszámolható költségek közé tartoznak a következők:

- a) a törzskönyvek (448) pontban említett létrehozásával és vezetésével kapcsolatos alábbi adminisztrációs költségek:
 - i. állatokra vonatkozó adatok gyűjtése és kezelése, például egy állat származása, születési ideje, megtermékenyítésének ideje, elhullásának ideje és oka, a szakértő értékelése, valamint a törzskönyvek létrehozásához és vezetéséhez szükséges adatok aktualizálása és feldolgozása kapcsán felmerült költségek;
 - ii. az állatokra vonatkozóan a törzskönyvekben szereplő releváns adatok nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó adminisztrációs munkák kapcsán felmerült költségek;
 - iii. a törzskönyvi adatok kezelésére használt szoftver frissítésének költségei;
 - iv. a törzskönyvekre vonatkozó információk és a törzskönyvekből származó adatok online közzétételének költségei; vagy
 - v. egyéb vonatkozó igazgatási költségek;
- b) a (448) pontban említett, az állatállomány genetikai minőségének vagy termelékenységének megállapítására irányuló vizsgálatokkal kapcsolatos alábbi költségek:
 - i. a vizsgálatok vagy ellenőrzések költségei;
 - ii. az állatok egészségének javítása és a környezetvédelem szintjének növelése keretében az ilyen vizsgálatokból vagy ellenőrzésekből származó adatok gyűjtésével és értékelésével kapcsolatos költségek;
 - iii. a fejlett tenyésztési módszerek alkalmazása és a genetikai változatosság megőrzése keretében az állatok genetikai minőségének felmérésére irányuló ilyen vizsgálatokból vagy ellenőrzésekből származó adatok gyűjtésével és értékelésével kapcsolatos költségek; vagy
 - iv. egyéb vonatkozó igazgatási költségek.

Támogatási intenzitás

(452) A támogatás mértéke a (XXX) pontban említett, a törzskönyvek létrehozásával és vezetésével kapcsolatos adminisztrációs költségek finanszírozása tekintetében legfeljebb 100 % lehet.

(453) A támogatás mértéke a (XXX) pontban említett, az állatállomány genetikai minőségének vagy termelékenységének meghatározása céljából harmadik felek által vagy nevében végzett vizsgálatok költségei tekintetében legfeljebb 70 % lehet.

1.3.2. A mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promóciós intézkedésekhez nyújtott támogatás

(454) A mezőgazdasági termékek promóciójához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

(455) Ez a szakasz a (XXX) pontban meghatározott teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik. A versenyek, kereskedelmi vásárok vagy kiállítások szervezésére

- nyújtott, a (463) a) pontban említett támogatások kedvezményezettjei kizárólag kkv-k lehetnek.
- (456) A promóciós tevékenység célja vagy az kell, hogy legyen, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot a mezőgazdasági termékek jellemzőiről, például versenyek szervezése, kereskedelmi vásárokon és közönségkapcsolati tevékenységekben való részvétel, tudományos ismeretterjesztés vagy tényszerű információk közzététele révén, vagy az, hogy a gazdasági szereplőket vagy fogyasztókat promóciós kampányok keretében a szóban forgó mezőgazdasági termék megvásárlására ösztönözzék. Promóciós tevékenységet a belső piacon vagy harmadik országban lehet folytatni.
- (457) A promóciós intézkedések:
- a) kapcsolódhatnak konkrétan a (277) pontban említett minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékekhez;
 - vagy
 - b) lehetnek általános jellegűek, és szolgálhatják az érintett terméktípus valamennyi termelőjének javát.
- (458) A promóciós intézkedésnek meg kell felelnie az 1169/2011/EU parlamenti és tanácsi rendeletnek⁷⁴ és adott esetben a vonatkozó egyedi címkézési szabályoknak.
- (459) A tagállamoknak a promóciós intézkedésre irányuló támogatás vagy támogatási program bejelentésekor reprezentatív mintákat kell küldeniük a Bizottság részére a promóciós anyagokból. Ha a bejelentés időpontjában nem állnak rendelkezésre ezek az anyagok, kötelezettséget kell vállalni arra vonatkozóan, hogy azokat később, de minden esetben a promóciós intézkedés megkezdése előtt rendelkezésre bocsátják.
- (460) A (34) b) pontban említett bejelentési küszöbértéket meghaladó promóciós intézkedéseket egyedileg kell bejelenteni.
- (461) Promóciós intézkedéseket termelői csoportok vagy más szervezetek is végrehajthatnak, méretüktől függetlenül. Ha a promóciós intézkedést termelői csoportok vagy más szervezetek hajtják végre, a részvételnek nem szabható feltételül az e csoportokban vagy szervezetekben való tagság, és az érintett csoport vagy szervezet adminisztrációs költségeihez történő hozzájárulás mértékének a promóciós intézkedés végrehajtásának költségeire kell korlátozódnia.
- (462) A támogatást a következő formák valamelyikében kell nyújtani:
- a) támogatott szolgáltatások formájában;
 - b) a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült költségek visszatérítésének formájában.
- (463) A (460) ponttól eltérve a promóciós kampányokhoz nyújtott támogatás csak támogatott szolgáltatások formájában nyújtható.

⁷⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

- (464) A (463) a) pont v. alpontjában említett, jelképes díjakhoz nyújtott támogatás csak akkor fizethető ki a promóciós intézkedések végrehajtójának, ha a díjat ténylegesen kiosztották, és csak a kiosztás igazolását követően.

Elszámolható költségek

- (465) A mezőgazdasági termékek promóciójához nyújtott támogatás keretében elszámolható költségek a következők:
- a) a versenyek, kereskedelmi vásárok és kiállítások szervezésével és az azokon való részvétellel kapcsolatos alábbi költségek, feltéve, hogy a támogatás – objektív módon meghatározott feltételek mellett – elérhető az érintett területen működő valamennyi jogosult számára:
 - i. részvételi díjak;
 - ii. utazási költségek és a versenyeken, kereskedelmi vásárokon és kiállításokon való részvétellel érintett termékek szállításának költségei;
 - iii. az eseményt hirdető kiadványok és honlapok költségei;
 - iv. helyiségek és standok bérleti díja, valamint a standok felállításának és lebontásának költségei;
 - v. jelképes díjak, versenydíjanként és -győztesenként legfeljebb 1 000 EUR értékben;
 - b) az egy adott régióban működő vagy egy adott terméket előállító termelőket tényszerű információk közzététele útján ismertető, a nyomtatott és az elektronikus médiában megjelenő kiadványok, illetve honlapok vagy az elektronikus médiában, rádióban vagy televízióban megjelenő anyagok költségei azzal a feltétellel, hogy a közzétett információk részrehajlástól mentesek, és valamennyi termelő azonos feltételekkel kerülhet be az anyagba;
 - c) a következőkre vonatkozó tudományos ismeretek és tényszerű információk terjesztésének költségei:
 - i. a (277) pontban említett, más tagállamokból és harmadik országokból származó mezőgazdasági termékek előtt nyitva álló minőségrendszerek;
 - ii. generikus mezőgazdasági termékek és táplálkozástani előnyeik, valamint ajánlott felhasználásuk;
 - d) a médiában vagy kiskereskedelmi egységekben szervezett célzott fogyasztói promóciós kampányok, valamint a közvetlenül a fogyasztóknak kiosztott promóciós anyagok költségei.

Konkrét vállalkozásra, márkanévre vagy származásra való hivatkozás

- (466) A (463) c) pontban említett promóciós tevékenységek és a (463) d) pontban említett promóciós kampányok és különösen az általános jellegű, a (460) b) pontban említett érintett terméktípus valamennyi termelőjének javát szolgáló tevékenységek vagy kampányok során nem említhető meg semmilyen konkrét vállalkozás, márkanév vagy származás. A (463) d) pontban említett promóciós kampányokat nem lehet egy vagy több konkrét vállalkozás termékeire szűkíteni. A Bizottság nem minősíti összeegyeztethetőnek azokat a promóciós tevékenységekre irányuló állami támogatásokat, amelyek veszélyeztethetik más tagállamokból származó termékek értékesítését vagy rossz színben tüntet fel ilyen termékeket.
- (467) A származásra való hivatkozásnak a (469) pont első mondata szerinti korlátozása nem alkalmazandó ugyanakkor a (463) c), illetve d) pontban említett azon promóciós tevékenységekre és promóciós kampányokra, amelyek konkrétan a

(460) a) pontban említett minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékekhez kapcsolódnak, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

- a) ha a promóciós tevékenység konkrétan az 1151/2012/EU rendelet II. címében említett, az Unió által elismert elnevezésekhez kapcsolódik, szabad hivatkozni a termékek származására, feltéve, hogy a hivatkozás pontosan megegyezik az Unió által bejegyzett hivatkozással;
- b) ha a promóciós tevékenység az 1151/2012/EU rendelet II. címében említett, az Unió által elismert elnevezéseken alapuló minőségrendszertől eltérő, ugyanazon rendeletben említett minőségrendszer hatálya alá tartozó termékekre irányul, meg lehet említeni a termékek származását, amennyiben az az üzenetben másodlagos. Annak megállapítására, hogy a származásra való hivatkozás másodlagos-e, a Bizottság a származásra utaló szöveg teljes mennyiségét, a vonatkozó szimbólum méretét – a képeket is beleértve – és a származásra való hivatkozás általános megjelenését összeveti a reklám értékesítési kulcsüzenetét képező – vagyis nem konkrétan a termék származásához kapcsolódó – szöveggel vagy szimbólummal. A származásra való hivatkozás nem lehet diszkriminatív, nem irányulhat a mezőgazdasági termék fogyasztásának kizárólag a termék eredetére való hivatkozással való ösztönzésére; emellett meg kell felelnie az uniós jogban foglalt általános elveknek, és nem vezethet a mezőgazdasági termékek szabad mozgásának az a Szerződés 34. cikkével ellentétes korlátozásához.

Támogatási intenzitás

- (468) A (463) a)–c) pontban említett elszámolható költségek támogatási intenzitása nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (469) A (455) (korábban (460)) a) ponttal összefüggésben értelmezett és a (463) d) pontban említett minőségrendszerek hatálya alá tartozó termékekhez konkrétan kapcsolódó promóciós kampányok támogatási intenzitása nem haladhatja meg a kampány elszámolható költségeinek 50 %-át, vagy a harmadik országban folytatott promóció tekintetében azok 80 %-át. Ha az adott ágazat legalább 50 %-ban hozzájárul a költségekhez, akkor a hozzájárulás formájától (pl. különleges adók) függetlenül a támogatási intenzitás elérheti a 100 %-ot is⁷⁵.
- (470) A (455) ponttal összefüggésben értelmezett (463) d) pontban említett általános jellegű promóciós kampányok támogatási intenzitása az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

1.3.3. A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek részére nyújtott támogatás

- (471) A legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek részére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (472) Ez a szakasz a (32) 9. pontban meghatározott teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik.
- (473) Ami a legkülső régiókat illeti, a 228/2013/EU rendelet 23. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Szerződés 107., 108. és 109. cikke nem

⁷⁵

A T-139/09. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet ... pontja.

alkalmazandó a tagállamok által a szóban forgó rendeletnek megfelelően nyújtott alábbi támogatások tekintetében:

- a) az említett rendelet IV. fejezete alapján a helyi mezőgazdasági termelés támogatására végrehajtott intézkedések;
 - b) a Franciaország által az említett rendelet 23. cikkének (3) bekezdése alapján a cukorágazat számára nyújtott támogatások;
 - c) az említett rendelet 24. cikke alapján a növényegészségügyi programokhoz nyújtott támogatások;
 - d) a Spanyolország által az említett rendelet 28. cikke alapján a Kanári-szigeteken folyó dohánytermeléshez nyújtott támogatások.
- (474) Ezen esetek kivételével – a 228/2013/EU rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében megállapított szabály sérelme nélkül – az állami támogatási szabályok alkalmazandók a legkülső régiókkal kapcsolatos intézkedésekre.
- (475) Ami a kisebb égei-tengeri szigeteket illeti, a 229/2013/EU rendelet 17. cikke (3) bekezdésének megfelelően a Szerződés 107., 108. és 109. cikke nem alkalmazandó a Görögország által az említett rendelet III. és IV. fejezete alapján, a rendeletnek megfelelően teljesített kifizetésekre.
- (476) Ezen esetek kivételével – a 229/2013/EU rendelet 17. cikkének (1) bekezdésében megállapított szabály sérelme nélkül – az állami támogatási szabályok alkalmazandók a kisebb égei-tengeri szigetekkel kapcsolatos intézkedésekre.

Elszámolható költségek

- (477) A legkülső régiókban és a kisebb égei-tengeri szigeteken termelt mezőgazdasági termékek szállítási többletköltségeihez a következő feltételekkel lehet támogatást nyújtani:
- a) a kedvezményezettek a legkülső régiókban vagy a kisebb égei-tengeri szigeteken folytatnak termelést;
 - b) a támogatás előzetesen objektíven számszerűsíthető egy fix összeg vagy tonna/kilométer arány vagy egyéb releváns egység alapján;
 - c) a szállítási többletköltségeket a kedvezményezettek számára a legalacsonyabb költséget eredményező szállítási mód igénybevételével, az áru által az érintett tagállam határain belül megtett út alapján számítják ki, figyelembe véve a külső környezeti költségeket;
 - d) a legkülső régiók esetében az elszámolható szállítási többletköltségek magukban foglalhatják a mezőgazdasági termékeknek a termelési helytől a legkülső területeken található további feldolgozási helyig való szállításának költségeit.
- (478) A Bizottság a legkülső régiók és a kisebb égei-tengeri szigetek szükségleteinek kielégítésére irányuló, a szállítási többletköltségeken kívüli egyéb költségekre vonatkozó állami támogatás nyújtására vonatkozó javaslatokat eseti alapon, a közös értékelési elvek és az e régiókra alkalmazandó különös jogszabályi rendelkezések alapján, valamint adott esetben az érintett intézkedéseknek az érintett régiókra vonatkozó KAP stratégiai tervekkel való összeegyeztethetőségére és az érintett régiókban és az Unió más részeiben a versenyre gyakorolt hatásaira figyelemmel vizsgálja meg.

1.3.4. A mezőgazdasági birtokrendezéshez nyújtott támogatás

- (479) A mezőgazdasági birtokrendezéshez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében

összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (480) Az elszámolható költségeknek a birtokrendezés jogi, adminisztrációs és felmérési költségeire kell korlátozódniuk.

Támogatási intenzitás

- (481) A támogatási intenzitás legfeljebb a ténylegesen felmerült költségek 100 %-át érheti el.

1.3.5. A mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás

- (482) A mezőgazdasági ágazatban folytatott kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (483) Ez a szakasz a (32) 9. pontban meghatározott teljes mezőgazdasági ágazatra vonatkozik.

- (484) A támogatott projektnek az érintett mezőgazdasági ágazatban vagy alágazatban működő valamennyi vállalkozás számára jelentőséggel kell bírnia.

- (485) A támogatott projekt megkezdésének időpontja előtt az interneten közzé kell tenni a következő információkat:

- a) a támogatott projekt kezdő időpontja;
- b) a támogatott projekt céljai;
- c) a támogatott projekttől várt eredmények közzétételének körülbelüli időpontja;
- d) a támogatott projekttől várt eredmények interneten való közzétételének helye;
- e) utalás arra, hogy az eredmények ingyenesen rendelkezésre állnak az érintett mezőgazdasági ágazatban vagy alágazatban működő valamennyi vállalkozás számára.

- (486) A támogatott projekt eredményeit közzé kell tenni az interneten vagy a támogatott projekt befejezésének időpontjától, vagy attól az időponttól kezdődően, amikor az említett eredményekről bármely meghatározott szervezet tagjait tájékoztatják – attól függően, hogy melyik következik be előbb. Az eredményeket a támogatott projekt befejezésének időpontjától számított legalább öt éven keresztül hozzáférhetővé kell tenni az interneten.

- (487) A támogatást közvetlenül a kutató-ismeretterjesztő szervezet részére kell nyújtani. Az intézkedés nem foglalhat magában a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozások részére nyújtott, a mezőgazdasági termékek ára alapján meghatározott támogatást.

Elszámolható költségek

- (488) Az elszámolható költségek közé tartoznak a következők:

- a) kutatókhoz, valamint technikai és egyéb kisegítő személyzethez kapcsolódó személyzeti jellegű ráfordítások, a projektben való foglalkoztatásuk mértékéig;
- b) az eszközök és berendezések költségei, a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére. Amennyiben ezeket az eszközöket és berendezéseket nem használják teljes élettartamuk alatt a projektben, csak a projekt

- időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési leírások minősülnek elszámolható költségnek;
- c) az épületek és földterület költségei, a projektben való használatuk mértékéig és idejére. Az épületek tekintetében csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési leírások minősülnek elszámolható költségnek. Földterülettel összefüggésben az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is elszámolhatók;
 - d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező ismeretek és szabadalmak költségei, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a projekt céljaira veszik igénybe;
 - e) további általános és egyéb működési költségek, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a projekt eredményeként merülnek fel.

Támogatási intenzitás

- (489) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.
- (490) A (480)–(487) pontban meghatározott feltételeket nem teljesítő, a mezőgazdasági ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatások értékelése a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszerének megfelelően történik⁷⁶.

2. fejezet Az erdészeti ágazat részére nyújtott támogatások

- (491) A Szerződés 42. cikkének és I. mellékletének hatálya nem terjed ki az erdészeti ágazatra. A Szerződés 107., 108. és 109. cikke alkalmazandó a tagállamok által az erdészeti ágazat számára nyújtott támogatásra. Annak ellenére, hogy a (4501 KN-kód alá tartozó) természetes parafa, feldolgozatlan, aprított, szemcsézett vagy őrölt parafa és parafahulladék termelése, valamint a (08024100 KN-kód alá tartozó) gesztenye (*Castanea spp.*) termelése a Szerződés I. mellékletének hatálya alá tartozik, e fejezet alkalmazási köre az említett fákhoz kapcsolódó erdészeti tevékenységek számára nyújtott támogatásra is kiterjedhet.
- (492) Az SPR rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjával, valamint 6. cikke (1) bekezdésének d)–f) és h) pontjával összhangban a fenntartható és éghajlatbarát földhasználat támogatása kiterjed az erdőterületek fejlesztésére és a fenntartható erdőgazdálkodásra is. E fejezet célja az SPR rendelettel, annak felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusaival, valamint az állami támogatás általános elveivel való összhang biztosítása. Ezek az elvek érintik az e fejezet szerinti elszámolható költségeket és támogatási intenzitásokat.
- (493) E fejezet rendelkezései nem sértik annak a lehetőségét, hogy a (32) pontban leírtak szerint az erdészeti ágazat a valamennyi ágazatra érvényes, illetőleg a kereskedelemre és az iparra alkalmazandó uniós jogszabályok alapján részesüljön állami támogatásban. Az energiamegtakarítással és megújuló energiával kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatások nem tartoznak e fejezet hatálya alá, mivel az ilyen támogatásoknak az éghajlatpolitikai,

⁷⁶

HL C 198., 2014.6.27., 1. o.

környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatásnak kell megfelelniük, hacsak nem élveznek mentességet a bejelentési kötelezettség alól. Ezen iránymutatások nem alkalmazandók az erdészeti alapú iparágakra.

(494) Ez a fejezet az erdészeti ágazat részére nyújtott, a (21)(b) pontban említett támogatásokkal foglalkozik.

(495) E fejezettel összhangban a Bizottság a kizárólag nemzeti forrásokból finanszírozott erdészeti ágazat részére nyújtott állami támogatásokat akkor minősíti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint a 2.1–2.9. szakaszokban foglalt egyedi követelményeknek.

(496) Ha azonban az erdészeti ágazatnak nyújtott támogatást az EMVA társfinanszírozza, az ilyen állami támogatást a Bizottság akkor nyilvánítja a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha az megfelel az alábbi feltételeknek:

- a) a támogatás az EMVA-ból társfinanszírozott támogatás, vagy az ilyen támogatáshoz nyújtott kiegészítő nemzeti finanszírozás formájában szerepel az (EU) XXX rendeletnek [SPR] megfelelően összeállított KAP stratégiai tervekben;
- b) a támogatást nem forgótőke bevonása céljából, kivéve, ha a támogatásnyújtás pénzügyi eszköz formájában történik;
- c) a támogatást nem működési támogatásként nyújtják, kivéve, ha a vonatkozó uniós jogszabályok kifejezetten rendelkeznek kivételekről;
- d) a támogatást nem a (32) 15. pont értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtják;
- e) a támogatás megfelel a (491) pontban megállapított feltételeknek.

2.1. *Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások*

(497) Az erdőterületek fejlesztését és az erdők életképességének javítását célzó beruházásokra nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

(498) E szakasz az erdőtelepítéshez és fásításhoz, az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához, helyreállításához vagy megújításához, az erdőtűzek, természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek, katasztrófaesemények, éghajlatváltozással összefüggő események, kártevőfertőzések és betegségek által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához, valamint az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének, környezeti értékének és éghajlatváltozásmérséklési potenciáljának javítására irányuló beruházásokhoz, továbbá az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatásokra vonatkozik.

(499) Az alábbi költségek nem elszámolhatók:

- a) forgótőke;
- b) támogatási jogosultságok megvásárlása;

- c) földterület megvásárlása esetén az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 %-át meghaladó mértékben, kivéve a környezet védelmére és a kötött szén-készletekkel rendelkező talajok megőrzését szolgáló műveleteket, amelyek tekintetében magasabb százalékarány is megengedhető;
 - d) hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában;
- erdőtelepítésbe történő beruházások, amelyek nem állnak összhangban a páneurópai erdőtelepítési és újraerdősítési iránymutatásokban⁷⁷ a fenntartható erdőgazdálkodásra kidolgozott elveknek megfelelő klímacéloknak és környezetvédelmi célkitűzéseknek.

2.1.1. Az erdőtelepítéshez és fásításhoz nyújtott támogatás

- (500) Az erdőtelepítéshez és fásításhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (501) A támogatás a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági földterületeken történő erdőtelepítésnek és e területek fásításának költségeit fedezi. Ezenkívül hektáronkénti éves támogatás nyújtható az elmaradt mezőgazdasági bevétel és a fenntartás – beleértve a törzskiválasztó és a növedékfokozó gyérítést is – költségeinek fedezésére. Az erdőtelepítéshez és fásításhoz szükséges berendezések költségei csak a 2.1.5. szakasz alapján támogathatók. Az erdőtelepítés és fásítás költségei magukban foglalhatják az első évben elhalt állomány pótlását is. A fenntartás költségei szintén magukban foglalhatják az ültetést követő első években előforduló kismértékű elhalás pótlását. A nagymértékű elhalás pótlásának költségei csak a 2.1.3. szakasz alapján támogathatók.
- (502) Nem nyújtható támogatás rövid vágásfordulójú sarjerdők, karácsonyfák, valamint energiatermelésre szánt, gyorsan növvő fafajok telepítése céljából. A telepített fajoknak meg kell felelniük az adott terület környezeti és éghajlati viszonyainak és az (501) pontban említett környezetvédelmi minimumkövetelményeknek.
- (503) Az erdőtelepítés és fásítás vonatkozásában a következő környezetvédelmi minimumkövetelmények alkalmazandók:
 - a) a telepítendő fajok, a területek és az alkalmazandó módszerek kiválasztásakor kerülni kell az olyan érzékeny élőhelyeken végzett nem megfelelő erdőtelepítést, mint a tűzeglápok vagy a vizes élőhelyek, valamint kerülni kell a nagy ökológiai értékű területeken – beleértve a jelentős természeti értéket képviselő gazdálkodással érintett területeket is – fellépő negatív hatásokat. A 92/43/EGK irányelv és a 2009/147/EK irányelv értelmében Natura 2000 területként kijelölt területeken kizárólag az érintett területek gazdálkodási céljainak megfelelő és a tagállamokban a Natura 2000 program végrehajtásáért felelős hatóság által jóváhagyott erdőtelepítés engedélyezhető;

⁷⁷ <https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/08/Pan-EuropeanAfforestationReforestationGuidelines.pdf>

- b) a fák fajainak, fajtáinak, ökotípusainak és származási helyeinek kiválasztásakor figyelembe kell venni az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség igényét, az érintett terület talajtani és hidrológiai adottságait, valamint a helyi körülmények között a fajok lehetséges, a tagállamok meghatározása szerinti inváziós jellegét. A kedvezményezett számára elő kell írni, hogy védje és ápolja az erdőt, legalább az elmaradt mezőgazdasági bevétel ellentételezésére és a fenntartásra szolgáló támogatás fizetésének időszakában. Idetartozik adott esetben az erdő jövőbeli fejlődése és a lágyszárú növényekkel folytatott versengés szabályozása, valamint a tűzveszélyes aljnövényzet túlzott mértékű kialakulásának megelőzése érdekében végzett állományápolás, gyérítés vagy legeltetés. A gyorsan nöövő fafajok tekintetében a tagállamoknak meg kell határozniuk a vágás előtti legrövidebb és leghosszabb időtartamot. A legrövidebb időtartam nem lehet kevesebb, mint 8 év, a leghosszabb időtartam pedig nem haladhatja meg a 20 évet;
- c) azokban az esetekben, amikor a nehéz talajviszonyok, valamint környezeti vagy éghajlati feltételek miatt, ideértve a környezetkárosodást is, az évelő fás szárú fajok telepítése várhatóan nem vezet a vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti erdővel borított területek kialakulásához, a tagállam engedélyezheti a kedvezményezett számára a helyi körülményekhez alkalmazkodni képes más fás szárú fajokból, például cserjékből és bokrokból álló növénytakaró kialakítását. A kedvezményezett köteles az erdőkre vonatkozóan előírttal azonos szintű ápolást és védelmet biztosítani;
- d) amennyiben az erdőtelepítési műveletek egy adott, a tagállamok által meghatározandó méretet meghaladó erdők kialakulásához vezetnek, a műveleteknek a következők valamelyikéből kell állniuk:
 - i. az adott bioföldrajzi területhez ökológiailag alkalmazkodott és/vagy az éghajlatváltozással szemben ellenálló olyan fajok telepítése, amelyekről a hatásvizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy nem veszélyeztetik a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat, és nincsenek káros hatással az emberi egészségre;
 - ii. a fafajok olyan keverékének telepítése, amelyben terület szerint legalább 10 % lomblevelű fa található, vagy legalább három fafaj vagy -fajta található, melyek közül a legkisebb részarányú is a terület legalább 10 %-át teszi ki.

(504) A Bizottságnak tett bejelentésnek kellő részletességgel be kell mutatnia az (501) pontban meghatározott feltételeknek való megfelelést, és amennyiben bármiféle eltérés alkalmazására kerül sor, ismertetnie kell annak indokait.

Támogatási intenzitás

(505) A támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

2.1.2. Agrárerdészeti rendszerek létrehozásához, helyreállításához vagy megújításához nyújtott támogatás

(506) Az agrárerdészeti rendszerek létrehozásához, helyreállításához vagy megújításához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (507) A támogatás a (32)(10) pontban meghatározott olyan földhasználati rendszerek létrehozására nyújtható, amelyekben ugyanazon a földterületen fákat is nevelnek és mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak.

Elszámolható költségek

- (508) A támogatás a rendszer létrehozásával, helyreállításával vagy megújításával kapcsolatos költségek fedezésére szolgál, emellett hektáronkénti éves támogatás is odaítélhető a fenntartás költségeinek fedezésére.
- (509) A tagállamoknak meg kell határozniuk az agrárerdészeti rendszer struktúráját és összetételét, figyelembe véve a helyi talaj- és éghajlati adottságokat, a környezeti feltételeket, az erdei fajokat, valamint annak szükségességét, hogy biztosítsák az adott földterület fenntartható mezőgazdasági hasznosítását.

Támogatási intenzitás

- (510) A támogatás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át.

2.1.3. Az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények, éghajlatváltozással összefüggő események által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához, valamint az erdők egészségének fenntartására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (511) Az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények és az éghajlatváltozással összefüggő események által okozott erdőkárok megelőzéséhez és orvoslásához, valamint az erdők egészségének fenntartására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja vagy – az adott esettől függően – a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (512) A támogatás fedezheti többek között az alábbi megelőzési és helyreállítási intézkedések beruházási költségeit:
- a) védelmi infrastruktúra kiépítése; a tűzvédelmi pászták esetében a támogatás kiterjedhet a fenntartási költségek fedezéséhez nyújtott hozzájárulásra is; nem nyújtható támogatás az agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások által lefedett területeken folytatott, a mezőgazdasághoz kapcsolódó tevékenységek céljaira;
 - b) a tűz vagy egyéb természeti veszélyek elleni helyi, kisléptékű megelőző tevékenységek, beleértve a legeltetett állatok felhasználásának – például az ólak, az itatás, a kerítések, a szállítás – költségeit;
 - c) az erdőtüzekhez, a kártevőfertőzésekhez és a betegségekhez kapcsolódó monitoringlétesítmények és kommunikációs berendezések létrehozása és fejlesztése;
 - d) az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények és az éghajlatváltozással összefüggő események által károsított erdészeti potenciál helyreállítása. Természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek vagy növénykárosítók által okozott károk esetén, ha a kár az

éghajlatváltozáshoz köthető, a kedvezményezetteknek törekedniük kell arra, hogy a helyreállításba beépítsék az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedéseket annak érdekében, hogy a jövőben minimálisra csökkentsék a hasonló események által okozott károkat és veszteségeket;

- e) az erdők egészségének fenntartásához kapcsolódó beruházások költségei.
- (513) Az erdészeti potenciálnak az (510)(d) pontban említett helyreállítása esetében a támogatás nyújtásának feltétele, hogy a tagállam illetékes hatóságai hivatalosan megerősítsék az abban a pontban említett események legalább egyikének bekövetkeztét.
- (514) A növénykárosítók által okozott erdőkárok megelőzéséhez nyújtott támogatás esetében a növénykárosítóval való fertőzöttség bekövetkezésének kockázatát tudományos bizonyítékokkal kell alátámasztani és azt valamely tudományos közintézménynek is meg kell erősítenie. A bejelentésnek adott esetben tartalmaznia kell azon károsító szervezetek jegyzékét, amelyek növénykárosítást idézhetnek elő.
- (515) A támogatható műveleteknek összhangban kell állniuk a tagállamok által kidolgozott erdővédelmi tervvel.
- (516) Csak az érintett tagállam által kidolgozott erdővédelmi terv hatálya alá tartozó erdőterületek jogosultak tűzmelegelőzési támogatásra.
- (517) Nem nyújtható támogatás az erdőtüzek, természeti katasztrófák, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek, növénykárosítók, katasztrófaesemények és az éghajlatváltozással összefüggő események okozta bevételkiesés ellentételezésére.

Támogatási intenzitás

- (518) A támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.
- (519) Az (510)(d) pontban említett elszámolható költségek fedezésére nyújtott támogatási kifizetések és a kedvezményezettnek nyújtott egyéb kifizetések, beleértve az ugyanazon elszámolható költségek kapcsán egyéb nemzeti vagy uniós intézkedések keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.1.4. Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (520) Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (521) A beruházások a környezetvédelmi célok elérése érdekében, az ökoszisztémákhoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása céljából vállalt, az érintett területen lévő erdő vagy erdőterület közjóléti értékét növelő, illetve az ökoszisztémáknak az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén meglévő potenciálját javító környezetvédelmi kötelezettségvállalások teljesítésére irányulnak, ugyanakkor nem zárják ki a hosszú távon jelentkező gazdasági előnyöket.

Támogatási intenzitás

(522) A támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

2.1.5. Az erdőgazdálkodási technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizálására és értékesítésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás

(523) Az erdészeti potenciált növelő vagy az erdei termékek értékét növelő feldolgozással, mobilizálással és értékesítéssel kapcsolatos beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha az megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

(524) Támogatás az erdészeti potenciált növelő vagy az erdei termékek értékét növelő feldolgozással, mobilizálással és értékesítéssel kapcsolatos beruházásokhoz nyújtható.

(525) Az erdők gazdasági értékének növeléséhez kapcsolódó beruházások indokoltságát alá kell támasztania az egy vagy több erdőgazdálkodási üzem területén található erdők tekintetében várt értéknövekedésnek, és e beruházások talaj- és erőforrás-kímélő fakitermelő gépekkel és gyakorlatokkal kapcsolatos beruházásokat foglalhatnak magukban.

(526) A fa nyersanyagként vagy energiaforrásként történő hasznosításához kapcsolódó beruházások csak az ipari feldolgozást megelőző munkaműveletekre terjedhetnek ki.

Támogatási intenzitás

(527) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek összegének 65 %-át. A legkülső régiókban vagy a kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott beruházások esetében legfeljebb 80 %-ra növelhető.

2.1.6. Az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatás

(528) Az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

(529) A támogatás olyan tárgyi és nem tárgyi eszközökre irányuló beruházásokra terjed ki, amelyek az erdők fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy átalakításához kapcsolódó infrastruktúrát érintenek, beleértve az erdőterületek megközelíthetőségét, a birtokrendezést és a termőföld minőségének javítását, a fenntarthatóenergia-ellátást, az energiahatékonyságot, az energia- és vízellátást, az energia- és víztakarékosságot, valamint az állatállomány gépek helyett történő használatát is.

Támogatási intenzitás

(530) A nem termelő beruházások és azon beruházások esetében, amelyek kizárólag az erdők környezeti értékének növelésére irányulnak, illetve amelyek a nyilvánosság számára ingyenesen hozzáférhető és az erdők által játszott sokrétű szerep betöltéséhez hozzájáruló erdei utak beruházásaihoz kapcsolódnak, a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

A támogatás intenzitása a legkülső régiókban vagy a kisebb égei-tengeri szigeteken végrehajtott beruházások esetében nem haladhatja meg az elszámolható költségek 80 %-át, minden más esetben a 65 %-át.

2.2. *Az erdőterületeken bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányokkal kapcsolatban nyújtott támogatás*

- (531) A 92/43/EGK, a 2009/147/EK vagy a 2000/60/EK irányelv végrehajtásával összefüggésben alkalmazandó követelményekből eredő területspecifikus hátrányok ellentételezésére szolgáló kifizetésekhez kapcsolódó támogatást az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikkében meghatározott egy vagy több egyedi célkitűzés elérése érdekében a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

A támogatás kedvezményezettjei

- (532) A támogatás erdőbirtokosoknak, erdőgazdálkodóknak, valamint ezek társulásainak nyújtható.

Elszámolható költségek

- (533) Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatást évente, az erdőterület után hektáronként kell nyújtani. Célja, hogy a kedvezményezettek számára részben vagy egészben ellentételezze az érintett területeken jelentkező területspecifikus hátrányokból eredő többletköltségeket és elmaradt bevételt, beleértve a tranzakciós költségeket is.
- (534) A támogatás a következő területek tekintetében nyújtható:
- a) a 92/43/EGK irányelv és a 2009/147/EK irányelv szerint kijelölt Natura 2000 erdőterületek;
 - b) egyéb olyan körülhatárolt természetvédelmi területek, amelyeken az erdőkre alkalmazandó környezetvédelmi korlátozások vannak érvényben, és amelyek hozzájárulnak a 92/43/EGK irányelv 10. cikkének a végrehajtásához, feltéve, hogy e területek aránya nem haladja meg az egyes KAP stratégiai tervek területi hatálya alá tartozó, a Natura 2000 hálózathoz tartozóként kijelölt területek 5 %-át.

Támogatási intenzitás

- (535) Az (531) pontban említett többletköltségeket és elmaradt bevételt a 92/43/EGK, a 2009/147/EK és a 2000/60/EK irányelvből eredő hátrányok alapján kell kiszámítani.

- (536) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.3. *Az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és az erdővédelemhez nyújtott támogatás*

- (537) Az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokhoz és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (538) A támogatás olyan önkéntes gazdálkodási kötelezettségvállalásokra terjed ki, amelyek a nemzeti erdészeti jogszabályokban vagy más vonatkozó nemzeti vagy uniós jogszabályokban meghatározott vonatkozó kötelező követelményeken

túlmutató, az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikkében meghatározott egy vagy több, az éghajlathoz vagy a környezethez kapcsolódó egyedi célkitűzés elérése szempontjából előnyösek. A követelményeket azonosítani és ismertetni kell az állami támogatásra vonatkozóan a Bizottsághoz tett bejelentésben.

- (539) A kötelezettségvállalások teljesítését öt évtől hét évig terjedő időtartamra kell vállalni. Amennyiben azonban az szükséges és kellően indokolt, a tagállamok egyes kötelezettségvállalás-típusok tekintetében hosszabb időtartamot is meghatározhatnak. Kellően indokolt esetekben, például az erdők genetikai erőforrásai kapcsán a tagállamok rövidebb, legalább egyéves időszakot is meghatározhatnak az állami támogatásra vonatkozó bejelentésben. Az erdőciklus során csak egyszer vagy csak néhány alkalommal szükséges gazdálkodási beavatkozások szintén támogathatók.

Elszámolható költségek és a támogatás szabályai

- (540) Az elszámolható költségek kiszámíthatók:

- a) a kedvezményezettek részére a vállalt kötelezettségek következtében felmerülő többletköltségek és elmaradt bevétel egy része vagy egésze tekintetében nyújtott ellentételezésként. A támogatás szükség esetén tranzakciós költségek fedezésére is fordítható az erdő-környezetvédelmi kötelezettségvállalásokra nyújtott támogatás legfeljebb 20 %-áig terjedő érték erejéig. A nyújtott támogatás kiterjedhet olyan kollektív rendszerek és eredményalapú támogatási rendszerek – például karbongazdálkodási rendszerek – megvalósítására, amelyek arra ösztönzik a kedvezményezetteket, hogy a környezet minőségének jelentős, nagy léptékű vagy mérhető javulását ériék el. Az ellentételezésen kívül ösztönző támogatás is nyújtható, legfeljebb az ellentételezés 20 %-ának megfelelő mértékben;
- b) a piac által nem ellentételezett erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások értéke alapján, beleértve a kollektív rendszereket és az eredményalapú támogatási rendszereket, például a karbongazdálkodási rendszereket.

- (541) Kellően indokolt esetekben, például a környezet védelmével kapcsolatos műveletek tekintetében egységenkénti egyszeri kifizetés formájában is nyújtható támogatás olyan kötelezettségvállalások esetén, amelyek a fák és az erdők kereskedelmi célú felhasználásáról való lemondásra irányulnak; a támogatást ebben az esetben a felmerült többletköltségek és az elmaradt bevétel alapján kell kiszámítani.

- (542) Támogatásban részesülhetnek az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére, valamint fejlesztésére irányuló, az (535)–(539) pontban nem szereplő műveletek.

- (543) Az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére irányuló műveleteknek tartalmazniuk kell az alábbiakat:

- a) célzott intézkedések: az erdők genetikai erőforrásainak in situ és ex situ megőrzését, jellemzését, összegyűjtését és hasznosítását segítő intézkedések, beleértve a jelenleg in situ megőrzött genetikai erőforrások webes nyilvántartásait, ideértve az erdőgazdasági üzemen belüli megőrzést és az ex situ gyűjteményeket és adatbázisokat is;
- b) összehangolt intézkedések: a tagállamok illetékes szervezetei között az uniós erdőszet terén a genetikai erőforrások megőrzésére, jellemzésére, gyűjtésére és hasznosítására vonatkozó információk cseréjét elősegítő intézkedések;

- c) kísérő intézkedések: tájékoztatási, ismeretterjesztési és tanácsadási tevékenységek nem kormányzati szervezetek és más érdekelt felek részvételével, tanfolyamok, valamint szakmai jelentések készítése.

Támogatási intenzitás

(544) A maximális támogatási intenzitás a következő:

- a) a biológiai sokféleséggel, az éghajlattal, a vízzel vagy a talajjal kapcsolatos szolgáltatások, a kollektív rendszerek és az eredményalapú támogatási rendszerek, például a karbongazdálkodási rendszerek esetében az elszámolható költségek legfeljebb 120 %-a;
- b) az elszámolható költségeket az (540)(b) pont alapján számító programok esetében legfeljebb a piac által nem ellentételezett erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások értéke;
- c) az erdők genetikai erőforrásainak megőrzése és fejlesztése, valamint minden egyéb esetben az elszámolható költségek legfeljebb 100 %-a.

2.4. Az erdészeti ágazatban megvalósuló ismeretcserehez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatás

- (545) Az erdészeti ágazatban megvalósuló ismeretcserehez és tájékoztatási tevékenységekhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen irányutatókban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (546) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján támogatott intézkedések összhangban legyenek az AKIS KAP stratégiai tervben szereplő leírásával.
- (547) Az e szakasz alapján nyújtott támogatás az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikkében meghatározott egy vagy több egyedi célkitűzés eléréséhez hozzájáruló, az innováció, a képzés és a tanácsadás előmozdítására, a tervek és tanulmányok elkészítésére és frissítésére, valamint az ismeretek és információk cseréjére és terjesztésére irányuló bármely releváns intézkedés költségeit fedezheti. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a tanácsadás pártatlan legyen, és a tanácsadóknál ne merüljön fel összeférhetetlenség.
- (548) Támogatás nyújtható rövid időtartamra szóló erdőgazdálkodási csereprogramok és erdőlátogatások lebonyolításához is. Az ilyen csereprogramoknak és látogatásoknak különösen a fenntartható erdőgazdálkodási módszerekre vagy technológiákra, új üzleti lehetőségek és új technológiák kidolgozására és az erdők ellenálló képességének javítására kell összpontosítaniuk.

Támogatási intenzitás

- (549) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.5. Az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás

- (550) Az erdészeti ágazatban nyújtott tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen irányutatókban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (551) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az e szakasz alapján támogatott intézkedések összhangban legyenek az AKIS KAP stratégiai tervben szereplő leírásával.

- (552) A tanácsadási szolgáltatásoknak ki kell terjedniük a gazdasági, környezeti és társadalmi dimenziókra egyaránt, és kutatás és innováció útján nyert, naprakész technológiai és tudományos információkat kell rendelkezésre bocsátaniuk.
- (553) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a tanácsadás pártatlan legyen, és a tanácsadóknál ne merüljön fel összeférhetetlenség.
- (554) A támogatást támogatott szolgáltatások formájában kell nyújtani.

Elszámolható költségek

- (555) A támogatás abból a célból ítélt oda az erdőbirtokosoknak, hogy tanácsadási szolgáltatásokat vehessenek igénybe üzemük, vállalkozásuk vagy beruházásuk gazdasági és környezeti teljesítményének javítása, valamint éghajlatkímélőbbé és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbbá tétele érdekében. Erdőgazdálkodási tervek kidolgozásához is nyújtható támogatás.
- (556) Az erdőbirtokosok részére nyújtott tanácsadásnak kapcsolódnia kell az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikke szerinti egyedi célkitűzések legalább egyikéhez, és ki kell terjednie legalább a 92/43/EGK irányelv, a 2009/147/EK irányelv és a 2000/60/EK irányelv szerinti releváns kötelezettségekre. A tanácsadás kiterjedhet az erdőgazdálkodási üzem gazdasági és környezeti teljesítményéhez kapcsolódó kérdésekre is.

Támogatási intenzitás

- (557) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át, azzal, hogy bármely hároméves időszakon belül vállalkozásonként legfeljebb 200 000 EUR összegben nyújtható.

2.6. Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatás

- (558) Az erdészeti ágazatban folytatott együttműködés céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (559) Támogatás csak olyan együttműködés előmozdítására nyújtható, amely hozzájárul az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikkében meghatározott egy vagy több célkitűzés eléréséhez.
- (560) A támogatásnak azt a célt kell szolgálnia, hogy előmozdítsa legalább két szereplő együttműködését attól függetlenül, hogy kizárólag az erdészeti, vagy az erdészeti és a mezőgazdasági ágazatban folytatnak tevékenységet, azzal a feltétellel, hogy az együttműködés vagy csak az erdészeti ágazat, vagy együttesen az erdészeti és a mezőgazdasági ágazat hasznát szolgálhatja. Az együttműködés formája lehet különösen:
 - a) az erdészeti ágazatban működő különböző vállalkozások, valamint az erdészeti és a mezőgazdasági ágazatban működő egyéb szereplők közötti együttműködési megközelítés, amely hozzájárul az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikkében meghatározott egy vagy több egyedi célkitűzés eléréséhez;
 - b) klaszterek és hálózatok kiépítése;

A támogatás nem nyújtható olyan együttműködés részére, amelyben kizárólag kutatószervezetek vesznek részt.

- (561) A támogatás különösen a következő tevékenységekkel kapcsolatos együttműködésre nyújtható:

- a) kísérleti projektek;
 - b) új termékek, gyakorlatok, folyamatok és technológiák kifejlesztése az erdészeti ágazatban;
 - c) az erdészeti ágazatban tevékenykedő kis gazdasági szereplők között a közös munkafolyamatok megszervezése, illetve az eszközök és a források megosztása terén folytatott együttműködés;
 - d) horizontális és vertikális együttműködés az ellátási lánc szereplői között rövid ellátási láncok és helyi piacok létrehozása és fejlesztése érdekében;
 - e) a rövid ellátási láncok és a helyi piacok fejlesztésével kapcsolatos, helyi kontextusban végrehajtott promóciós tevékenységek;
 - f) az éghajlatváltozás mérséklése vagy az ahhoz való alkalmazkodás céljából végrehajtott közös fellépés;
 - g) az (EU) 2021/1060 rendelet 32. cikkében említettektől eltérő helyi fejlesztési stratégiák végrehajtása, elsősorban a köz- és a magánszférabeli, az SPR 25. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említettektől eltérő partnerek csoportjai által.
- (562) A klaszterek és hálózatok kiépítéséhez nyújtott támogatás csak újonnan kiépített vagy új tevékenységbe kezdő klaszterek és hálózatok számára ítéltethető oda.
- (563) A rövid ellátási láncok létrehozásához és fejlesztéséhez nyújtott, az (559)(d) és (e) pontban említett támogatás csak olyan ellátási láncok esetében nyújtható, amelyekben az erdőbirtokos/az erdőgazdálkodó és a fogyasztó között legfeljebb egy közvetítő található.
- (564) Az e szakasz szerinti támogatásnak meg kell felelnie az 1308/2013/EU rendelet 206–210. cikkének.

Elszámolható költségek és támogatási intenzitás

- (565) A támogatás a következő elszámolható költségekre terjed ki, amennyiben azok erdészeti tevékenységek kapcsán merülnek fel:
- a) az érintett területre vonatkozó tanulmányok, megvalósíthatósági tanulmányok, valamint az üzleti terv vagy az (EU) 2021/1060 rendelet 32. cikkében említettől eltérő helyi fejlesztési stratégia kidolgozásának költségei;
 - b) az együttműködéshez kapcsolódó működési költségek, mint például egy „koordinátor” fizetése;
 - c) a végrehajtandó műveletek költségei;
 - d) promóciós tevékenységek költségei;
 - e) erdőgazdálkodási üzemtervek vagy azokkal egyenértékű eszközök kidolgozásának költségei.
- (566) A támogatás legfeljebb hétéves időszakra nyújtható, kivéve az (559) g) pontban említett tevékenységeket, valamint kellően indokolt esetekben az (EU) XXX rendelet [SPR] 6. cikke (1) bekezdésének d), e) és f) pontjában előírt, konkrét környezeti és éghajlati célkitűzések teljesítésére irányuló kollektív környezetvédelmi és éghajlat-politikai fellépéseket.
- (567) Az (563) c) pontban említett, beruházást megvalósító műveletek költségei, és különösen az erdőgazdálkodási tervek vagy azokkal egyenértékű eszközök végrehajtásához kapcsolódó egyedi projektek közvetlen költségei nem haladhatják meg az erdészeti ágazatban nyújtott beruházási támogatásokra vonatkozóan a II. rész a beruházási támogatásokról szóló 2.1. szakaszában

meghatározott elszámolható költségeket és a maximális támogatási intenzitásokat.

- (568) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.7. *A termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban*

- (569) Az erdészeti ágazatban a termelői csoportok és szervezetek tevékenységének megkezdéséhez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (570) Kizárólag azok a termelői csoportok vagy szervezetek támogathatók, amelyeket az érintett tagállam illetékes hatósága üzleti tervük alapján hivatalosan elismert. A támogatás azzal a feltétellel nyújtható, hogy a tagállam ellenőrzi, hogy az üzleti terv célkitűzései teljesültek-e a termelői csoport vagy szervezet elismerésének időpontjától számított ötéves időszakon belül.
- (571) A termelői csoport vagy szervezet keretében elfogadott megállapodásoknak, döntéseknek és egyéb magatartásoknak meg kell felelniük a vonatkozó versenyjogi rendelkezéseknek, különösen a Szerződés 101. és 102. cikkének.
- (572) Nem nyújtható támogatás:
- a) olyan termelői szervezeteknek, entitásoknak vagy testületeknek – például társaságoknak vagy szövetségeknek –, amelyek célja egy vagy több erdőgazdálkodási üzem vezetése, és amelyek ennek következtében egyéni termelőnek minősülnek;
 - b) egyéb olyan erdészeti szövetségeknek, amelyek különböző feladatokat – ideértve például a kölcsönös segítségnyújtást és az erdőgazdálkodási üzemvezetési szolgáltatásokat – látnak el az egyes tagjaik üremeiben anélkül, hogy részt vennének a kínálatnak a piaci igényekhez történő igazítására irányuló közös tevékenységekben.

A támogatás kedvezményezettjei

- (573) A támogatásban kizárólag a kkv-nak minősülő termelői csoportok és szervezetek részesülhetnek. A Bizottság nem engedélyezi az e szakaszban említett költségekre irányuló, nagyvállalkozások részére nyújtott állami támogatást.
- (574) A termelői csoportok vagy szervezetek részére nyújtott támogatás alternatívájaként ugyanakkora összeg erejéig támogatás nyújtható közvetlenül a termelők részére is a csoport vagy szervezet működtetési költségeihez a csoport megalakulását követő első öt évben fizetett hozzájárulásaik ellentételezésére.

Elszámolható költségek

- (575) Az elszámolható költségek magukban foglalhatják a megfelelő helyiségek bérleti és az irodai berendezések beszerzési költségeit, az adminisztratív munkatársak személyi jellegű költségeit, az általános költségeket, a jogi és igazgatási díjakat, a számítógépes hardver beszerzési költségeit, valamint a számítógépes szoftver-, felhő- és hasonló megoldások beszerzési vagy használati díjait. Amennyiben a helyiségeket megvásárolják, a helyiségekkel kapcsolatos elszámolható költségeknek a piaci áron számított bérleti költségek mértékére kell korlátozódniuk. Nem ítéltető oda támogatás az üzleti csoportnak vagy szervezetnek az üzleti terve alapján az illetékes hatóság általi elismerésétől számított ötödik év után felmerülő költségeire.

- (576) Amennyiben a támogatás évesrésztletekben kerül kifizetésre, a tagállamok az utolsó részletet csak azt követően fizethetik ki, hogy meggyőződtek az üzleti terv megfelelő végrehajtásáról.

Támogatási intenzitás

- (577) A támogatási intenzitás legfeljebb az elszámolható költségek 100 %-át érheti el.

- (578) A teljes támogatási összeg legfeljebb 500 000 EUR lehet.

2.8. *Az erdészeti ágazatban nyújtott egyéb, ökológiai, védelmi és rekreációs célt szolgáló támogatás*

- (579) Azokat az állami támogatási intézkedéseket, amelyek elsődleges célja az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának, a biológiai sokféleségnek és az egészséges erdei ökoszisztémának a fenntartása, javítása vagy helyreállítása, a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha teljesülnek az e szakaszban meghatározott feltételek.

- (580) A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az intézkedések közvetlenül hozzájárulnak az erdők ökológiai, védelmi és rekreációs funkciójának, a biológiai sokféleségnek és az egészséges erdei ökoszisztémának a fenntartásához vagy helyreállításához.

- (581) E szakasz alapján nem nyújtható támogatás az erdészeti alapú iparágak számára, kereskedelmileg jövedelmező fakitermeléshez, faanyagszállításhoz, a fák vagy más erdészeti erőforrások terméké történő feldolgozásához, illetve energiafejlesztéshez. Nem nyújtható támogatás az olyan fakidöntéshez, amelynek elsődleges célja a faanyag kereskedelmileg jövedelmező kitermelése, illetőleg az olyan újratelepítéshez, amelynek esetében a kivágott fákat hasonlókkal helyettesítik.

Támogatási intenzitás

- (582) Az e szakaszban említett intézkedésekhez nyújtott támogatás mértéke az elszámolható költségek 100 %-áig terjedhet.

2.8.1. *Az olyan egyedi erdészeti intézkedésekhez és beavatkozásokhoz nyújtott támogatás, amelyek elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és a biológiai sokféleség vagy a hagyományos táj fenntartása vagy helyreállítása*

- (583) A fák és az erdőkben élő más növényzet ültetésére, metszésére, ritkítására és kidöntésére, a kidőlt fák eltávolítására, valamint ezen intézkedések tervezési költségeire, továbbá a károsítók elterjedésének és a fák betegségeinek kezelése és megelőzése kapcsán felmerült költségeknek és a szóban forgó károsítók és fák betegségei által okozott veszteségeknek az ellentételezésére nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel a közös értékelési elveknek és az (577)–(579) pontban meghatározott közös szabályoknak, valamint amennyiben az ilyen intézkedések elsődleges célja az erdei ökoszisztéma és biológiai sokféleség vagy a hagyományos tájkép fenntartásához vagy helyreállításához való hozzájárulás.

- (584) A károsítók elterjedésének és a fák betegségeinek kezelése és megelőzése, valamint a szóban forgó károsítók és fák betegségei által okozott károk helyreállításának költségeihez nyújtott támogatás esetén a következő elszámolható költségekre nyújtható támogatás:

- a) megelőző és kezelési intézkedések – az újraültetéshez szükséges talaj-előkészítést és az ilyen műveletekhez szükséges termékeket, eszközöket és

anyagokat is beleértve – kapcsán felmerült költségek. Az 1107/2009/EK rendelet 55. cikkében előírtak szerint be kell tartani a 2009/128/EK irányelv 14. cikkében és III. mellékletében meghatározott integrált növényvédelem elveit, különösen a növényvédő szerek használatát illetően;

- b) az állományban elszennvedett veszteség és a szóban forgó betegség vagy károsító leküzdése céljából hatósági rendelkezésre elpusztított faállomány piaci értékének erejéig az újratelepítés költsége. A növekedési veszteség piaci értékének kiszámításakor figyelembe lehet venni, hogy az elpusztított faállomány mennyivel növekedett volna a kivágás rendes időpontjáig.

2.8.2. A talaj minőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtott támogatás az erdészeti ágazatban

(585) Az erdészeti ágazatban talaj minőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az (577)–(579) pontban meghatározott közös szabályoknak, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

(586) A támogatás az erdők talajminőségének fenntartásához és javításához, valamint a fák kiegyensúlyozott és egészséges növekedésének biztosításához nyújtható.

(587) Az intézkedések többek között a talaj trágyázással és a természetes egyensúlyának fenntartására irányuló más kezeléssel történő javítására, a vegetáció túlzott mértékű sűrűségének csökkentésére, valamint a kielégítő vízmegtartásnak és a megfelelő vízelvezetésnek a biztosítására irányulhatnak. A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az intézkedések nem csökkentik a biológiai sokféleséget, nem okoznak tápanyag-kimosódást, és nem befolyásolják hátrányosan a természetes vízi ökoszisztémákat és a vízvédelmi zónákat.

(588) A támogatás ezen intézkedések tervezési költségeit is fedezheti.

2.8.3. A természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása az erdészeti ágazatban

(589) Az erdészeti ágazatban a természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállítása és fenntartása céljából nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az (577)–(579) pontban meghatározott közös szabályoknak, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

(590) Támogatás a természetes ösvények, tájképi elemek és jellemzők, valamint az állatok természetes élőhelyeinek helyreállításához és fenntartásához nyújtható, a tervezési költségek fedezését is beleértve.

(591) A 92/43/EGK irányelv és a 2009/147/EK irányelv végrehajtását célzó intézkedések nem képezhetik ilyen típusú támogatás tárgyát, mivel azokat a II. rész 2.2. szakaszában foglalt feltételekkel összhangban kell bevezetni.

2.8.4. Az utak fenntartásához nyújtott támogatás az erdőtüzek megelőzése érdekében

(592) Az utak fenntartásához kapcsán nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban

meghatározott közös értékelési elveknek, az (577)–(579) pontban meghatározott közös szabályoknak, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (593) Az utak fenntartásához nyújtott támogatásnak az erdőtüzek megelőzésére kell irányulnia. A támogatás célja és az út fenntartása közötti kapcsolatot bizonyítani kell az állami támogatásra vonatkozóan a Bizottsághoz tett bejelentésben.

2.8.5. *A védett állatok által az erdőkben okozott károk helyreállításához nyújtott támogatás*

- (594) A védett állatok által az erdőkben okozott károk helyreállításához nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatás megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, az (577)–(579) pontban meghatározott közös szabályoknak, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

- (595) A versenytorzulás kockázatának mérséklése és a kockázatok minimalizálására való ösztönzés érdekében a kedvezményezettek számára minimális mértékű hozzájárulás nyújtását kell előírni. Ez a hozzájárulás olyan megelőző intézkedések – például ahol lehetséges, biztonsági kerítések – alkalmazása formájában kell, hogy megvalósuljon, amelyek arányosak a védett állatok által okozott károknak az érintett erdőterületen fennálló kockázatával. Ha nincs lehetőség észszerű megelőző intézkedések meghozatalára, akkor ahhoz, hogy a támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni, a tagállamnak az állami támogatásra vonatkozóan a Bizottságnak tett bejelentésben igazolnia kell az ilyen megelőző intézkedések meghozatalának lehetetlenségét.

- (596) Meg kell állapítani az elszenvedett károk és az állatok viselkedése között fennálló közvetlen ok-okozati összefüggést.

- (597) A kárt okozó konkrét eseményhez kapcsolódó támogatási programokat a kárt okozó esemény bekövetkezésének időpontjától számított három éven belül létre kell hozni. A támogatásokat az említett időponttól számított négy éven belül ki kell fizetni.

- (598) A kár nagyságát az egyes kedvezményezettek szintjén kell kiszámítani.

Elszámolható költségek

- (599) Az elszámolható költség a kárt okozó esemény közvetlen következményeként bekövetkezett kárnak a valamely hatóság, a támogatást nyújtó hatóság által elismert független szakértő vagy valamely biztosítótársaság által megállapított összege.

- (600) A következő károk költségei számolhatók el:

- a) élő fákban bekövetkezett kár. A támogatás az állományban elszenvedett veszteség ellentételezésére és a védett állatok által elpusztított faállomány piaci értékének erejéig újratermelési költségekre nyújtható. A növekedési veszteség piaci értékének kiszámításakor figyelembe lehet venni, hogy az elpusztított faállomány mennyivel növekedett volna a kivágás rendes időpontjáig;
- b) a kedvezményezettnek a kárt okozó esemény miatt felmerült egyéb költségek, mint például kezelési intézkedések, beleértve az újraültetéshez szükséges talaj-előkészítést és az ilyen műveletekhez szükséges termékeket, eszközöket és anyagokat;
- c) a következő eszközökben bekövetkezett anyagi kár: erdészeti felszerelések, gépek és épületek. Az anyagi kár nagyságát az érintett eszköz javítási

költsége vagy a kárt okozó esemény előtti gazdasági értéke alapján kell kiszámítani. Nem haladhatja meg a javítási költséget vagy a rendes piaci érték esemény okozta csökkenését, vagyis az eszköznek közvetlenül a kárt okozó esemény előtti értéke és közvetlenül az esemény bekövetkezte utáni értéke közötti különbséget.

- (601) A szóban forgó összegből le kell vonni minden olyan költséget, amely a kárt okozó esemény miatt nem merült fel, de egyébként felmerült volna a kedvezményezettnek.
- (602) A védett állatok által az erdőkben okozott károk megelőzésére hozott intézkedések e rész 2.1.4. szakasza szerint, az élőhely megőrzését célzó és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedések között támogathatók.
- (603) A védett állatok által az erdőkben okozott károk helyreállításához nyújtott támogatás a 2.1.3. szakaszban meghatározott feltételek teljesülése esetén nyújtható.
- (604) A károk ellentételezéseként kapott támogatási és egyéb kifizetések, beleértve a nemzeti vagy uniós intézkedés keretében vagy biztosítási kötvény alapján folyósított kifizetéseket is, nem haladhatják meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.9. *Az erdészeti ágazatban nyújtott, mezőgazdasági támogatási intézkedésekkel párhuzamos támogatás*

- (605) A múltban a Bizottság azt a politikát alakította ki, hogy a konkrét, kevésbé torzító hatású támogatási intézkedések tekintetében a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatra közös szabályok vonatkoznak.
- (606) Ennek eredményeként a Bizottság az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási és fejlesztési támogatást, valamint az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatást akkor tekinti a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha teljesülnek a 2.9.1. és 2.9.2. szakaszban meghatározott feltételek.
- (607) A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.9.1. *Az erdészeti ágazatban nyújtott kutatási-fejlesztési támogatás*

- (608) Az erdészeti ágazatban folytatott kutatáshoz és fejlesztéshez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a (607) pontban előírt feltételnek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.
- (609) A támogatott projektnek az erdészeti ágazatban vagy az érintett alágazatokban működő valamennyi vállalkozás számára jelentőséggel kell bírnia.
- (610) A támogatott projekt megkezdésének időpontja előtt az interneten közzé kell tenni a következő információkat:
 - a) a támogatott projekt kezdő időpontja;
 - b) a támogatott projekt céljai;
 - c) a támogatott projekttől várt eredmények közzétételének körülbelüli időpontja;
 - d) a támogatott projekttől várt eredmények interneten való közzétételének helye;
 - e) nyilatkozat arról, hogy a támogatott projekt eredményei ingyenesen rendelkezésre állnak az erdészeti ágazatban vagy az érintett alágazatban működő valamennyi vállalkozás számára.

- (611) A támogatott projekt eredményeit közzé kell tenni az interneten vagy a támogatott projekt befejezésének időpontjától, vagy attól az időponttól kezdődően, amikor az említett eredményekről bármely meghatározott szervezet tagjait tájékoztatják – attól függően, hogy melyik következik be előbb. Az eredményeket a támogatott projekt befejezésének időpontjától számított legalább öt éven keresztül hozzáférhetővé kell tenni az interneten.
- (612) A támogatást közvetlenül a kutató-ismeretterjesztő szervezetnek kell nyújtani, és nem foglalhat magában az erdészeti ágazatban működő vállalkozások részére nyújtott, az erdészeti termékek ára alapján meghatározott támogatást.

Elszámolható költségek

- (613) Kizárólag az alábbi elszámolható költségekre nyújtható támogatás:
- a) kutatókhoz, valamint technikai és egyéb kisegítő személyzethez kapcsolódó személyzeti jellegű ráfordítások, a projektben való foglalkoztatásuk mértékéig;
 - b) az eszközök és berendezések költségei, a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére. Amennyiben ezeket az eszközöket és berendezéseket nem használják teljes élettartamuk alatt a projektben, csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési leírások minősülnek elszámolható költségnek;
 - c) az épületek és földterület költségei, a projektben való használatuk mértékéig és idejére. Az épületek tekintetében csak a projekt időtartamának megfelelő – az általánosan elfogadott számviteli alapelveknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési leírások minősülnek elszámolható költségnek. A földterület esetében az adásvétel költségei, illetve a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek is elszámolhatók;
 - d) a szerződéses kutatás, a külső forrásokból szokásos piaci feltételek mellett megvásárolt vagy licencia tárgyát képező ismeretek és szabadalmak költségei, valamint a tanácsadás és hasonló szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a projekt céljaira veszik igénybe;
 - e) további általános és egyéb működési költségek, beleértve az anyagok, a fogyóeszközök és hasonló termékek költségeit, amelyek közvetlenül a projekt eredményeként merülnek fel.

2.9.2. Az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatás

- (614) Az erdészeti birtokrendezéshez nyújtott támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha megfelel az ezen iránymutatásokban meghatározott közös értékelési elveknek, a (607) pontban előírt feltételnek, valamint az e szakaszban meghatározott feltételeknek.

Elszámolható költségek

- (615) Az elszámolható költségeknek a birtokrendezés ténylegesen felmerült jogi, adminisztrációs és felmérési költségeire kell korlátozódniuk.

3. fejezet Az EMVA-ból társfinanszírozott vagy az ilyen társfinanszírozott beavatkozásokhoz kiegészítő nemzeti finanszírozásként a vidéki térségekben nyújtott támogatások

- (616) E fejezetet a következőkre kell alkalmazni:

- a) alapvető szolgáltatásokhoz és infrastruktúrához a vidéki térségekben nyújtott támogatás⁷⁸;
 - b) a vidéki térségekben folytatandó nem mezőgazdasági tevékenységek megkezdéséhez nyújtott támogatás;
 - c) a vidéki térségekben a mezőgazdasági termelőkől eltérő kedvezményezetteknek agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalásokhoz nyújtott támogatás;
 - d) a mezőgazdasági termelőkől eltérő kedvezményezetteknek bizonyos kötelező követelményekből eredő területspecifikus hátrányokra tekintettel nyújtott támogatás;
 - e) a gyapotra vagy élelmiszerekre vonatkozó minőségrendszerek és azok mezőgazdasági termelők általi használatának előmozdítására és támogatására nyújtott támogatás;
 - f) a vidéki térségekben végzett együttműködéshez, ezen belül a közösségvezérelt helyi fejlesztési (CLLD) projektekben vagy a mezőgazdaság termelékenységét és fenntarthatóságát célzó európai innovációs partnerség (EIP) operatív csoportjának projektjeiben való részvételhez nyújtott támogatás;
 - g) kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásához nyújtott támogatás.
- (617) A (614) pontban említett támogatást a Bizottság akkor tekinti a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha az megfelel az alábbi feltételeknek:
- a) a támogatás az (EU) XXX rendelettel [SPR] összhangban és annak megfelelően az EMVA-ból társfinanszírozott támogatás, vagy az ilyen támogatáshoz nyújtott kiegészítő nemzeti finanszírozás formájában szerepel valamely KAP stratégiai tervben;
 - b) a támogatást nem forgótőke bevonása céljából, kivéve, ha a támogatásnyújtás pénzügyi eszköz formájában történik;
 - c) a támogatást nem működési támogatásként nyújtják, kivéve, ha a vonatkozó uniós jogszabályok kifejezetten rendelkeznek kivételekről;
 - d) a támogatást nem a (32) 63. pont értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtják.
- (618) E fejezet rendelkezései nem sértik annak a lehetőségét, hogy a vidéki térségek a valamennyi ágazatra érvényes, illetve a kereskedelemre és az iparra alkalmazandó uniós jogszabályok alapján részesüljenek állami támogatásban.
- (619) Az energiamegtakarítással és megújuló energiával kapcsolatos beruházások nem tartoznak e rész 3. fejezetének hatálya alá. Az ilyen támogatásoknak az éghajlatpolitikai, környezetvédelmi és energetikai támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatásnak kell megfelelniük, hacsak nem élveznek mentességet a bejelentési kötelezettség alól.

⁷⁸ A Szerződés 107., 108. és 109. cikke alkalmazandó a vidéki térségekben az alapvető szolgáltatásokhoz nyújtott támogatásokra, amennyiben ezek a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak tekinthetők, figyelembe véve az állami támogatás fogalmának az arról szóló bizottsági közleményben (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.) foglalt értelmezését.

III. RÉSZ ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK

1. A támogatási programok időtartama és értékelése

- (620) A Bizottság – az előző iránymutatások kialakult gyakorlatát követve és azért, hogy hozzájáruljon az átláthatósághoz és valamennyi meglévő támogatási program rendszeres felülvizsgálatához – csak a határozott időtartamra szóló támogatási programokat engedélyezi. Az (EU) XXX rendelet [SPR] szerinti EMVA-társfinanszírozásban részesülő beavatkozásokhoz nyújtott állami támogatásra kiterjedő támogatási programoknak a 2023–2027-es programozási időszak időtartamára kell korlátozódniuk. Amennyiben az uniós jogszabályok lehetővé teszik, az azokban foglalt feltételek szerint a tagállamok továbbra is tehetnek új vidékfejlesztési kötelezettségvállalásokat az (EU) XXX rendelet [SPR], valamint annak felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusai alapján. A Bizottság ezért az ilyen új kötelezettségvállalásokra is alkalmazza ezen iránymutatásokat. A többi támogatási program alkalmazásának időtartama nem haladhatja meg a hét évet.
- (621) A verseny és a kereskedelem torzulásának további mérséklése érdekében a Bizottság egyes programok esetében előírhatja, hogy azok időtartamát korlátozzák (általában legfeljebb négy évre), és azokra vonatkozóan végezzék el a (40) pontban említett értékelést. Az értékelést olyan programok esetében kell elvégezni, amelyeknél a lehetséges versenytorzulások mértéke különösen nagy, vagyis amelyeknél a megvalósítás időben történő felülvizsgálata nélkül fennáll a verseny jelentős korlátozásának vagy torzulásának veszélye.
- (622) Az értékelés céljaira tekintettel, továbbá annak érdekében, hogy ne nehezedjenek aránytalanul nagy terhek a tagállamokra a kisebb támogatási összegek tekintetében, az értékelést csak a nagy támogatási költségvetéssel rendelkező, új jellemzőket tartalmazó támogatási programok esetében, illetve jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változás esetén kell elvégezni. Az értékelést a támogatást nyújtó hatóságtól független szakértőnek kell elvégeznie közös módszertan alapján, és azt nyilvánosságra kell hozni. A tagállamoknak a vonatkozó támogatási programmal együtt meg kell küldeniük egy értékelési terv tervezetét is, amely később a Bizottság programról készített értékelésének szerves részét képezi.
- (623) Ahhoz, hogy a Bizottság megvizsgálhassa a támogatási program meghosszabbításának lehetőségét, az értékelést kellő időben – és a program lejártakor minden esetben – be kell nyújtani a Bizottság számára. A hasonló célra irányuló, későbbi támogatási intézkedések kapcsán figyelembe kell venni az értékelés eredményeit.

2. Felülvizsgálati záradék

- (624) Felülvizsgálati záradékról kell rendelkezni a II. rész 1.1.4., 1.1.5., 1.1.8. és 2.3. szakasza alapján végzett műveletek vonatkozásában annak biztosítására, hogy az érintett műveletek kiigazításra kerüljenek, amennyiben módosulnak azok a szóban forgó szakaszokban említett vonatkozó kötelező előírások, követelmények vagy kötelezettségek, amelyekben a szóban forgó szakaszokban említett kötelezettségvállalásoknak túl kell mutatniuk.
- (625) A II. rész 1.1.4., 1.1.5., 1.1.8. és 2.3. szakasza alapján végrehajtott, a 2023–2027 közötti vidékfejlesztési programozási időszakon túlnyúló műveletek esetében felülvizsgálati záradékról kell rendelkezni annak érdekében, hogy az érintett

műveletek a következő programozási időszak jogi keretének megfelelően kiigazíthatók legyenek.

- (626) Amennyiben a (622) és (623) pontban említett kiigazításokat a kedvezményezett nem fogadja el vagy nem hajtja végre, a kötelezettségvállalás érvényét veszti, és a támogatás összegét a kötelezettségvállalás érvényvesztéséig tartó időszaknak megfelelő összegre kell csökkenteni.

3. Jelentéstétel és ellenőrzés

- (627) Az (EU) 2015/1589 tanácsi rendeletben⁷⁹ és a 794/2004/EK bizottsági rendeletben⁸⁰ foglalt követelményekkel összhangban a tagállamoknak éves jelentést kell benyújtaniuk a Bizottsághoz.
- (628) Az éves jelentésnek tartalmaznia kell a következőkre vonatkozó információkat is:
- a) a II. rész 1.2.1.3. szakasza szerinti érintett állatbetegségek vagy növénykárosítók;
 - b) a II. rész 1.2.1.1., illetve 1.2.1.2. szakaszban említett természeti katasztrófák vagy természeti katasztrófához hasonlítható éghajlati jelenségek típusára, idejére, relatív kiterjedésére és helyére vonatkozó meteorológiai adatok.
- (629) A Bizottság fenntartja annak jogát, hogy a létező támogatási programokról eseti alapon további információkat kérjen, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy el tudja végezni a Szerződés 108. cikkének (1) bekezdése szerinti feladatait.
- (630) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy részletes nyilvántartást vezessenek a támogatásnyújtást tartalmazó összes intézkedésről. E nyilvántartásoknak tartalmazniuk kell valamennyi olyan információt, amely szükséges annak megállapításához, hogy betartották-e az ezen iránymutatásokban szereplő összes feltételt, adott esetben az elszámolható költségekre és a megengedhető maximális támogatási intenzitásra vonatkozóan. A nyilvántartást a támogatás nyújtásának napjától számított 10 évig meg kell őrizni, és kérésre a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani.

4. Az iránymutatások alkalmazása

- (631) A Bizottság 2023. január 1-jétől alkalmazza ezeket az iránymutatásokat.
- (632) A Bizottság ezeket az iránymutatásokat fogja alkalmazni valamennyi olyan bejelentett támogatási intézkedés esetében, amellyel kapcsolatban 2023. január 1-jét követően határozathozatalra kéri fel, még akkor is, ha a támogatást ezt megelőzően jelentették be. A jóváhagyott támogatási programok keretében nyújtott és az egyedi bejelentési kötelezettségnek megfelelően a Bizottság részére bejelentett egyedi támogatásokat azonban azon iránymutatás alapján fogják értékelni, amely az egyedi támogatás alapjául szolgáló jóváhagyott támogatási programra vonatkozik.
- (633) A jogellenes támogatások értékelése a támogatás nyújtásának napján hatályban lévő szabályokkal összhangban történik. A jogellenes támogatási program keretében nyújtott egyedi támogatások értékelése azon iránymutatás alapján

⁷⁹ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁸⁰ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

történik, amely az egyedi támogatás nyújtásakor a jogellenes támogatási programra vonatkozik.

(634) Az agrár- és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló 2014. évi iránymutatások⁸¹ ezen iránymutatások alkalmazásának kezdőnapjától nem alkalmazandók. Az EMVA-ból társfinanszírozott vidékfejlesztési beavatkozások esetében, amennyiben azt az uniós jogszabályok lehetővé teszik, a tagállamok a vonatkozó vidékfejlesztési szabályokban foglalt feltételeknek megfelelően továbbra is tehetnek új kötelezettségvállalásokat az agrár- és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló 2014. évi iránymutatások alapján, azok (719) pontja szerint.

(635) A Bizottság bármikor felülvizsgálhatja vagy módosíthatja ezen iránymutatásokat, amennyiben ez a versenypolitikával összefüggő okokból, illetve más uniós szakpolitikák – például mezőgazdasági és vidékfejlesztési vagy az emberi egészséggel és az állategészségüggyel, a növényvédelemmel, a környezetvédelemmel vagy az éghajlatpolitikával kapcsolatos megfontolások –, valamint nemzetközi kötelezettségek figyelembevétele érdekében vagy más indokolt okból szükségessé válik.

5. *Megfelelő intézkedésekre irányuló javaslatok*

(636) A Szerződés 108. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság javasolja a tagállamoknak, hogy módosítsák létező támogatási programjaikat annak érdekében, hogy azok legkésőbb 2023. június 30-tól megfeleljenek ezen iránymutatásoknak.

(637) A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy az ezen iránymutatásoknak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésétől számított két hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket ezekhez a javasolt megfelelő intézkedésekhez. Válaszadás hiányában a Bizottság azt feltételezi, hogy az adott tagállam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.

⁸¹ HL C 204., 2014.7.1., 1. o.